XVIII. évfolyam 9. szám. Ára: 1 forint 1962. március 1

Ludas Matyi

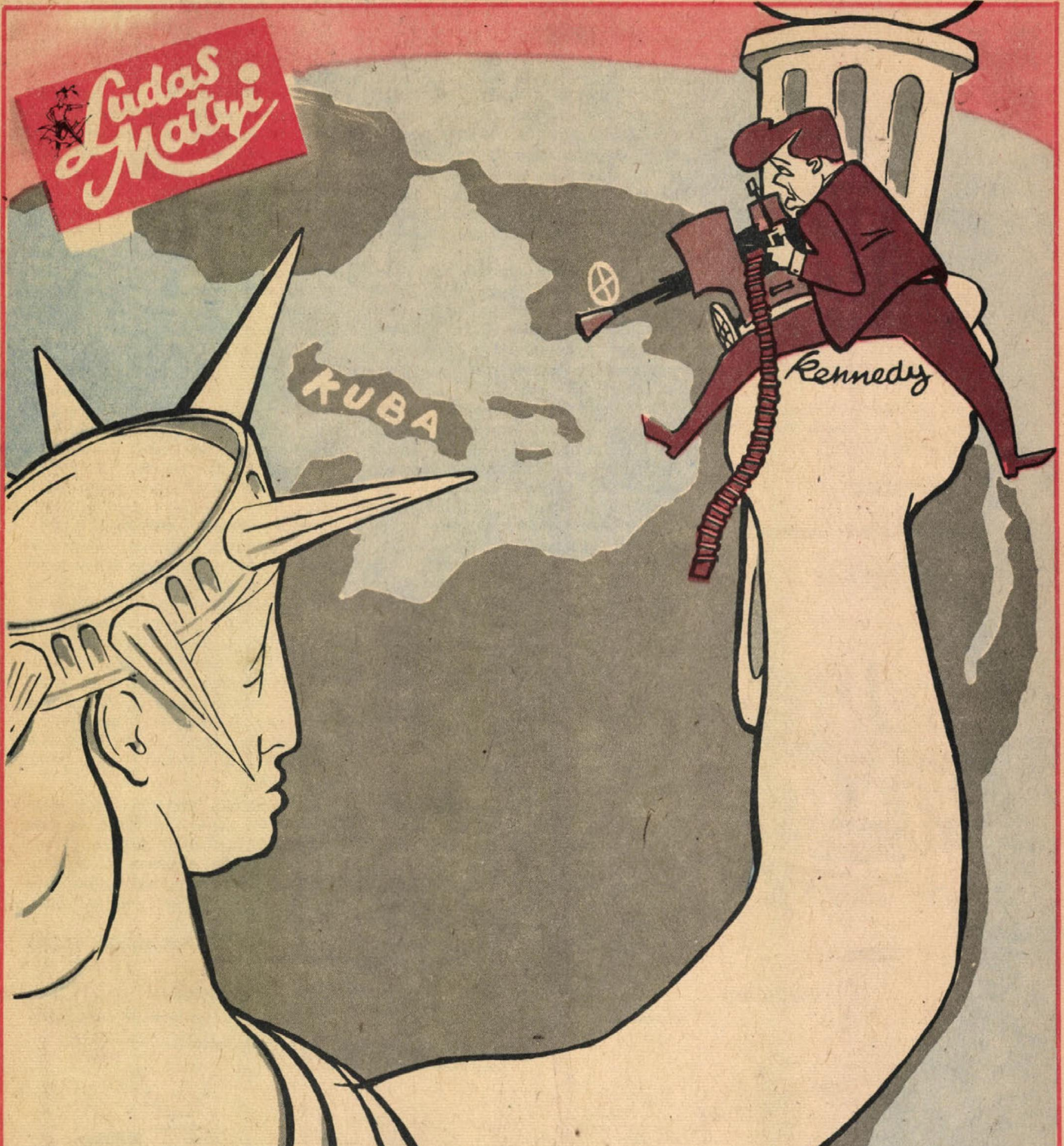
KUBA
Kennedy
erdei

Erdei Sándor rajza

AZ AMERIKAI SZABADSÁGSZOBOR

Kifogás

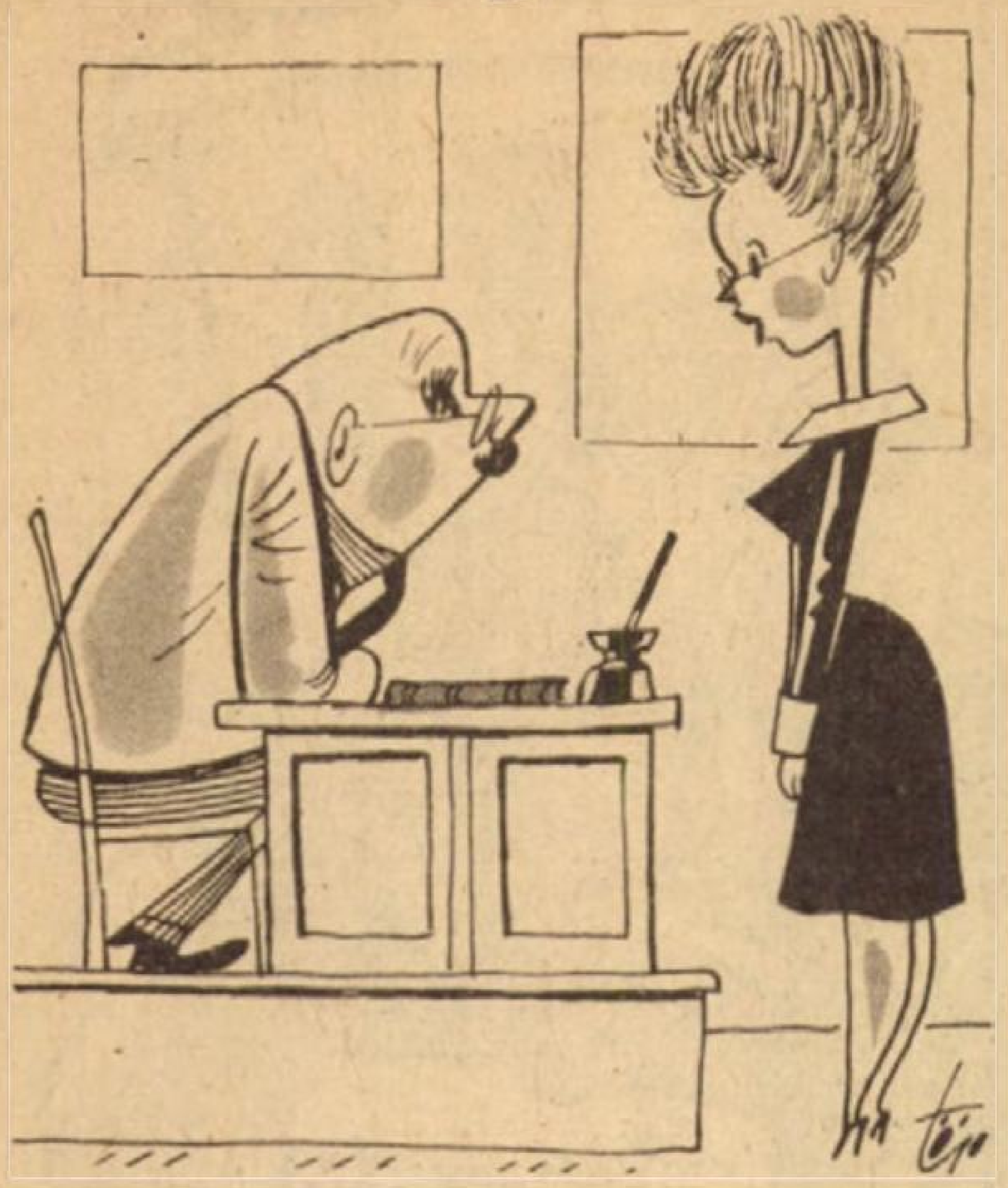

– Tanár úr, kérem, nem tudtam készülni, mert egész héten vita-hozzászólásokat írtam a sajtónak a házi buliról...

Korszerűsített hintaló

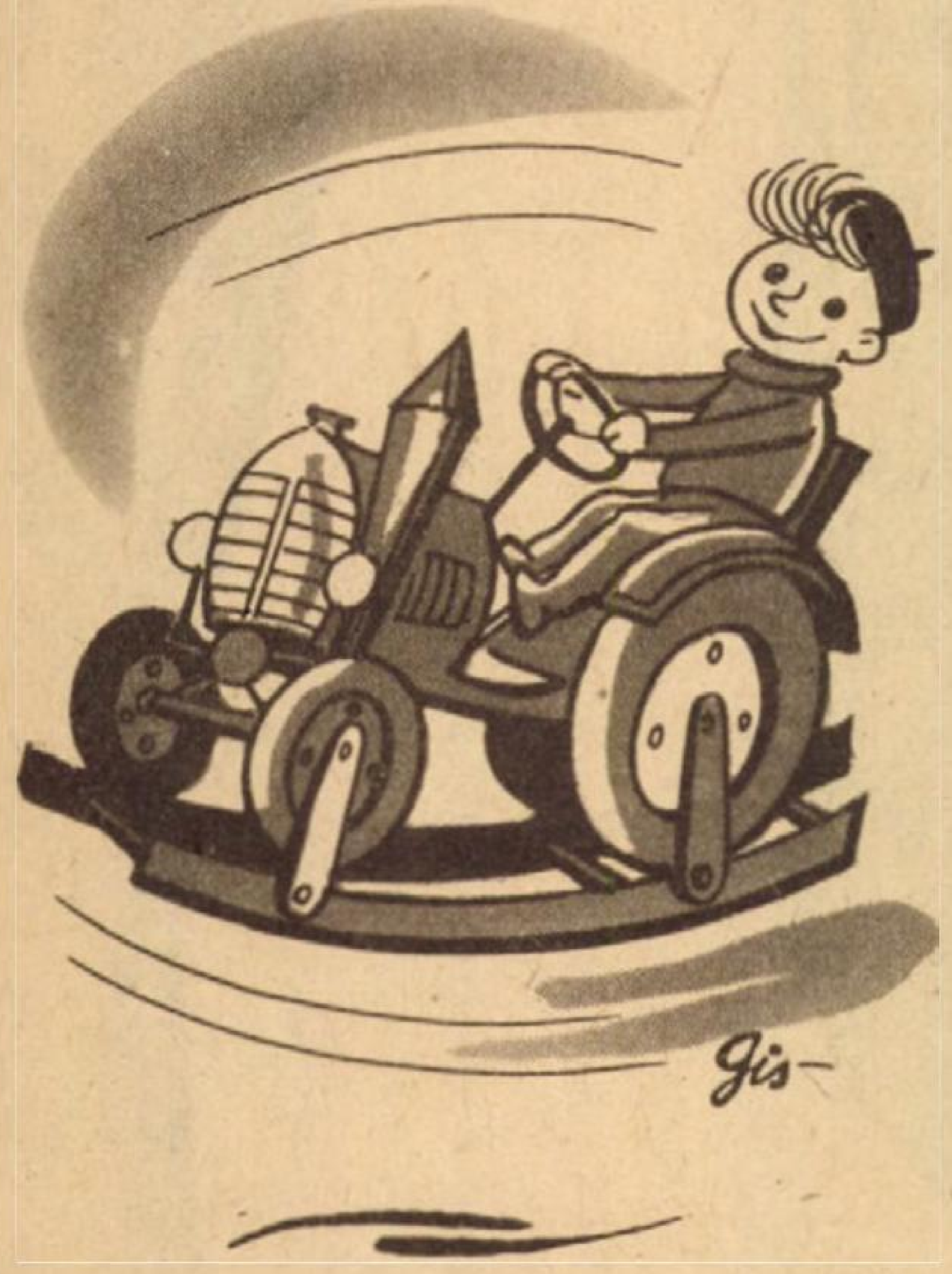

NYELVI FINOMSÁGOK

Bámulni kell a nyelv finomságait. Itt vannak például a határozatlan névmások, névelők, számnevek satöbbi. Mintha csak Talleyrand-t, a diplomata-óriást igazolnák, aki valami olyasmit mondott: a beszéd nem arra való, hogy gondolatainkat kifejezzük, hanem, hogy eltitkoljuk vele.

Példának okáért itt van az a határozatlan névmás, hogy *valaki.* Elgondolkoztak-e már rajta, mi mindent lehet kifejezni, illetve eltitkolni vele? Azt mondja a feleségem: *valakinek* le kellene menni a pincébe fát vágni...

Természetesen a *valaki* elvileg éppúgy lehet Ivo Andrics Nobel-díjas író, mint U Thant, az ENSZ ügyvezető főtitkára vagy Nyerere tanganyikai államfő. Én mégis pontosan tudom, hogy az a *valaki* jelen esetben nem lehet más, mint e sorok írója. Hát nem érdekes?... Ilyen finom eszköz a nyelv! Ezzel az egy szál *valaki*vel módot ad rá, hogy a feleségem 1. az egész világegyetemet felelőssé tegye a favágásért és 2. csak engem tegyen felelőssé érte.

Más ravaszdi szavakat is ismerünk. Köztük azt is, hogy *egyesek.* Azt mondja az igazgató az értekezleten: „Tudom, hogy *egyesek* nem szeretnek engem..."

Miért mondja, hogy egyesek, és miért nem azt, hogy Kovács Péter és Tóth István? Egész haditerv sűrűsödik bele egyetlen szóba. Először. Ha azt mondja, hogy *egyesek,* akkor azt a látszatot kelti, mintha a kettesek szeretnék őt, sőt a nagy többség jószívvel lenne iránta. Így, akik nem szeretik őt (és persze ez a többség), hirtelen úgy érzik, hogy elenyésző kisebbségben vannak, és jéges borzongás fut végig a hátukon. Másodszor. Az *egyesek* úgy hangzik, hogy az igazgató tudja ugyan, kik nem szeretik őt, de most az egyszer kivételes méltányosságból eltekint a nevek említésétől, hanem ha legközelebb is nem szeretnék őt, akkor... Harmadszor. Az *egyesek* kifejezés lehetővé teszi, hogy Kovács és Tóth gyanakodva méregesse egymást, és mind a kettő azt tételezze fel, hogy a szomszédjára célozgatott a diri.

A sajtóból ismert fogalom a *„bizonyos fokig".* Aki tud vele bánni, annak felér egy terülj asztalkámmal, mert minden helyzetből kisegíti. Ha például azt írják, hogy *„az építkezés vezetője sok hibát követett el, de nem lehet elvitatni tőle, hogy tisztességes, és bizonyos fokig értelmes ember...",* akkor ez a *bizonyos fokig* az olvasók érdekeit szolgálja. A fok ugyanis matematikailag százalékot jelent. *Bizonyos fokig* lehet például: 80 százalékig. Ez esetben az építésvezető túlnyomórészt értelmes ember. De lehet éppúgy 50 százalékig is. Ilyenkor a jóindulatú olvasó szemében félig értelmes, a rosszindulatú olvasó szerint meg félig értelmetlen, vagyis magyarul félhülye az illető. De a *bizonyos fokig* lehet 2 százalék is, vagyis az illető 98 százalékban értelmetlen, másszóval sültbolond.

Aki azonban azt írja, hogy *bizonyos fokig,* az nem sérteget, és nem magasztal, nem bánt meg senkit, de nem is hízeleg, elismeri a pozitívumokat és a negatívumokat, dicsér és bírál. Szóval: egész munkát végez.

Novobáczky Sándor

Új lakótelep

Pusztai Pál rajza

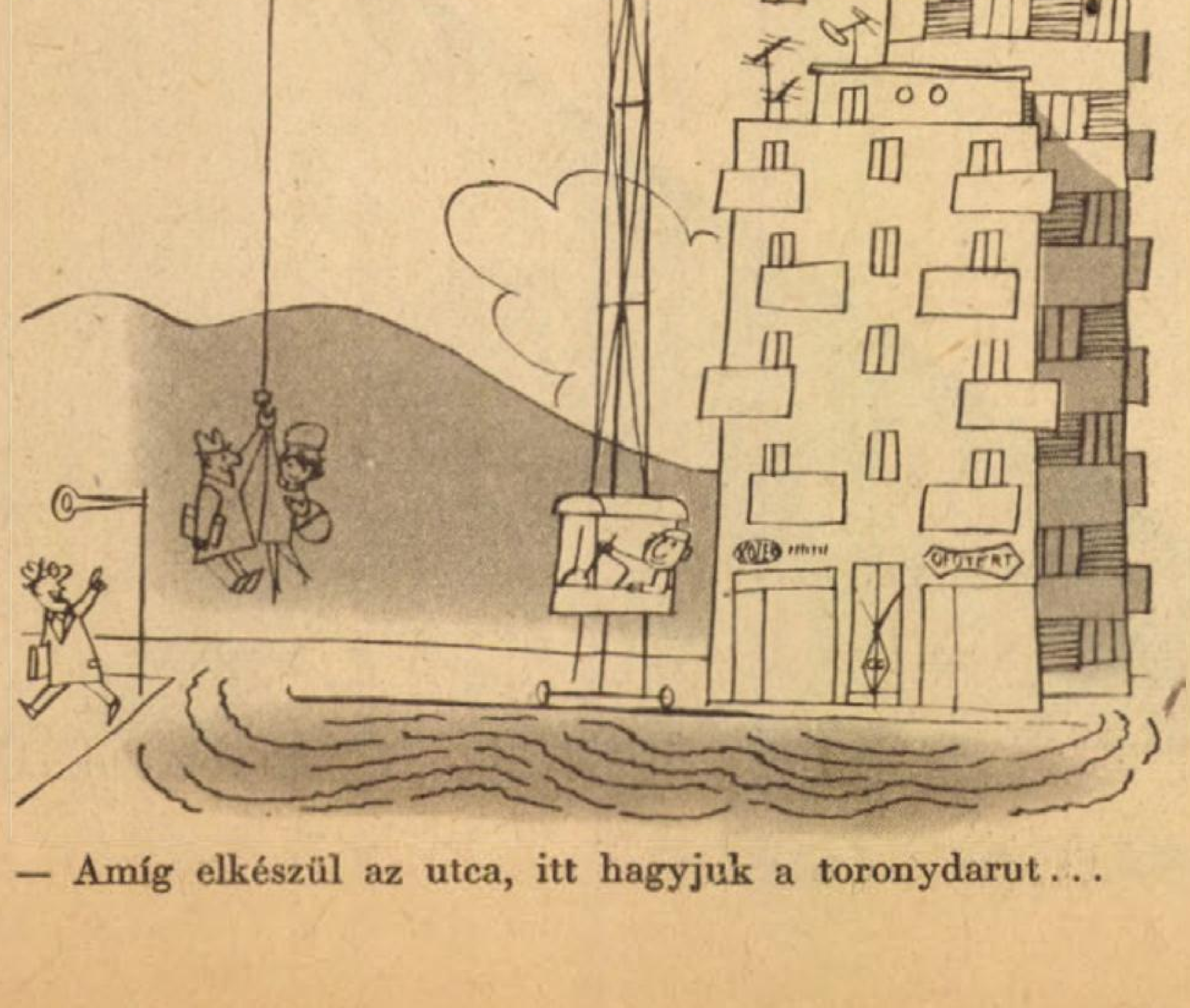

– Amíg elkészül az utca, itt hagyjuk a toronydarut...

Ármány és szerelem

Szűr-Szabó József rajza

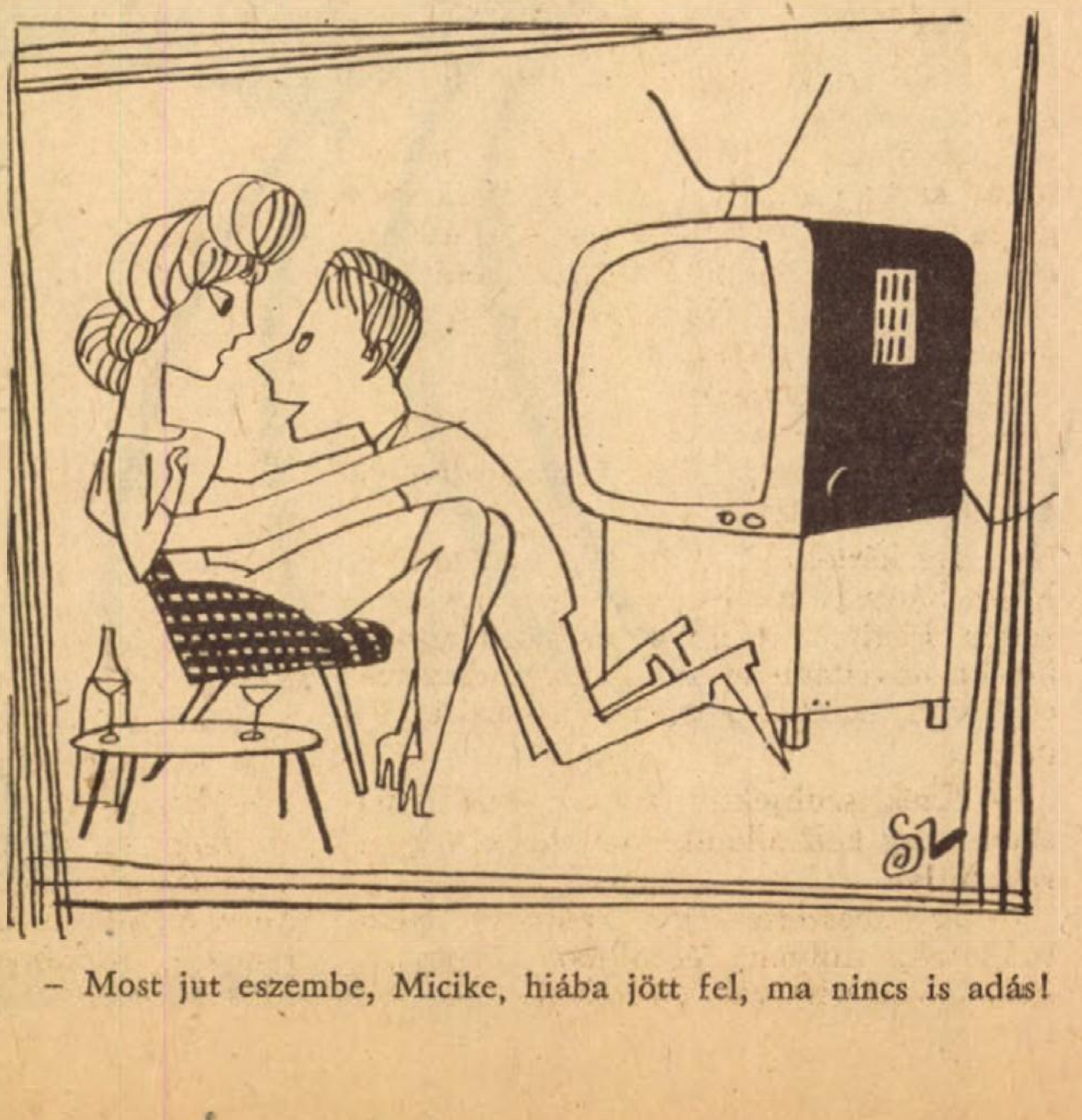

– Most jut eszembe, Micike, hiába jött fel, ma nincs is adás!

Módosított illemtani fogalom

Kaján Tibor rajza

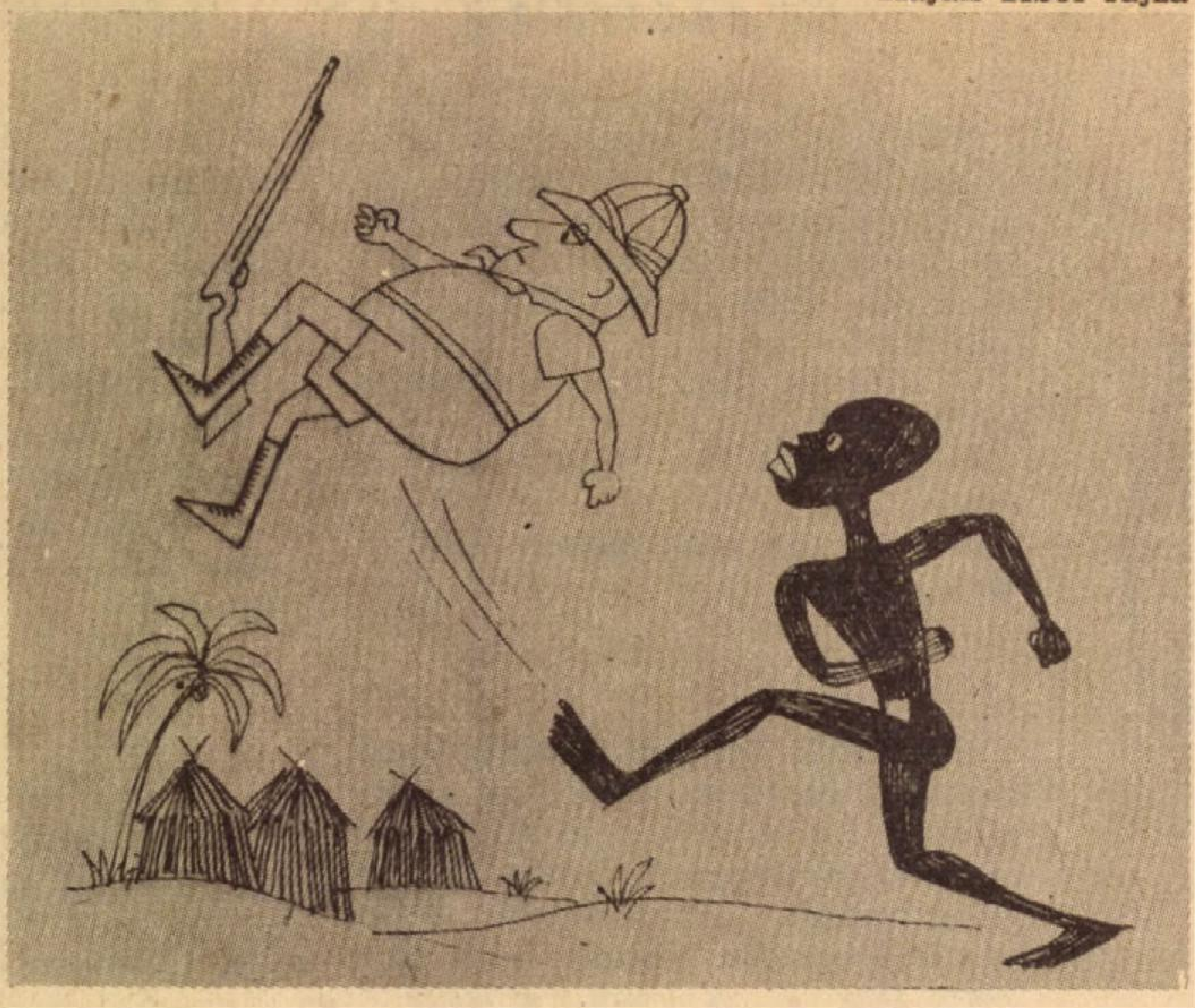

Angolos távozás.

A KÖLTŐ ÉS A SORSHARAG

Péter, a költő, a magyar irodalom szerény munkása, az őszi napfényben a Duna-parton sétált. Kézenfogva vezette Pisti nevű fiacskáját. Szembejött velük Pál, a jeles kritikus. Már messziről integetett:

— Szervusz, kedves barátom.

Péter elszomorodott, mert a műítész elvi bírálatban részesítette több szonettjét, és a rúgásoktól még fájt kissé Péter veséje. Szeretett volna kitérni Pál útjából, de nem lehetett. A kritikus elébeállt:

— Örülök, hogy találkozunk. Hiszen tudod, milyen sokra becsüllek. Mint embert — tette hozzá rövid gondolkodás után.

A csendesen álldogáló gyerekre mutatott, szigorúan:

— Ez kicsoda?

— A legkisebb fiam — felelt bátortalanul Péter.

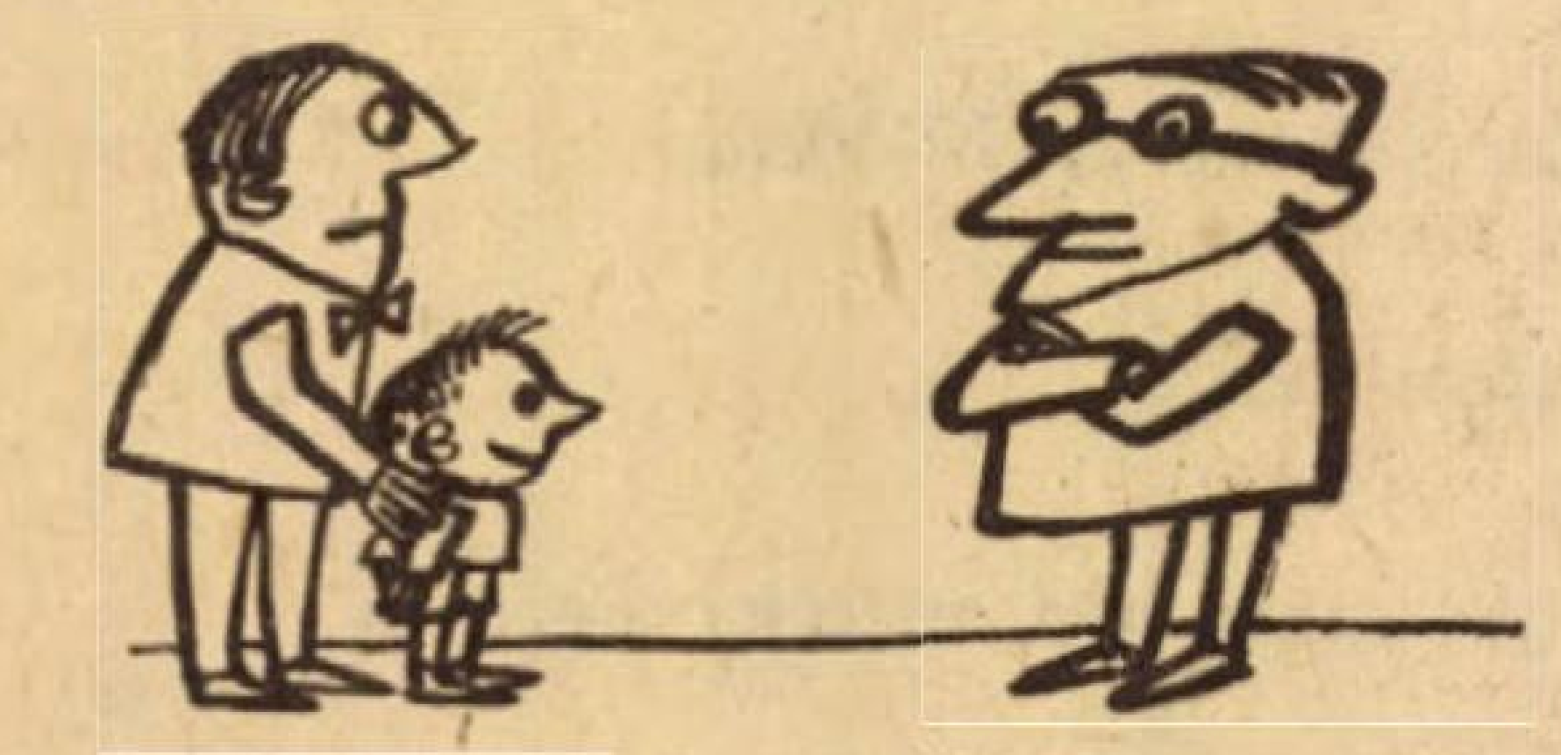

— Pisti vagyok — hajolt meg illedelmesen a kisfiú.

— Véleményt mondok róla — jelentette ki a műítész. Vállon markolta, maga elé penderítette Pistikét. Futólag rápillantott, megcibálta a haját, szájába nyúlt, kifordította szemhéját, aztán nyilatkozott: — A gyerek hülye.

Péter megdöbbent:

— Mit beszélsz?

— Azt mondom: hülye. Gyengeelméjű. Imbecillis. Gyagyás.

— De kérlek ... — dadogott Péter. — Miért bántod? Az én gyerekem, úgy szeretem Pistit ... Gondok és aggodalmak között neveltem fel ... Amikor kanyarója volt, hetekig virrasztottam az ágyánál ...

— Ezek szubjektív szempontok! Elvi síkon meg kell állapítanom, hogy a gyerek hülye.

— Így beszélsz egy apával?! Nem tudhatod, milyen fájdalmat okozol ... neked sohasem volt gyereked ...

— Éppen azért tudok tárgyilagos ítéletet mondani.

— Legalább tapintatosabban fejeznéd ki magadat — könyörgött a lesújtott apa.

— Hogyisne! Nem alkuszom meg. A gyerek hülye.

— Hogy tudsz ilyen fellebbezhetetlenül ítélni? — jajongott Péter.

A kritikus szigorúan válaszolt:

— Műítészi mivoltom következtében.

— És hogy lettél műítész?

— Fellebbezhetetlen ítéleteim folytán.

A költő magához ölelte kisfiát, kétségbeesetten védte:

— De hiszen a lektorok és dramaturgok ... akarom mondani, az iskolában a tanítók is értenek talán valamit a gyerekekhez! És ők szeretik Pistit, dicsérik. Felsőbb osztályba léphetett. Ha nem is tiszta ötös, de nagyon jól tanul ...

— A tanítók nem értenek hozzá.

— Az ismerősök mind értelmes kisfiúnak tartják ...

— Mit értenek hozzá?!

— Vadidegen emberek állítják meg az utcán. Szívesen elbeszélgetnek a fiammal, tetszik nekik. Pistikének sikere van.

— Senki sem ért hozzá! — dühöngött a kritikus. — Értsd meg: senki! Csak én! És én azt mondom, súlyos hibát követtél el, amikor a fiút nemzetted. A fiú hülye.

Hangos szavaira sokan köréjük gyűltek. A műítész már a tömeghez beszélt:

— A Pista nevű fiú társadalmilag értéktelen, sőt káros jelenség. Teher a közösségre és az emberiség salakja. Mindez vitathatatlan és nyilvánvaló! Jobb lett volna meg sem születnie. Mert: csak olyan gyerekek jöjjenek a világra, akikről nekem jó véleményem van. Nna!

Az emberek helyeslően hümmögtek, mert jeles és tekintélyes kritikus nyilatkoztatta ki mindezt. De valaki meg merte kérdezni:

— Hiszen most látta először a gyereket, és most is csak futólag. Mi a bizonyíték arra, hogy a fiú valóban hülye?

A kritikus felháborodott:

— Bizonyíték? Nem elég bizonyíték az, hogy én mondom?

Szólt, és köszönés nélkül távozott. Mert az idő drága, és még mások gyerekeit is szidalmazni kell .

Erdődy János

Emberbarát-automata

Várnai György rajza

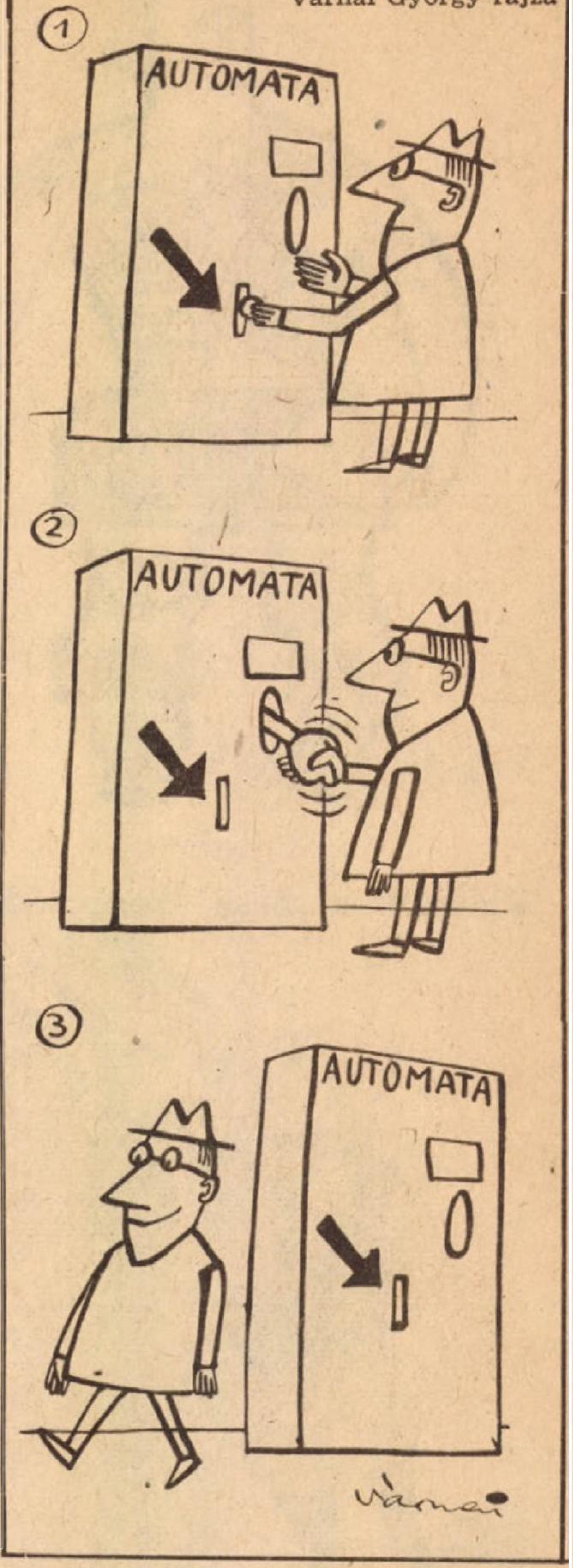

Az OAS maximális programja

Vasvári Anna rajza

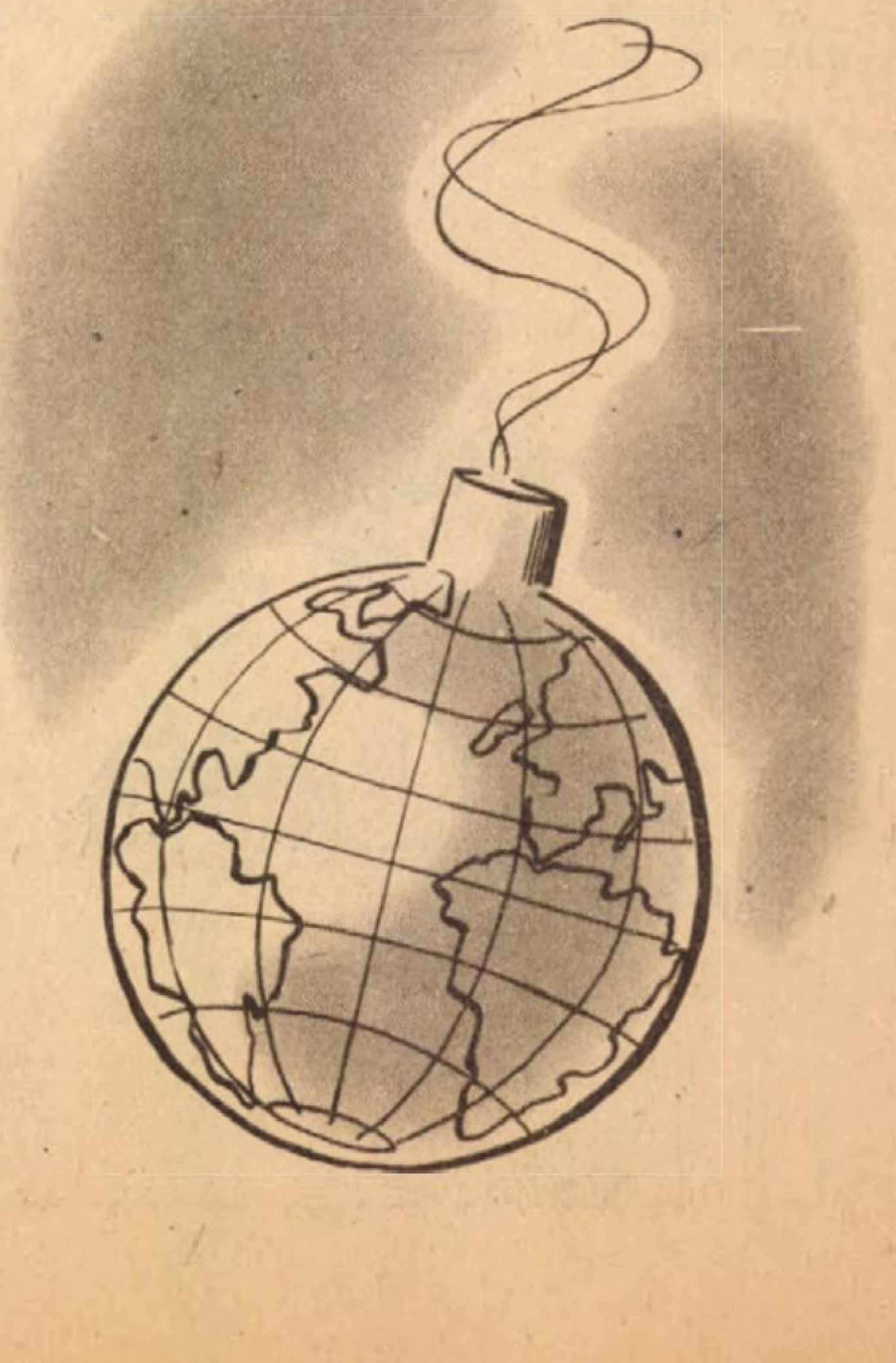

Világjáró labdarúgó

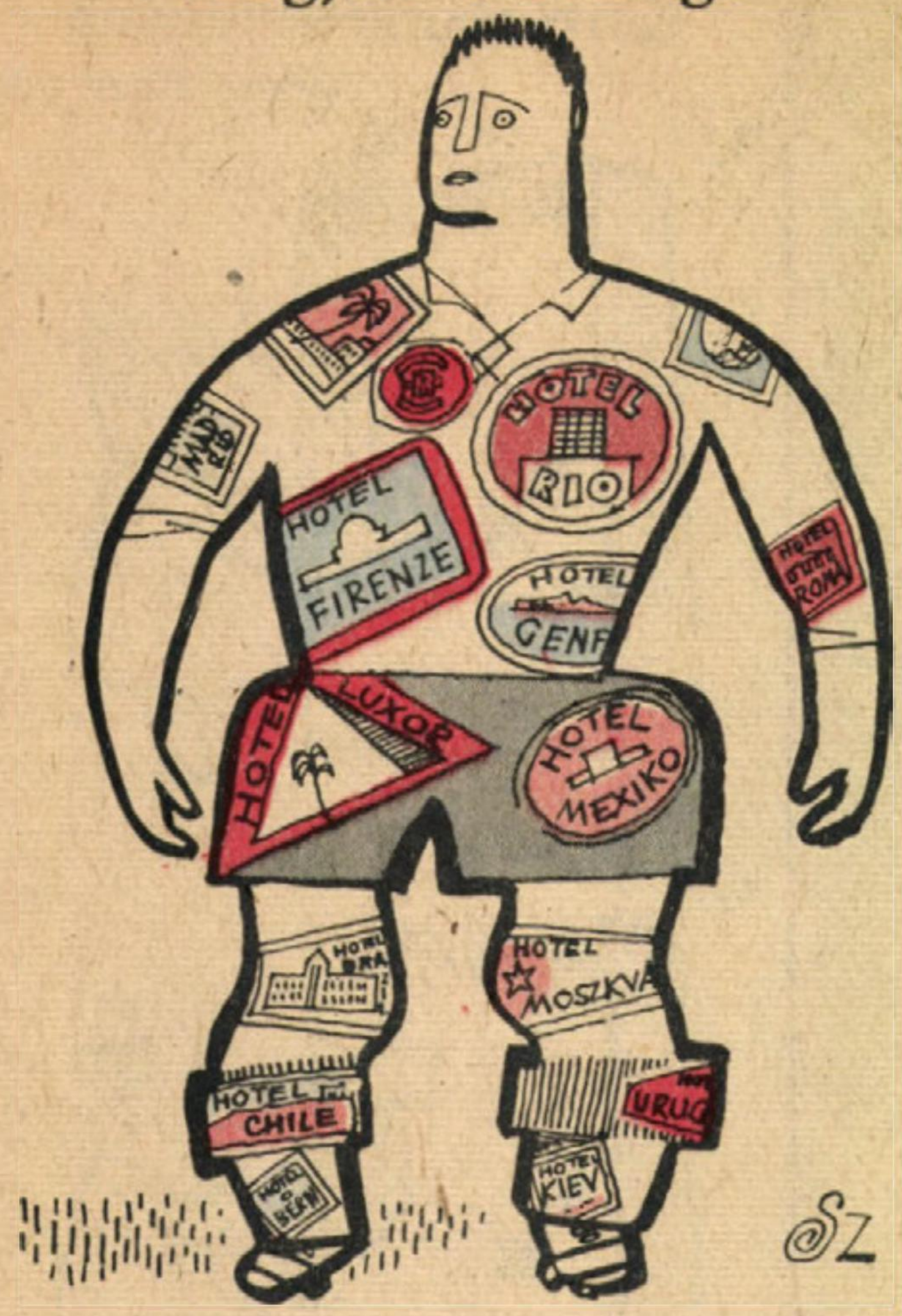

Klasszikus rossz szomszédság

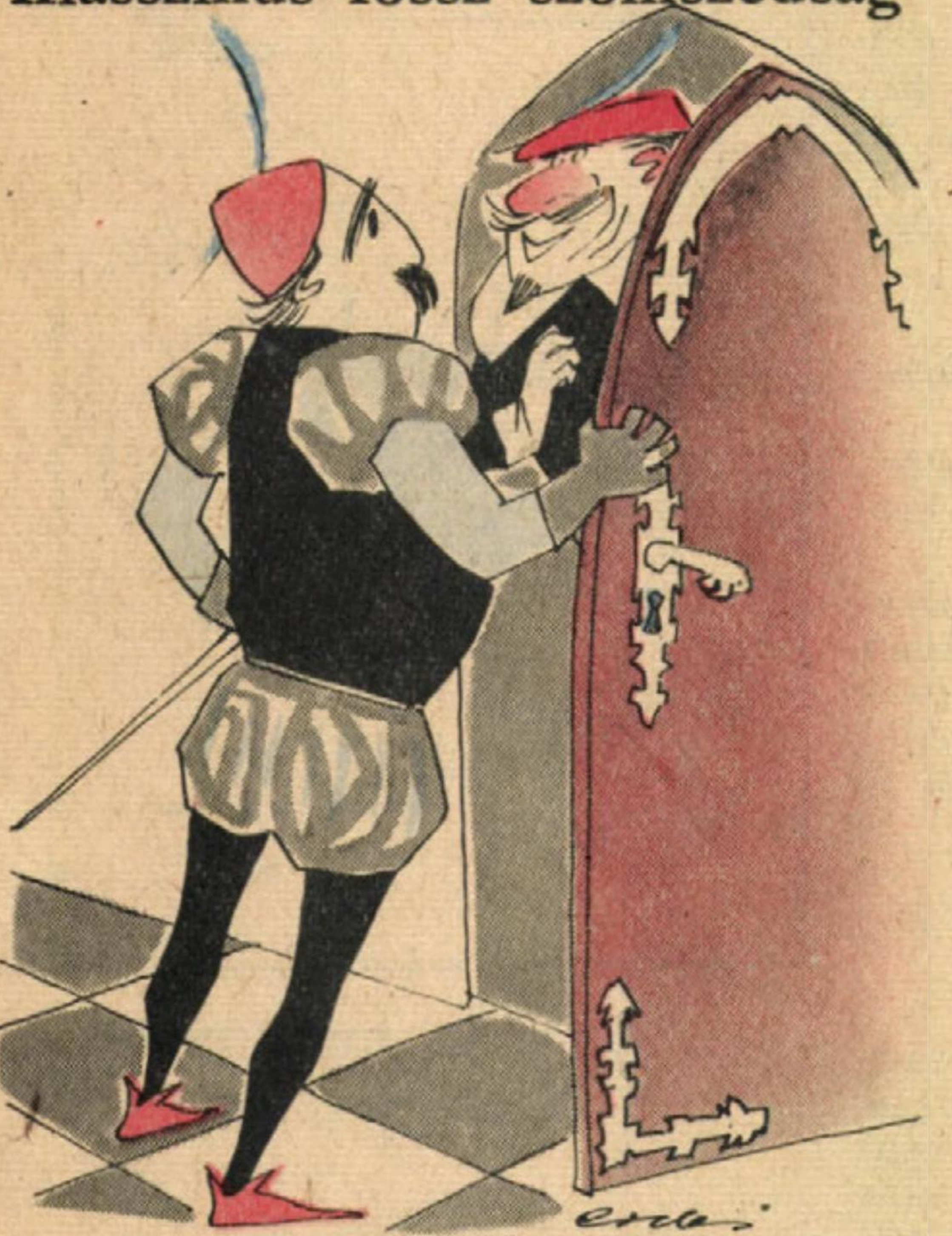

— Mit mond, Capulet úr? Jöjjek magukhoz televíziót nézni? Ez vért kíván!

A humor könyvéből

GYULAI PÁL olykor egy szóvirág kíséretében dorongolta le a tehetségtelen írókat. Egy bányász-regény szerzőjének, aki kézirata után érdeklődött, ezt mondta:

— Mélyen járó mű. Vetekszik Danteval!

— Igazán?! — hüledezett a szerző.

— De csak mélységben, nem a tartalomban!

PUCCINI Turandot-jának bécsi bemutatója lázba ejtette a zenei világot. Kálmán Imre a szerzőhöz intézett sürgönyben fejezte ki elragadtatását. „Szégyenlem, hogy én komponista vagyok” — így végződött a sürgöny, amelynek szövegét Kálmán megmutatta a premieren szintén jelen volt Lehár Ferencnek is. Ez a következőket sürgönyözte:

„Mindenben csatlakozom az előttem sürgönyző véleményéhez. Én is szégyellem, hogy Kálmán komponista.”

AMPÈRE, korának kimagasló természettudósa, egyike volt a legszórakozottabb embereknek. Hazaérve egyszer ezt a cédulát találta szobája ajtaján: „Sürgős ügyben elmentem. Nemsokára otthon leszek”

Rövid habozás után Ampère sarkon fordult.

— Vajon ki utánozhatta a kézírásomat? — töprengett a lépcsőn lemenet.

G. B. SHAW a Buckingham-palota kerti ünnepén összeszólalkozott lord Lister-rel. Ez nyomban rátámadt a kérdéssel:

— Igaz, hogy az apja szabó volt?

— Igaz.

— Maga mért nem lett az?

— Főúri példák után indultam — intette le az író ellenfelét. — Például maga sem lett gentleman, pedig az apja az volt.

MINDENFÉLE

Olvastam Kabócza Lajos könyvét Swiftről. Mennyivel jobb könyv lenne, ha Swift írt volna Kabócza Lajosról.

*

A jóslatok általában helyesek, de gyakran előre nem látott események jönnek közbe.

*

A történelem folyamán már ateistát is istenítettek.

*

Más kárán könnyebb örvendezni, mint tanulni.

*

Az embertelenség embertelenné teheti a Földet.

*

Sok halhatatlan milyen élhetetlen volt!

*

Ne altassuk magunkat — a Föld egy kis vidéki égitest.

F. L.

Jucika megható panasza

Pusztai Pál rajza

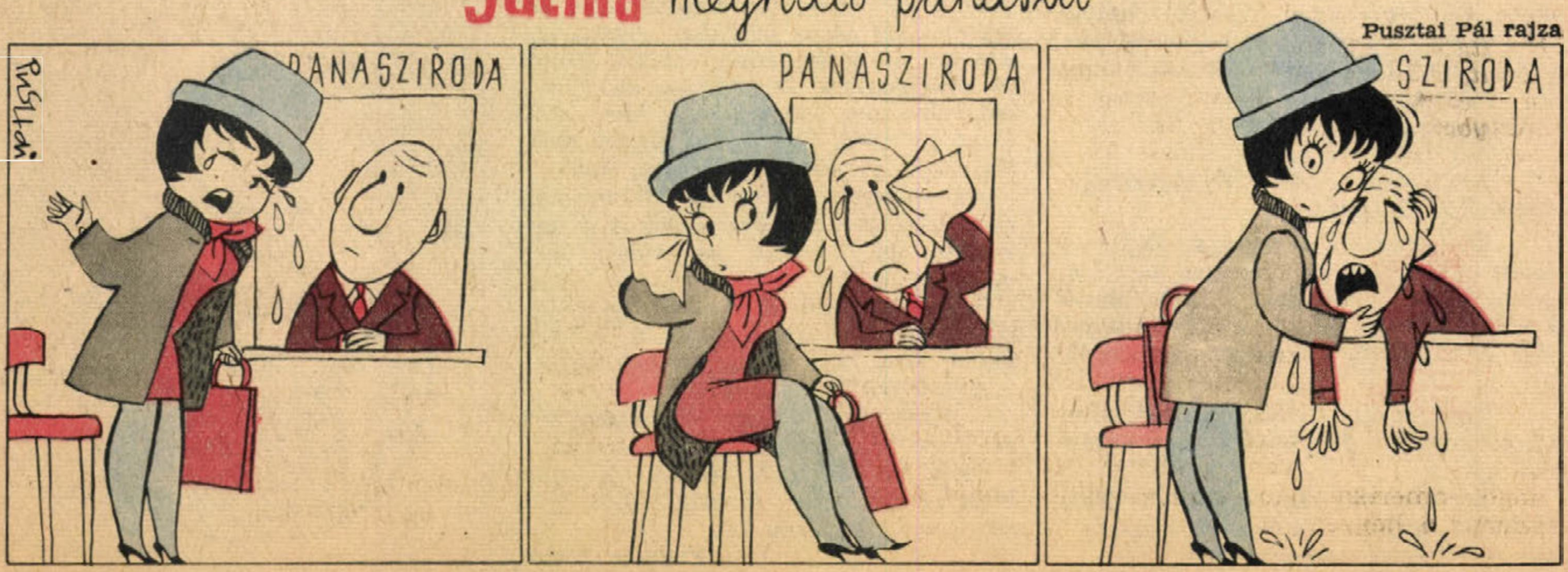

RABLÓULTI

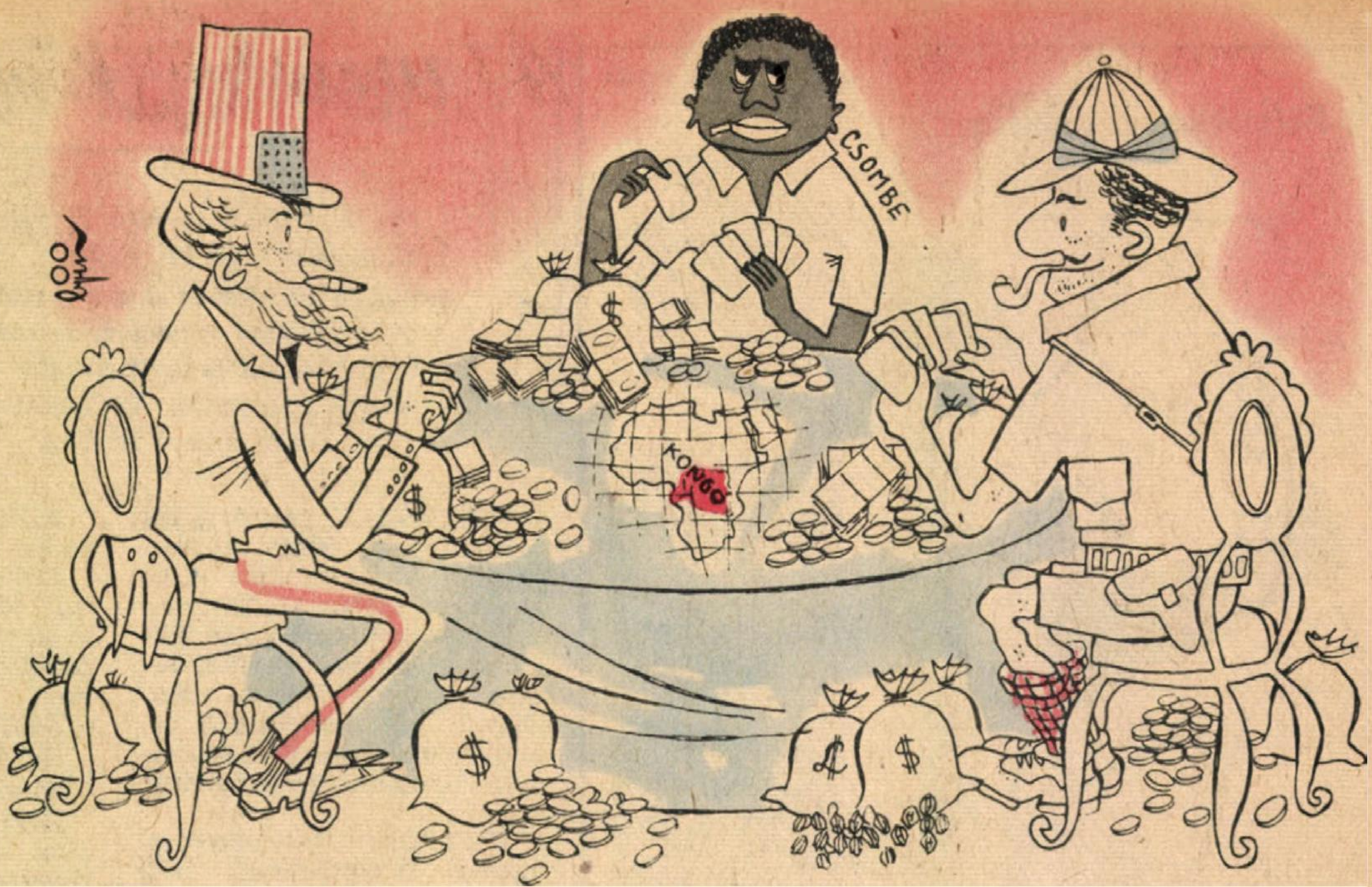

Balázs-Piri Balázs rajza

VANNAK egészen Furcsa DOLGOK

A bűnözés jövője Amerikában

J. Edgar Hoover, az amerikai szövetségi rendőrség vezetője nyilatkozatában elmondotta, hogy a bűnözés rohamosan szaporodik az Egyesült Államokban. Minden 15 másodpercben egy-egy súlyos bűncselekményt követnek el, s a bűncselekmények napi 60 millió dollárjába kerülnek az államnak. Csak a tiltott szerencsejáték évi forgalma 47 milliárd dollár, s ebből 7 milliárd dollár a haszon. A jelenlegi főbűnözők nem afféle Al Capone-szerű gengszterek, hanem előkelő urak, akik fényűző palotákban laknak, s gyermekeiket a legelőkelőbb iskolákban taníttatják. Ha ez így megy tovább, a tisztességes emberek elmehetnek lopni.

Kosárlabda-edző a felebaráti szeretet ellen

Az UPI-hírügynökség jelentése szerint a detroiti Városi Katolikus Kosárlabda Liga egyik mérkőzésén a Mindenszentek-egyetem kosárlabda csapata 195 : 26 arányban verte meg a Szeplőtelen Fogantatás-főiskola csapatát. A liga vezetősége egy évre tiltotta el a győztes csapat edzőjét, Mike Guza sporttársat, azzal az indokolással, hogy a felebaráti szeretet ellen vét az a csapat, amely ilyen megsemmisítő arányban porolja ki ellenfelét.

Reszkess, Anglia!

Az amerikai tengerészgyalogság (Marines) kötelessége — parancsnoka, Shoup tábornok szerint — harcolni bármikor, bárhol, bárki ellen. A tábornok kijelentette, hogy seregének még az angolok ellen is van haditerve. Ha esetleg kitör az angol—amerikai háború, nem állnak majd ott, mint szamár a hegyen.

Háry János legújabb meséje

Szegő Gizi rajza

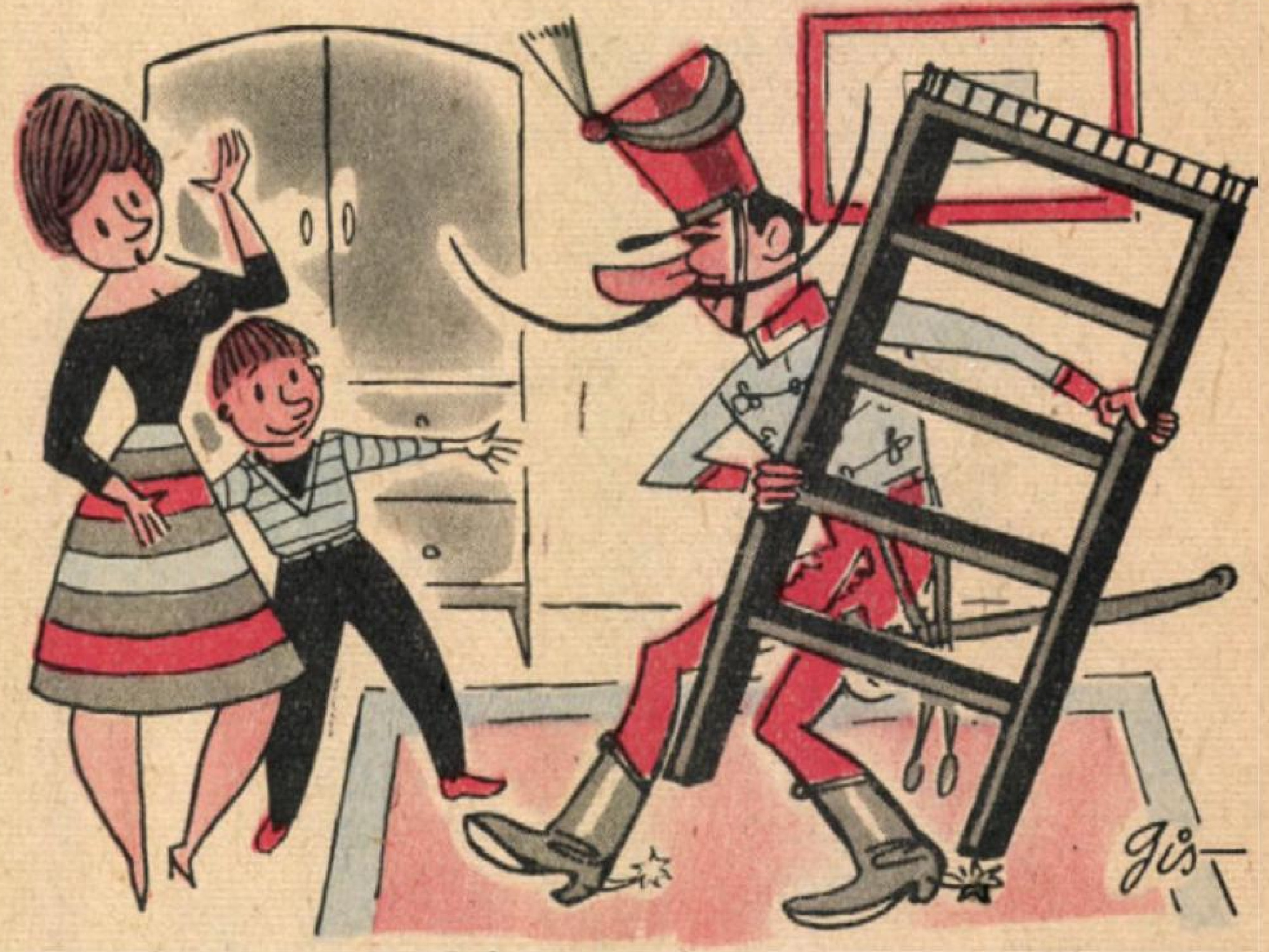

– Vettem egy új könyvespolcot, mert mostanában egyre olcsóbbak a könyvek . . .

Megkezdődött a labdarúgó idény

Várnai György rajza

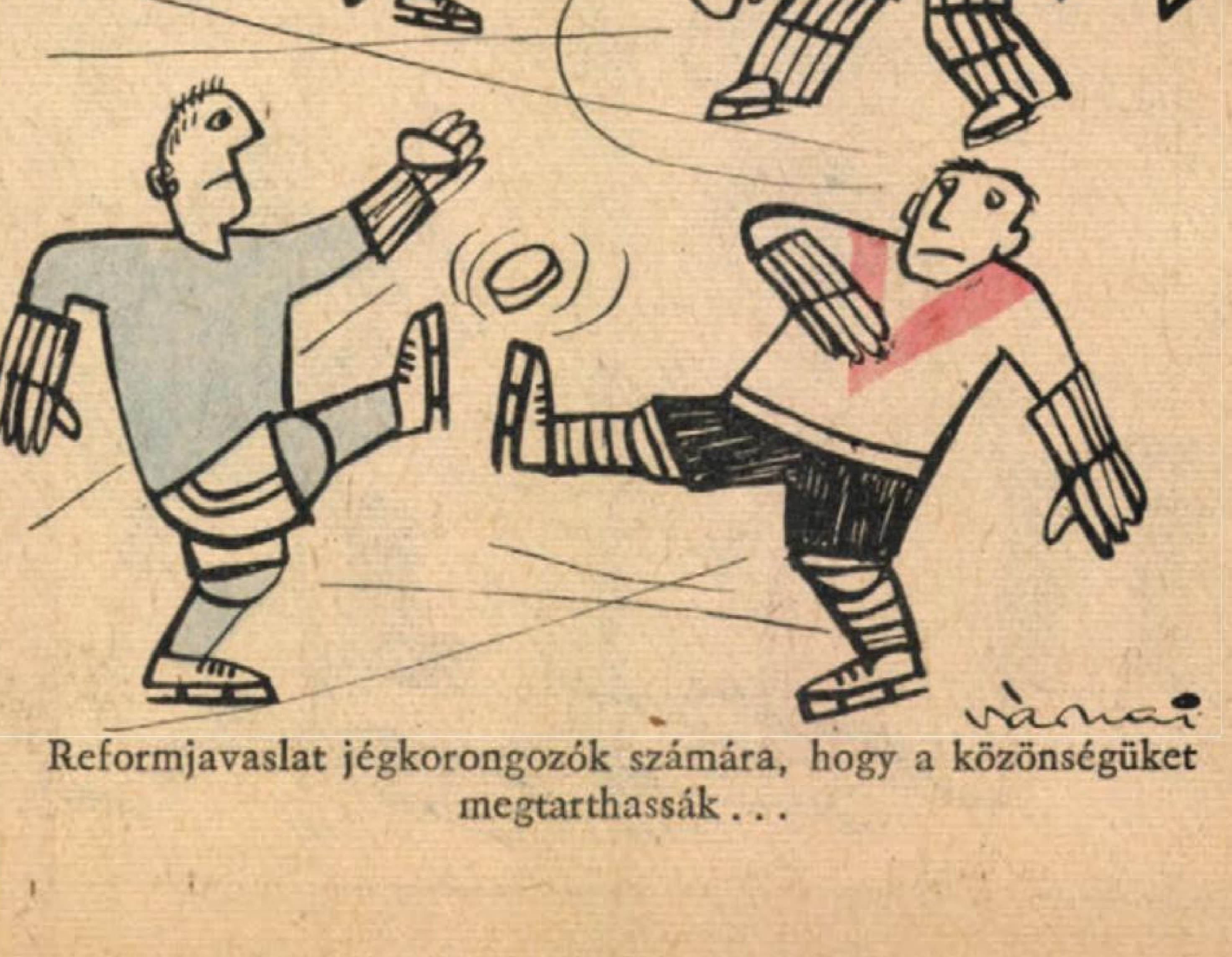

Reformjavaslat jégkorongozók számára, hogy a közönségüket megtarthassák . . .

Vasvári Anna rajzai

Feledékeny bacillus

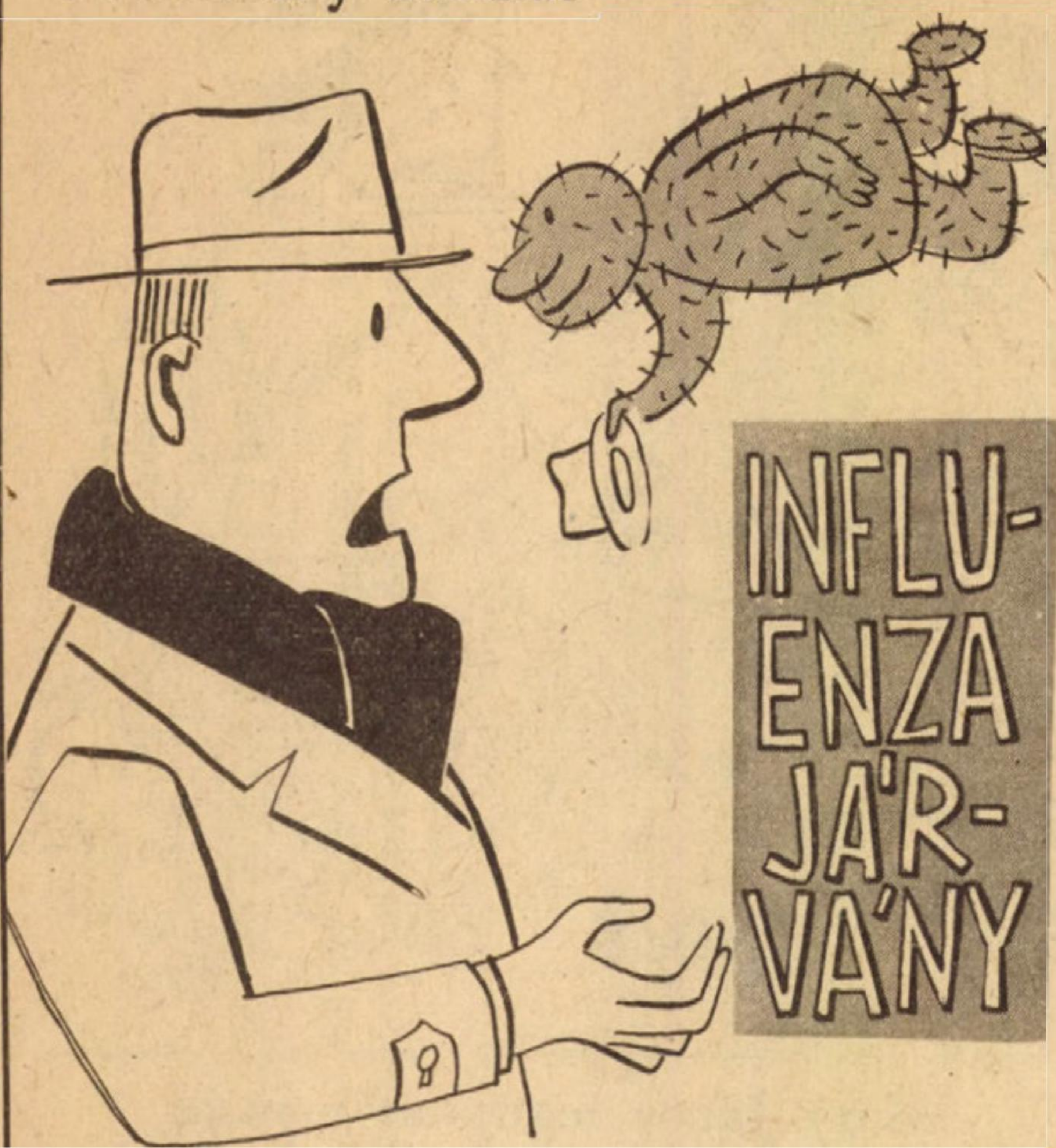

– De kérem, nekem nemrég volt influenzám!

– Bocsánat, olyan rossz az arcmemóriám . . .

Így mulat egy magyar úr!

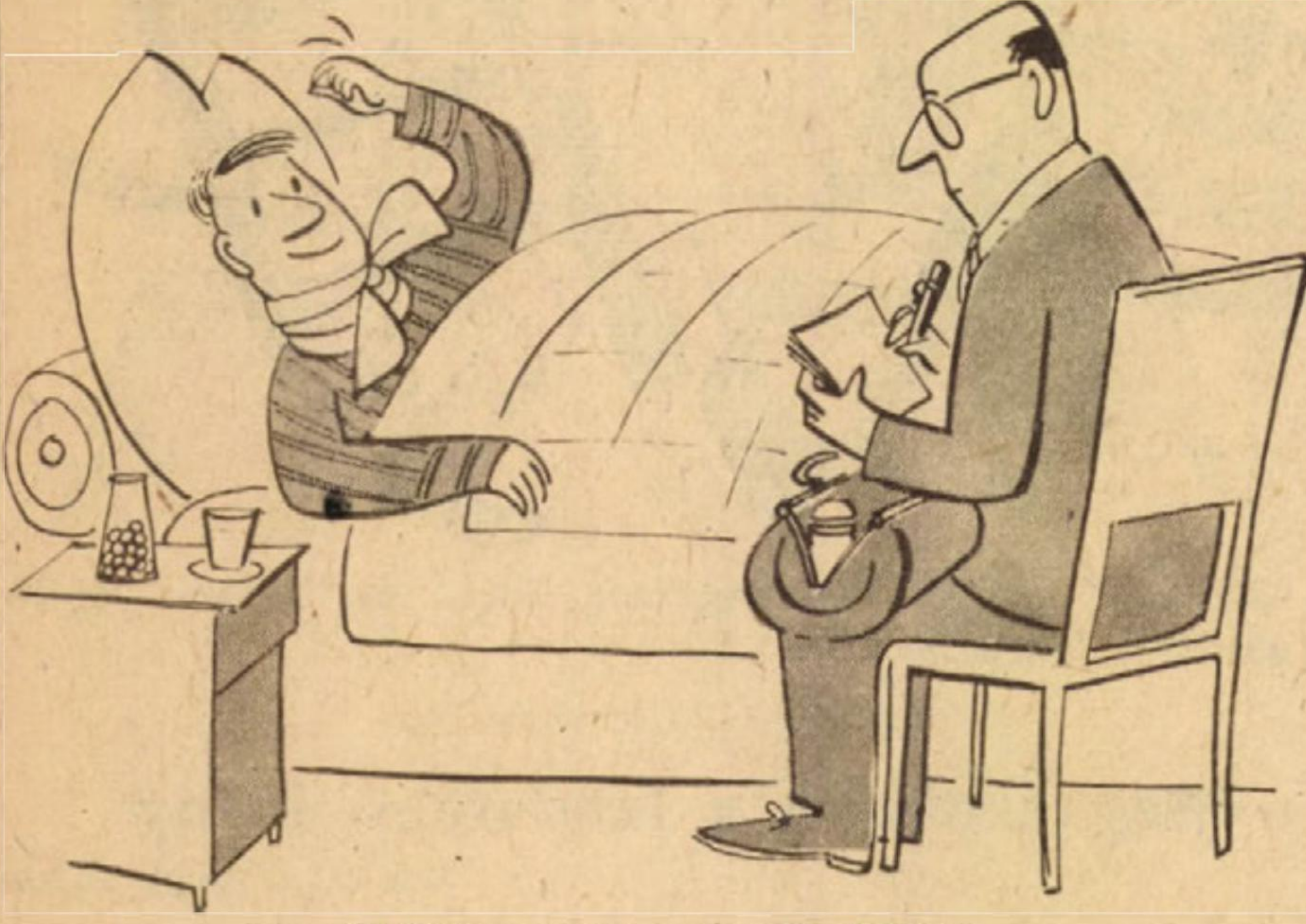

– Privát receptre tessék felírni . . .

Uborkaszezon

Mészáros András rajza

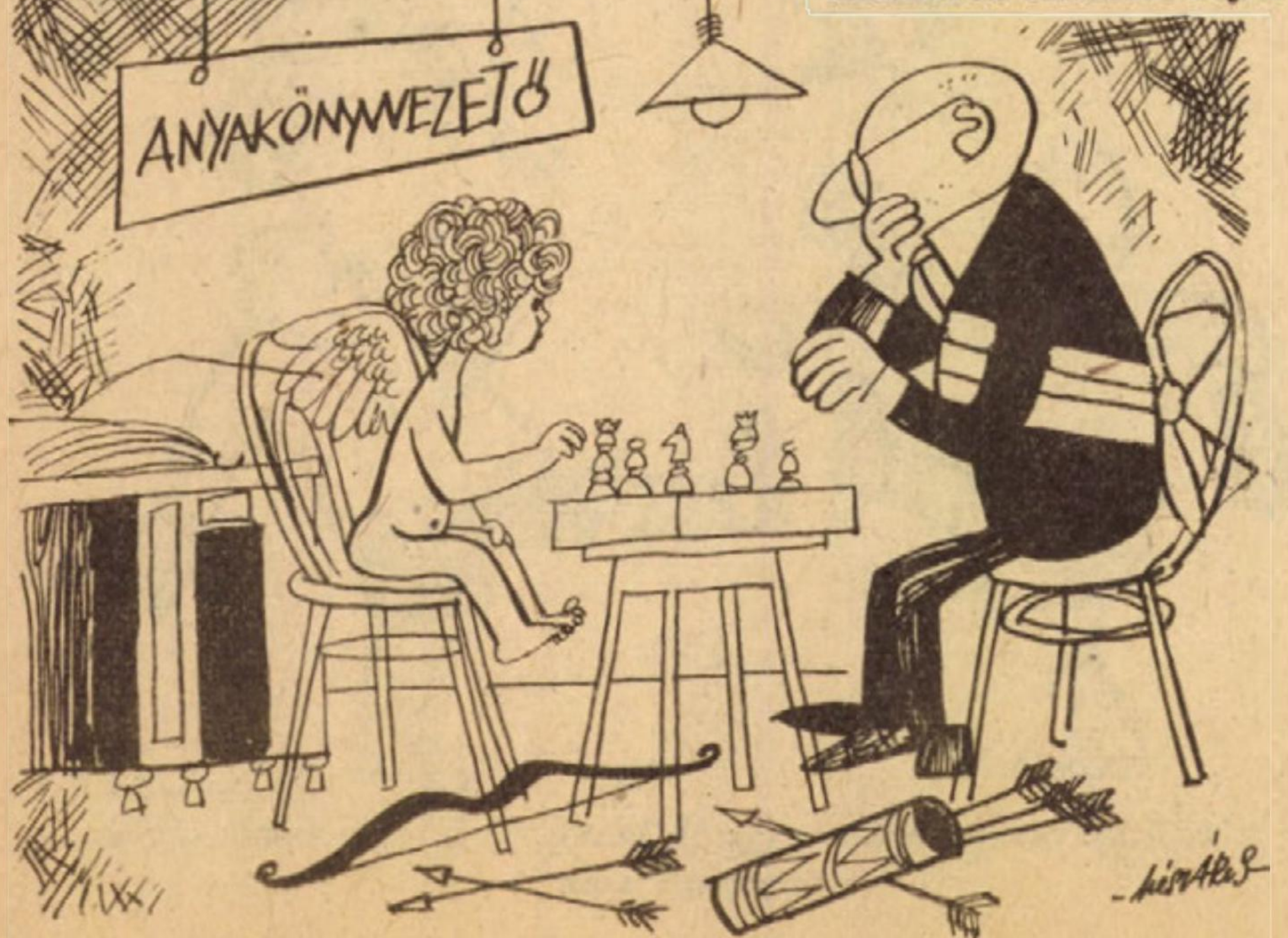

MEGHIÚSULT ÜZLET

(Ez a dráma az ifjú építész első „magánvállalkozása" körül zajlik. Az ifjú most próbálja ki először a gyakorlatban egyik idősebb szaktársa tanácsát, miszerint a felkutatott jó címeket csak jó pénzért szabad az ügyfeleknek átengedni. Az ügyfél viszont tapasztalt, az életet ismerő férfiú.)

ÉPÍTÉSZ *(gátlásokkal küszködve):* Hát kérem, mint a sógorom már bizonyára említette, módom van megszerezni önnek egy Tücsök utcai ház tetőtér-beépítését, OTP-kölcsönnel. Persze, ha rendelkezik bizonyos alapösszeggel, mondjuk tíz-tizenötezer forinttal . . .

ÜGYFÉL: Rendelkezem, kérem. *(Célzatosan.)* Sőt, valamivel többel is . . .

ÉPÍTÉSZ *(fürkészve vizsgálja ügyfelének arcát, és önnön lelkének ismeretlen mélységeit):* Ó, több nem kell . . . Nemigen kell . . .

ÜGYFÉL *(bátorítón):* De, esetleg . . .

ÉPÍTÉSZ *(nyugodtabban):* Hát igen, esetleg . . .

ÜGYFÉL: Hallottam már olyat . . .

ÉPÍTÉSZ *(ijedten):* Milyet?

ÜGYFÉL *(nyájasan):* Hogy nem lehet előre pontosan kiszámítani a költségeket . . .

ÉPÍTÉSZ *(félénken):* Ugye tetszett már olyat hallani?

ÜGYFÉL: Természetesen . . . Meg aztán a tetőtér-beépítéssel kapcsolatos dolgokról sokat olvashat az ember az újságban is . . .

ÉPÍTÉSZ *(ijedten):* Az újságban? *(Erőltetett nevetéssel):* Hehe, csak nem a rendőri hírekben?

ÜGYFÉL *(most ő is megijed, hogy netalán az építész bizalmatlan irányában):* Dehogy ! . . . A riportokban, meg miegymásokban... hogy esetleg komplikációk adódnak . . .

ÉPÍTÉSZ *(gyámoltalanul):* Ja úgy . . . Komplikációk, azok szoktak . . . adódni . . .

ÜGYFÉL *(türelmetlenül):* Ezeket azonban . . .

ÉPÍTÉSZ *(tapogatódzva):* El lehet simítani . . .

ÜGYFÉL *(célratörőn):* És pedig mivel? Mivel?!

ÉPÍTÉSZ: Mivel? *(Elpirul.)* Mivel . . . mivelhogy . . . akik miatt az engedély valahol esetleg elakad . . . azokat . . .

ÜGYFÉL: No! Azokat . . .?

ÉPÍTÉSZ *(bátorodva):* Meg lehet . . .

ÜGYFÉL *(erőszakolva):* Meg lehet vesz . . . *(Végleg elgyávulva.)* Meg lehet veszni ebben a hőségben . . . *(Homlokát törülgeti.)*

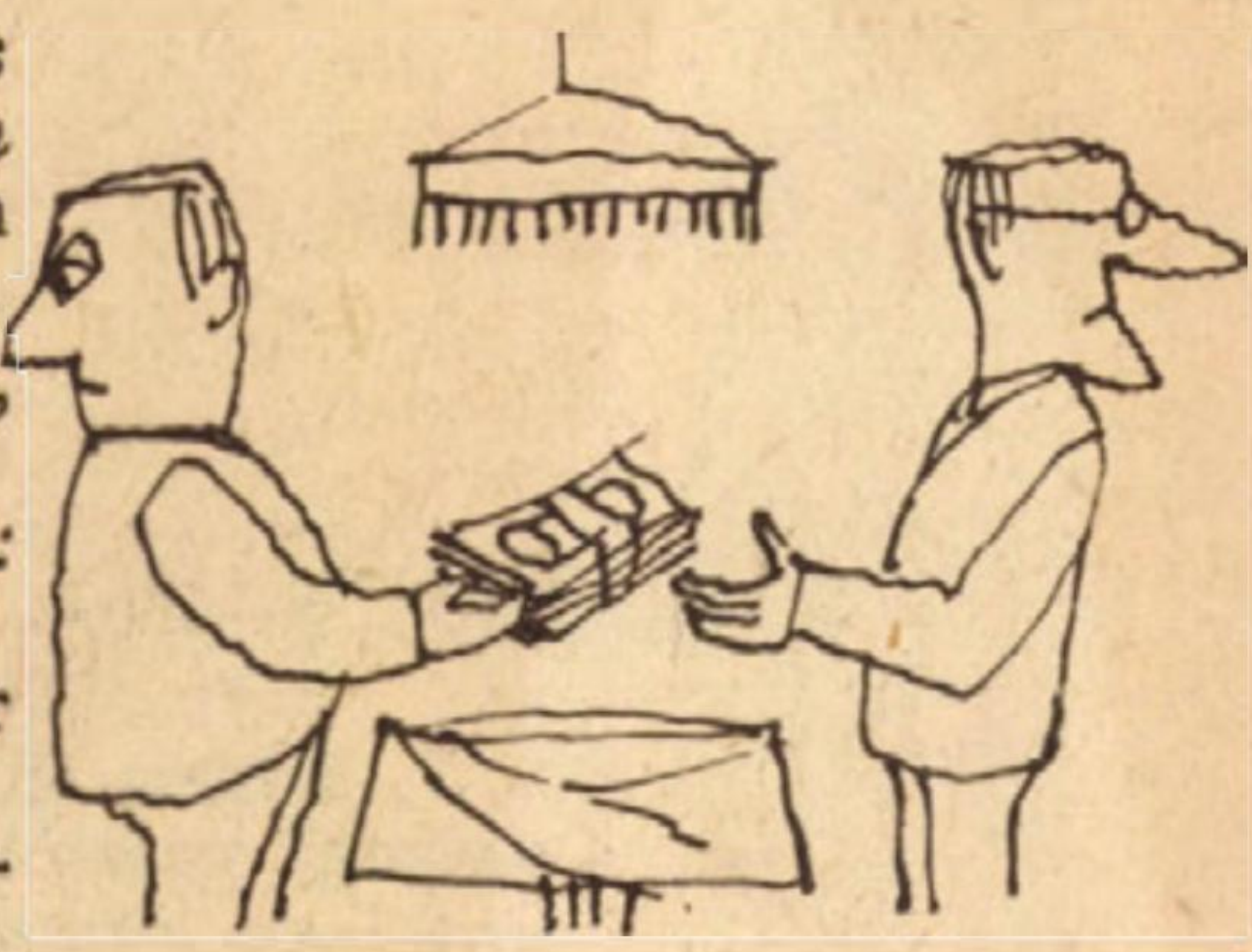

ÜGYFÉL *(nem bírja tovább, kitör belőle):* Mondja meg már végre, mennyi pénzt akar! *(Előveszi a pénztárcáját.)* Szívesen megfizetem, mi sem természetesebb ennél, csak mondja már meg, mennyit kér!

ÉPÍTÉSZ *(magábaroskadtan):* Nem kérek külön semmit... Ez nekem nem megy, kérem... úgy látszik... Úgy érzem, máris lesült a bőr a képemről . . . Úgy látszik, nem erre a pályára születtem . . .

ÜGYFÉL *(gyanakodva):* Mi az? Vissza akar lépni? *(Pénztárcájával hadonászik.)* Itt a pénzem, nézze, bökje már ki, mennyit dobjak le magának?

ÉPÍTÉSZ: Szívesen állok rendelkezésére, uram. Beépítek a Tücsök utcai tetőtérbe egy lakást az ön számára, de csak a törvényes járandóságomra tartok igényt.

ÜGYFÉL *(eszelősen):* Háhá! Azt már nem! Micsoda trükk ez . . . ? *(Rémülten fölkel.)* Nem bízom magában! *(Az ajtóig hátrál.)* Köszönje a sógorának, ha nem jelentem föl!

Dunai Ferenc

ÉGÉSZ EMBEREK KÖZÖTT

(KAPTAFA ÚJSÁGÍRÓK SZÁMÁRA)

Combközépig erős, fekete gumicsizmában, térdig a csatorna szennyes, rohanó vizében állunk.

Akik a Váci utcában sétálgatnak, udvarolgatnak, szidják az MTK-t, nem is sejtik, hogy az Anna presszó alatt három szakmunkás és harminchárom patkány társaságában, egy újságíró fulladozik az orrfacsaró ammóniaszagtól.

— Máskor is ilyen bűz szokott itt lenni? — kérdezem, hogy megindítsam a társalgást.

— Nincs kizárva — feleli egyikük megfontoltan —, csak talán nem érezzük ennyire.

Válaszából világos, hogy ezek az emberek szeretik munkájukat; a város szennye jó kezekben van.

Férfiasan búcsúznak, s nekem összeszorul a szívem. Egy kissé bizony irigylem őket.

Ahogy elhangzik a hagyományos „jószerencsét”, és a lift szédítő gyorsasággal száguld velem a mélybe, arra gondolok, hogy milyen sötét lehet odalent és azért mégiscsak nagyszerű dolog bányásznak lenni.

A friss vágatban megállok Ozsura Mihály kétszeres vájár munkacsapata előtt, beleköpök a tenyerembe és verejtékezve figyelem, miként folyik a harc az ember és a természet között.

— Nem félnek? — kérdezem tőlük, mire értetlenül néznek rám. A nagy zajban nem hallják egy szavamat sem.

Hát igen! Ezek az egyszerű emberek dacolnak az állandó életveszéllyel, fekete szemük villog és egyre szelik a szenet, az ország kenyerét. De jó lenne közöttük élni dacolva, villogva!

A falu legszélső házába kopogtatok be, hogy megérdeklődjem, hol találom az őrsöt, ahol N. hadnagy parancsnoksága alatt bátor katonák őrzik határainkat.

A töpörödött anyóka ráncos arca mosolygóssá válik, ahogy meghallja, mi járatban vagyok. — Menjen csak egyenesen előre az elvtárs, majd elfogják a fiaink!

S mikor a forró teát kortyolgatva ülök a pattogó tűz mellett, megbizonyosodhatok róla, a falusiak bizalma teljesen indokolt. S. őrvezető szavai nyomán plasztikusan megjelenik előttem a határ, tagjaimban érzem a napi huszonnyolc km fáradalmait, riadtan ugrok fel, amint a rejtett csengő fülsértő hangon riadót jelez. Kisvártatva rájövök, hogy a csengő csak vacsorázni hívja hős határőreinket.

Jóétvágyat kívánok nekik, és azzal a jóleső érzéssel búcsúzom, hogy akinek egy kis sütnivalója van, kétszer is meggondolja, mielőtt határsértést követ el.

Kéri Tamás

Építkezés közben

Szűr-Szabó József rajza

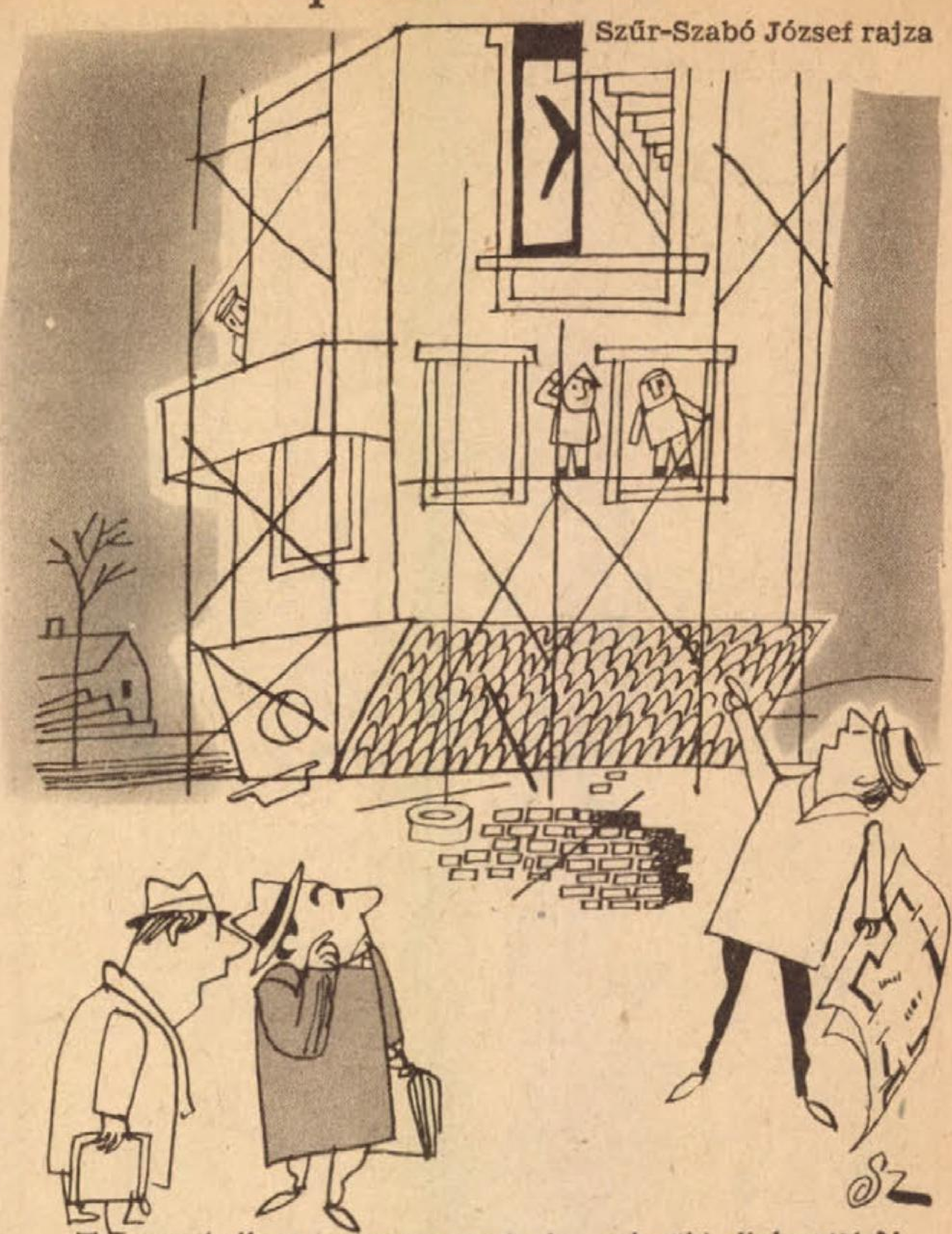

– Te, nem kellene egyszer megnézni a mérnöki diplomáját?!

Tévedni emberi dolog

Mészáros András rajza

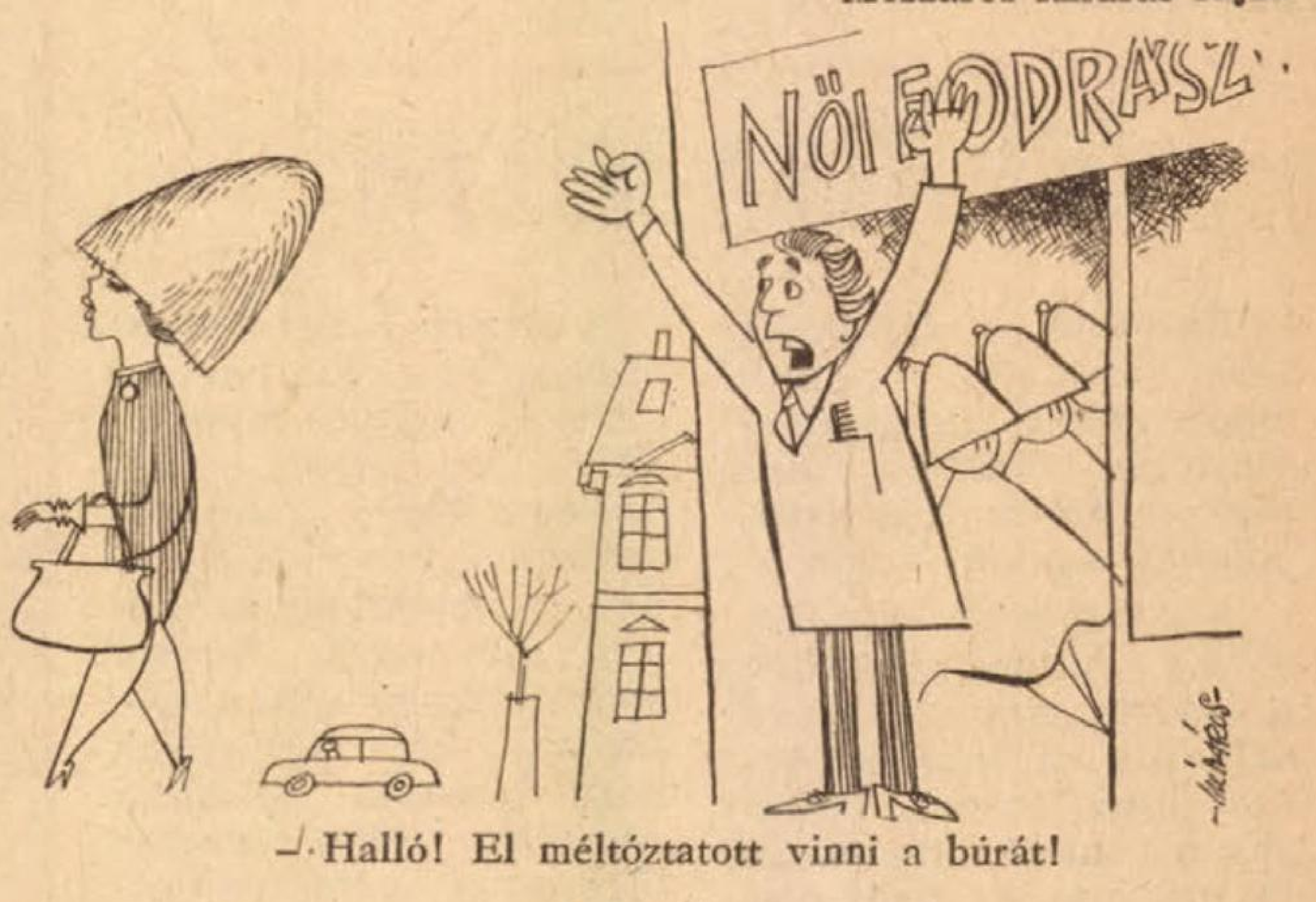

– Halló! El méltóztatott vinni a búrát!

Tapogatódzás

Szűr-Szabó József rajza

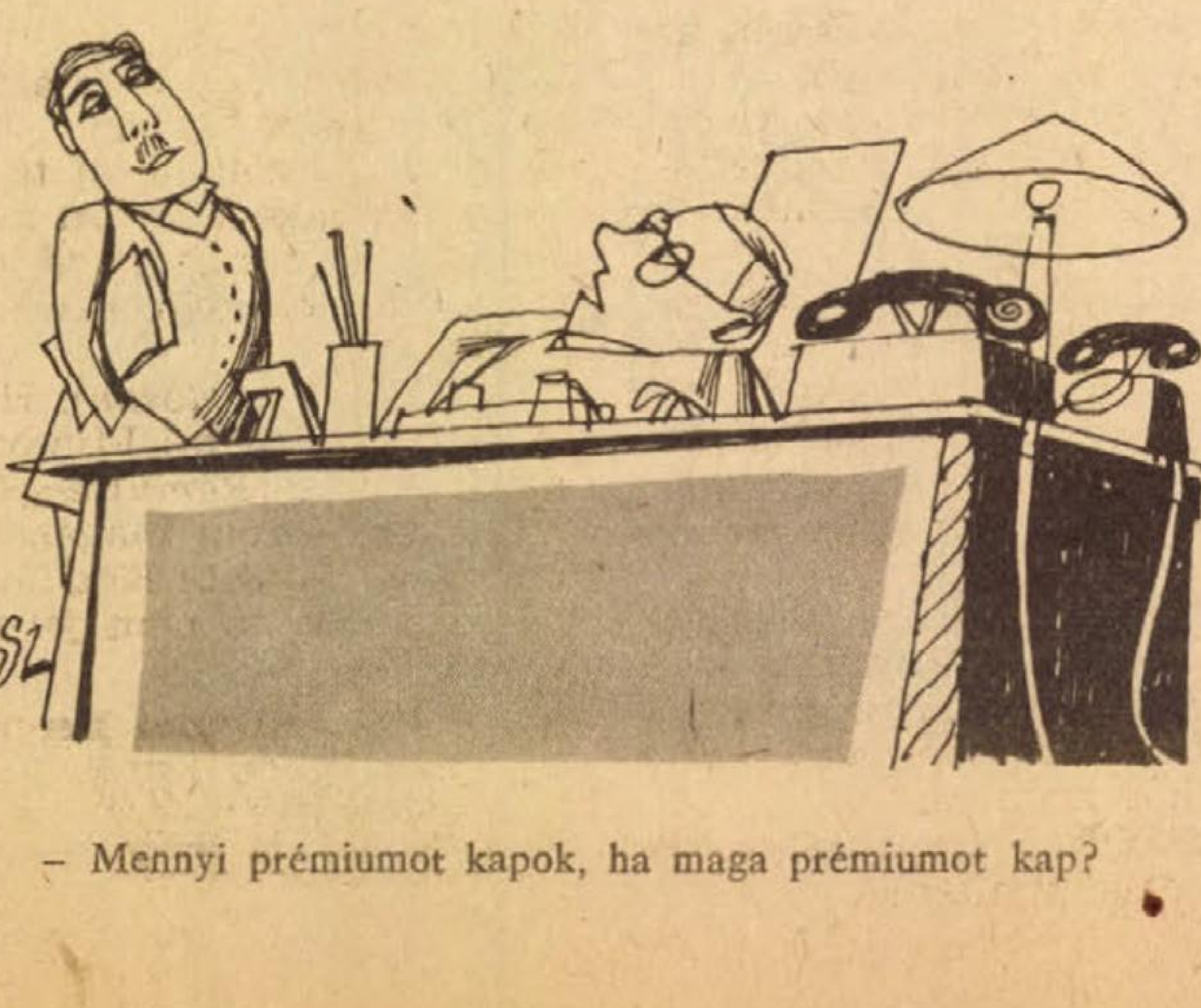

– Mennyi prémiumot kapok, ha maga prémiumot kap?

Diplomáciai tárgyalás

Morvay Endre rajza

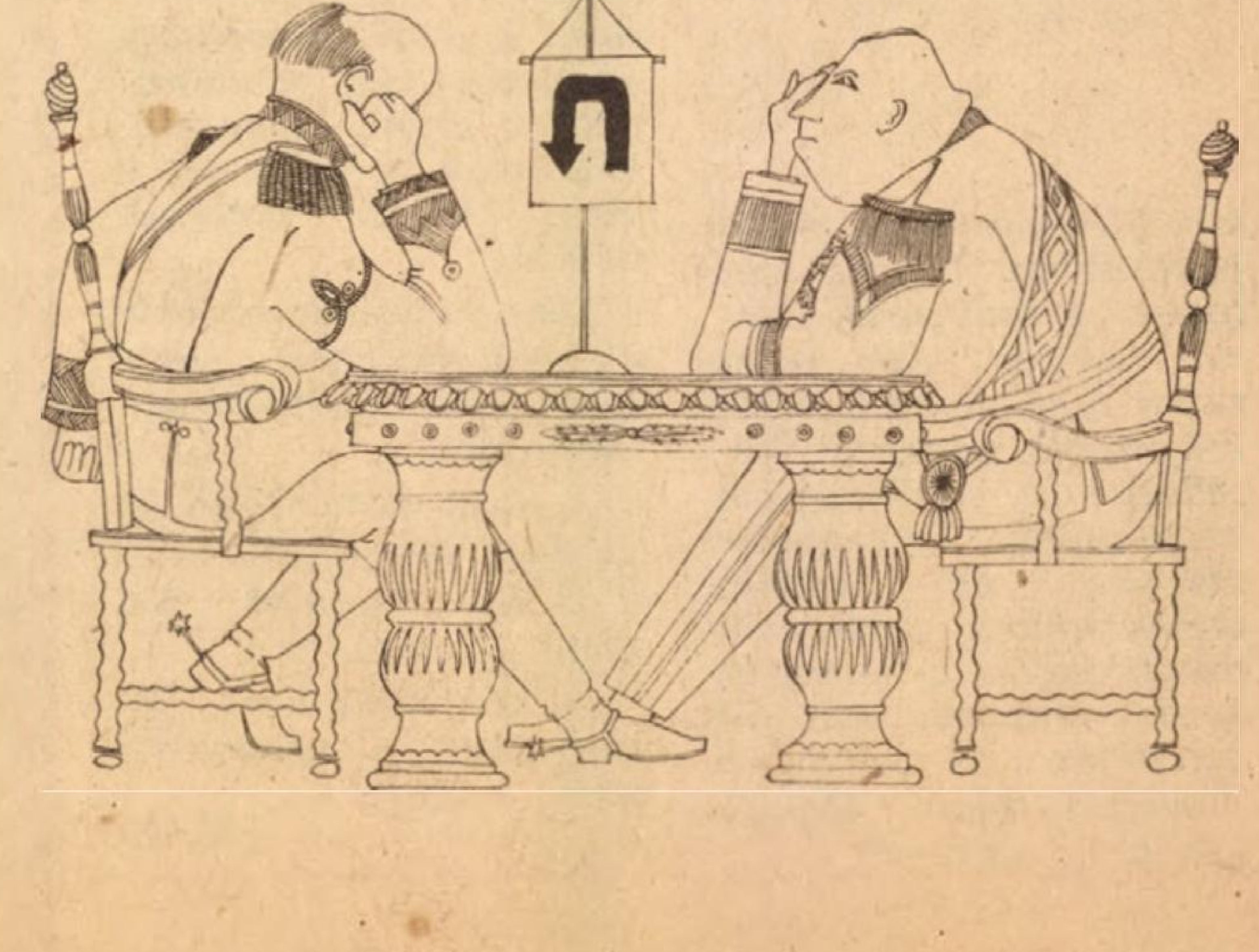

Raktárak útja a Bajcsy-Zsilinszky út

Toncz Tibor rajza

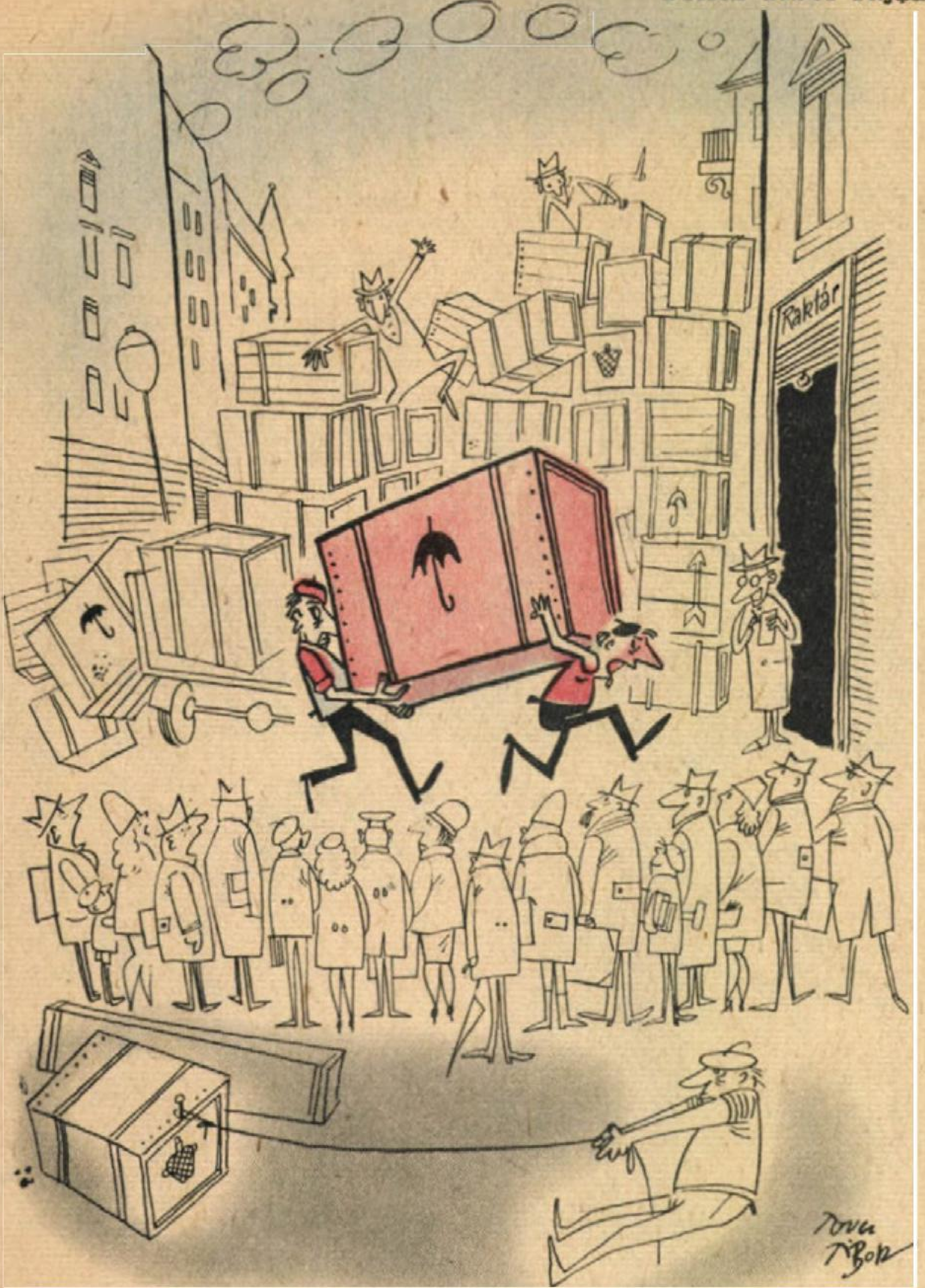

– Amíg a járókelőket ki nem tiltják, addig itt nem lesz zavartalan rakodás.

Közületi jogeset

Barátom, a Központi Döntőbizottság egyik nagytudású tárgyalásvezetője mesélte. Szó szerint. Én csak az írásjeleket tettem hozzá:

— A sógorom mérnök. Eddig kutatóintézetben dolgozott, nemrég aztán átkerült az iparba. Azóta megdöbbentő változáson ment keresztül. Ő, aki mindig hithű ateista hírében állott, mind gyakrabban kezdte emlegetni a magyarok istenét, akiről csak most tudta meg, hogy hol lakik, mióta minőségi, késedelmi és meghiúsulási kötbérekkel, szerződési vitákkal és hasonló szépségekkel találkozik minduntalan a termelés során. Naponta hív fel telefonon és kér jogi tanácsot tőlem, akinek „ez a kenyerem”.

A minap ismét feltárcsázott, és elfúló hangon számolt be egy komplikált jogesetről, ahol minden létező kötbér fizetésének veszélye fennállt, s amelyben az eddigi levelezés bizony eléggé szerencsétlen nyilatkozatokat tartalmazott sógorom vállalata részéről. Mindenesetre türelmesen végighallgattam a kétségbeesett rokont, s végül megnyugtattam, hogy balsejtelmei tökéletesen indokoltak. Legjobb tudásom szerint megadtam részletes jogi tanácsaimat is azzal, hogy próbálkozzék velük, de a siker minden reménye nélkül.

Este találkoztam vele a lépcsőházban. Már messziről diadalmasan integetett.

— Elintéztem! Nem fizetünk egy vasat sem!

— Ne mondd! Ezt hogy csináltad?!

— Megmondtam nekik, hogy ne vacakoljanak...

V. I.

Pesti tudósítónktól

Azoknak a nyugati rémhírterjesztőknek, akik azt állítják, hogy Magyarországon vallásüldözés van, figyelmükbe ajánlom az „Új Ember” egyik kis cikkét. A cikk egy szélhámosról szól, aki jogosulatlan előnyökhöz akart jutni, és ebből a célból papnak adta ki magát.

Minden takarítással foglalkozó személyiség panaszkodik, hogy mennyi port kell törölni. Gauser Károly, a neves tudományos író a minap megírta, hogy a Föld egy 400 000 kilométer átmérőjű porgömb közepén kering.

Ne tessék csodálkozni, Juliska néni, ha takarítás közben többször is ki kell rázni a porrongyot.

Több tréfacsinálónk feldolgozta azt a humoros tényt, hogy 75 éves a dobostorta. A csattanó önként adódik: a minap evett dobostorta csak ötnapos.

Nekem is eszembe jutott egy hasonló tréfa. A Homo Sapiens körülbelül 50 000 éves (kerek évforduló), én azonban a napokban találkoztam egy emberrel, aki mindössze kéthetes volt.

Lesz víz a vonatokon télen is! — közli velünk a Közlekedés és Postaügyi Minisztérium I. Vasúti Főosztálya. Noha a régi kocsik víztartályaiban télen a víz befagy (milyen tapintatlanság a természettől!), a mosdókba vizeskannákat helyeznek el. A vizeskannákban a víz ugyan nem fagy be, ellenben maguk a vizeskannák párolognak el. Úgy látszik, egyes „Ki mit gyűjt”-tagok vasúti vizeskannákat gyűjtenek, sőt szappantartókat is. A MÁV most olyan hatalmas mennyiségben árasztja el a vonatokat vizeskanákkal, hogy a kannagyűjtők előbb-utóbb kifulladnak.

Aki pedig mindenáron tisztaságra törekszik, az ne a Keleti pályaudvarra menjen, hanem a Széchenyi-fürdőbe.

Lassan elhal a romantika. Világszerte panaszkodnak a hajózási vállalatok, hogy kevés a tengerész. A fiatalokat nem vonzza a matrózélet. Ez a foglalkozás is lassan az igricek, a martalócok, a garabonciások, a trubadurok, a kalózok, az udvari bolondok, kengyelfutók és hoppmesterek sorsára jut.

f. l.

Párizsi reggel

Gyulai Líviusz rajza

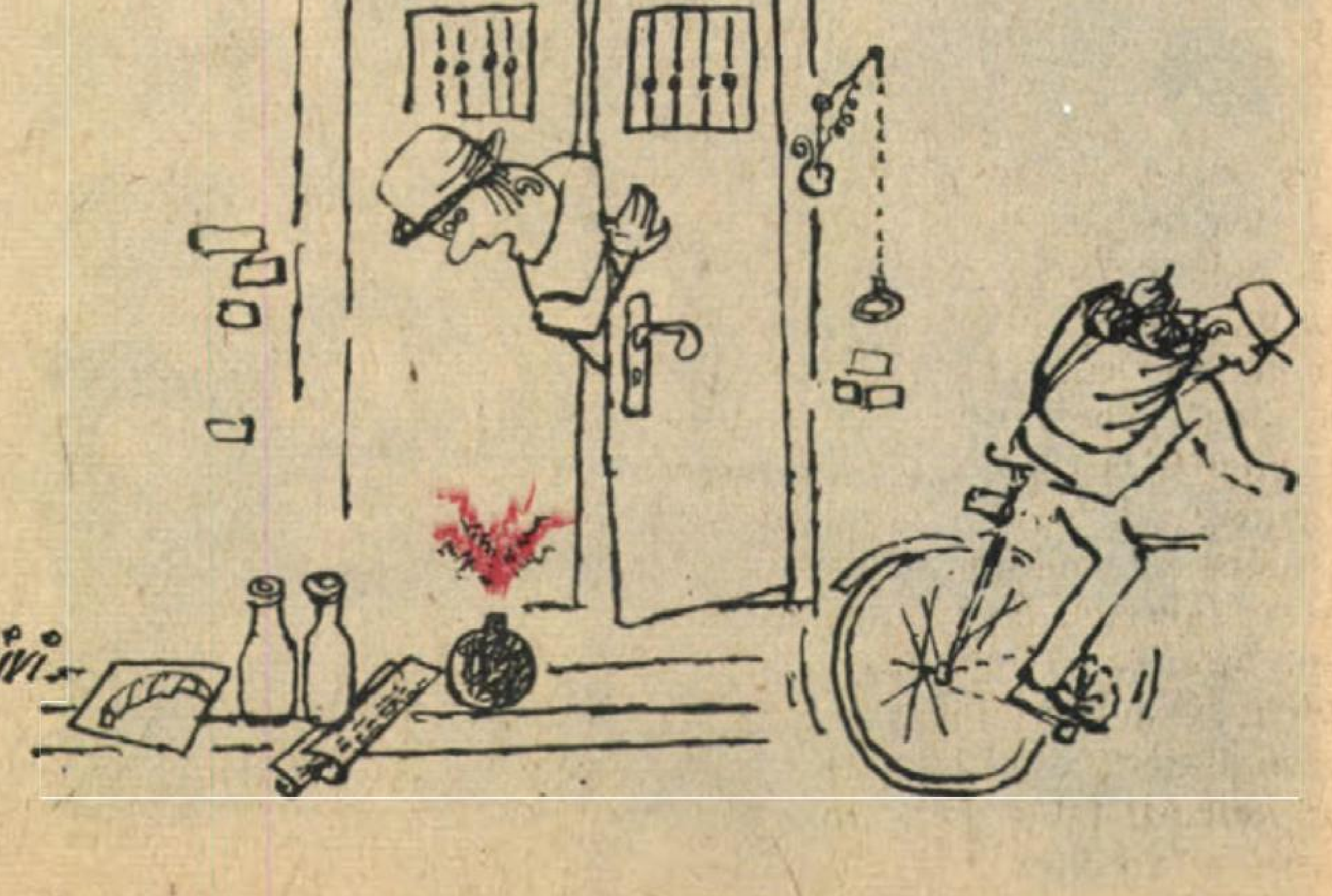

Családi idill

Megjött végre, itt a kicsi
férjecském, a drága csacsi
már előre tervezgeti,
hogy majd ő is vezetgeti.

Olyan pisze, olyan kedves,
Az se baj, ha néha nedves,
Klárik, Sárik, Zsuzsik álma,
úgy bőg, mintha muzsikálna...

Jól mondják, hogy a házasság
nélküle, mint a szárazság.
De mi egynél meg nem állunk,
máris dereng legszebb álmunk,

Fogunk új örömre vásik,
néhány év és jön a Másik,
egy mosolygó, drága csoda;
megy a Trabant, jön a Skoda!

(fülöp)

LUDAS MATYI EMLÉKKÖNYVÉBE

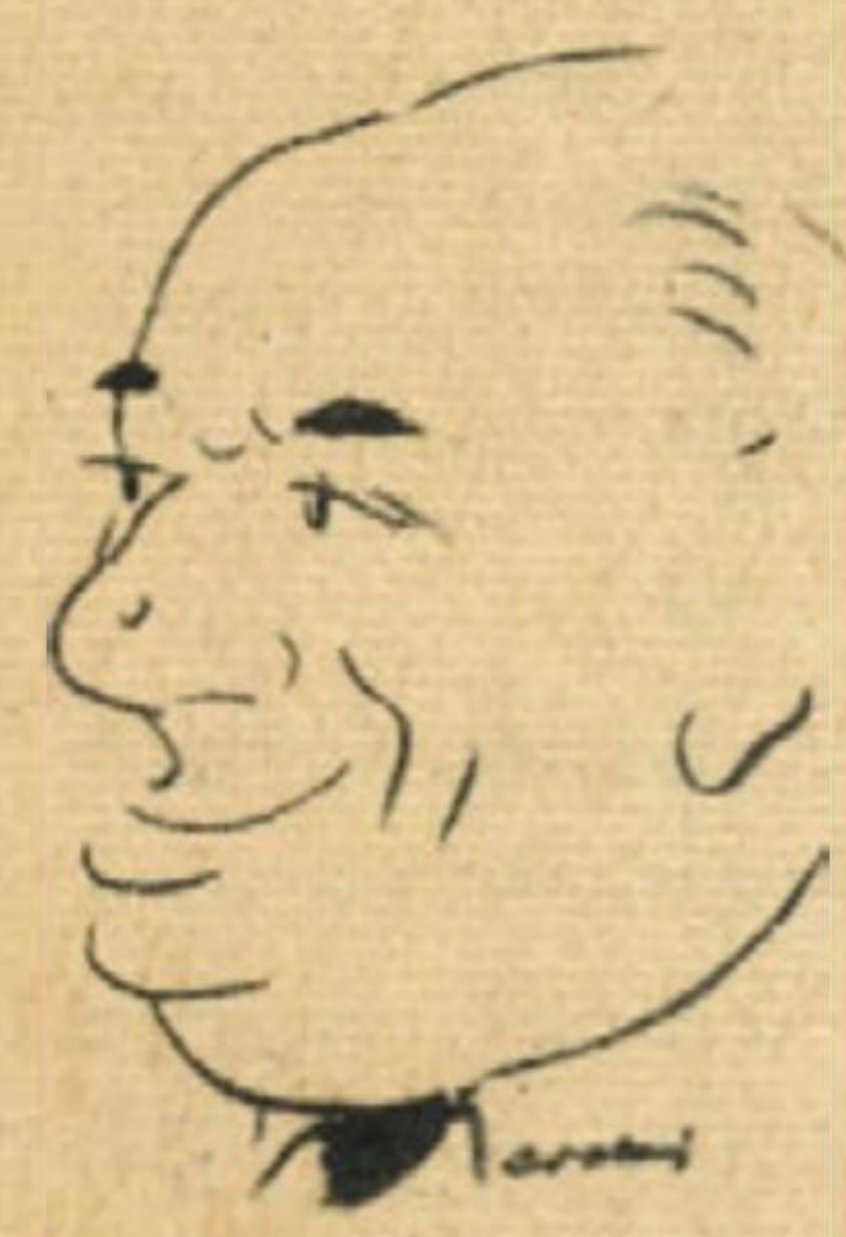

Fiatal operaházi tag voltam... Akkoriban, 1925-ben, mint nagy ígéretről beszéltek rólam a zenekritikusok. Ebben az időben történt, hogy a szolnoki polgármester díszes, aranyozott meghívót küldött nevemre. A jubileumi nőegyleti bálra hívott meg azzal a kéréssel, hogy tiszteljem meg a bállal kapcsolatos jótékonycélú hangversenyt énekszámommal.

A meghívást elfogadtam, és amikor Szolnokra érkeztem, küldöttség várt, élén a díszmagyarba öltözött polgármesterrel. Szép beszéddel üdvözöltek, azután beültettek a város négylovas díszhintajába, és szállásomra vittek. Este nagy sikert arattam, és a város előkelőségei lelkesen gratuláltak. Éjféltájban elbúcsúztam a polgármestertől, és megemlítettem neki, hogy reggel ötkor indul a vonatom Pestre, félek, hogy nem érek ki idejében, hiszen messze van az állomás.

A polgármester megveregette a vállamat, és megnyugtatott: „Ne féljen semmit, én majd gondoskodom arról, hogy idejében kiérjen a vonathoz." Ennek az ígéretnek birtokában nyugodtan lefeküdtem, gondoltam, négy-öt órát alszom, és reggel tíz perc alatt kiérek a vonathoz akár a polgármesteri négylovas díszhintóval, akár egy kétfogatúval is. Az se lesz baj, ha a polgármester nem öltözteti pazar díszbe a bakon ülő hajdút. Sőt, elég lesz a kocsis is.

Hajnalban, négy óra előtt felzörgetett a szálló portása. Felöltöztem, lementem és a kocsi iránt érdeklődtem. Megtudtam, hogy kocsi nincs. A portás biztatott, hogy siessek, mert gyalog körülbelül háromnegyed óráig tart az út a vasútig.

Csalódottan említettem meg a polgármesteri ígéretet, hogy gondoskodik: idejében kiérjek a vonathoz. A portás bólintott: „Gondoskodott is! Még éjjel idetelefonáltatott a titkárával, hogy négy előtt keltsük fel a művész urat, nehogy lekésse a vonatot."

Székely Mihály

Az öregurat meg kell nyugtatni

Erdei Sándor rajza

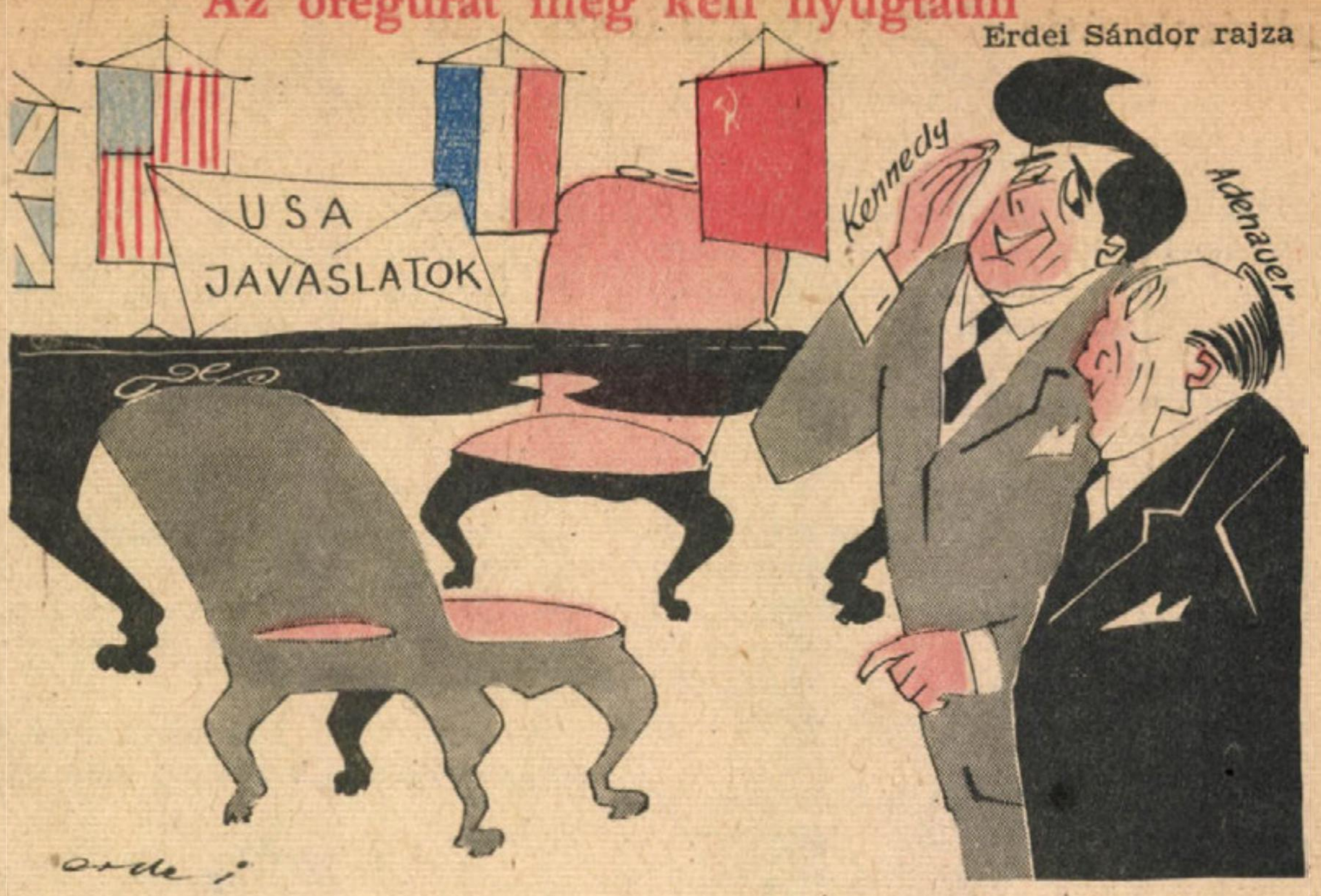

– Nyugalom, Konrád! A borítékban nincs semmi!...

Vasárnap

Pusztai Pál rajza

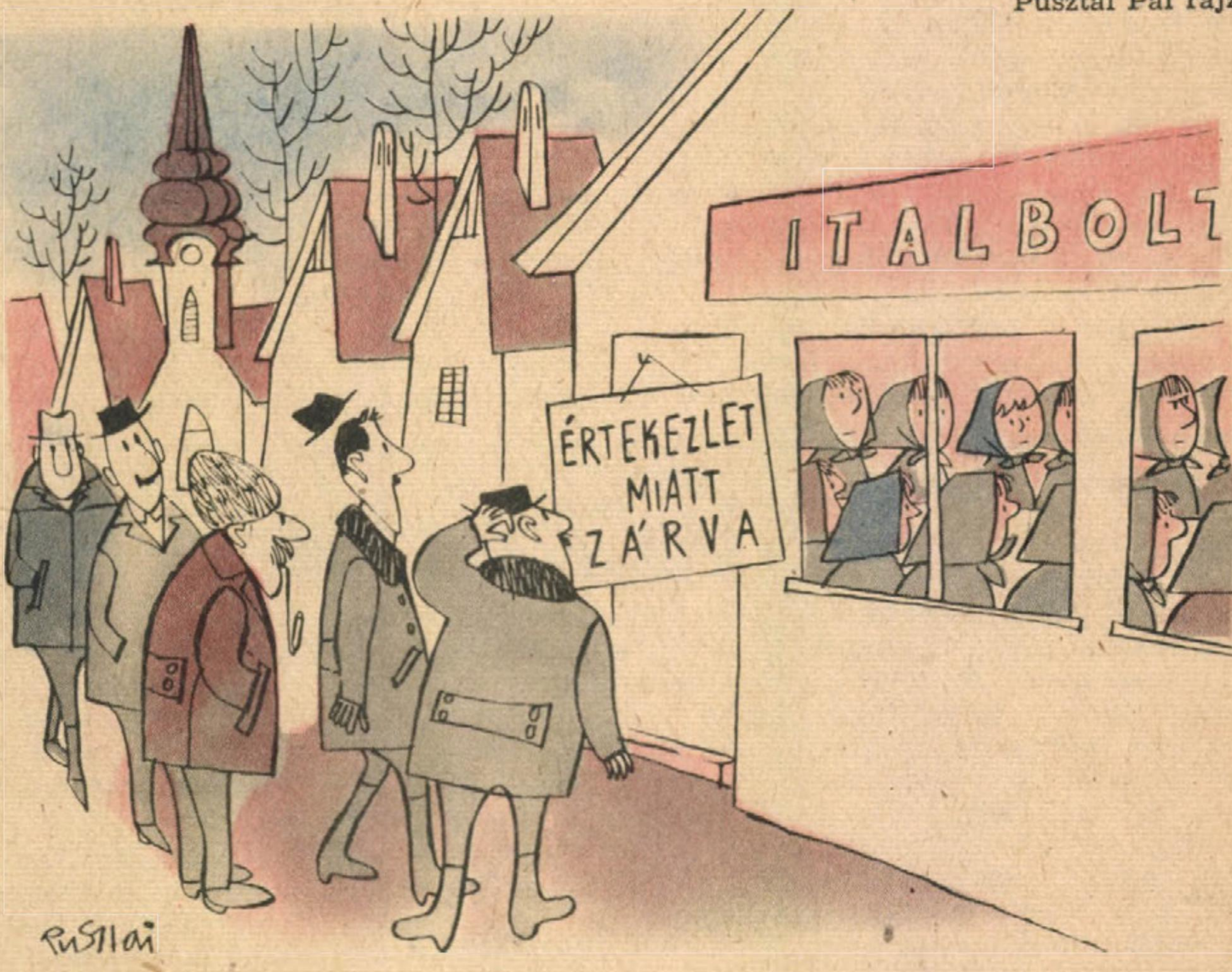

Ravasz asszonyok

Örök asszony

Mészáros András rajza

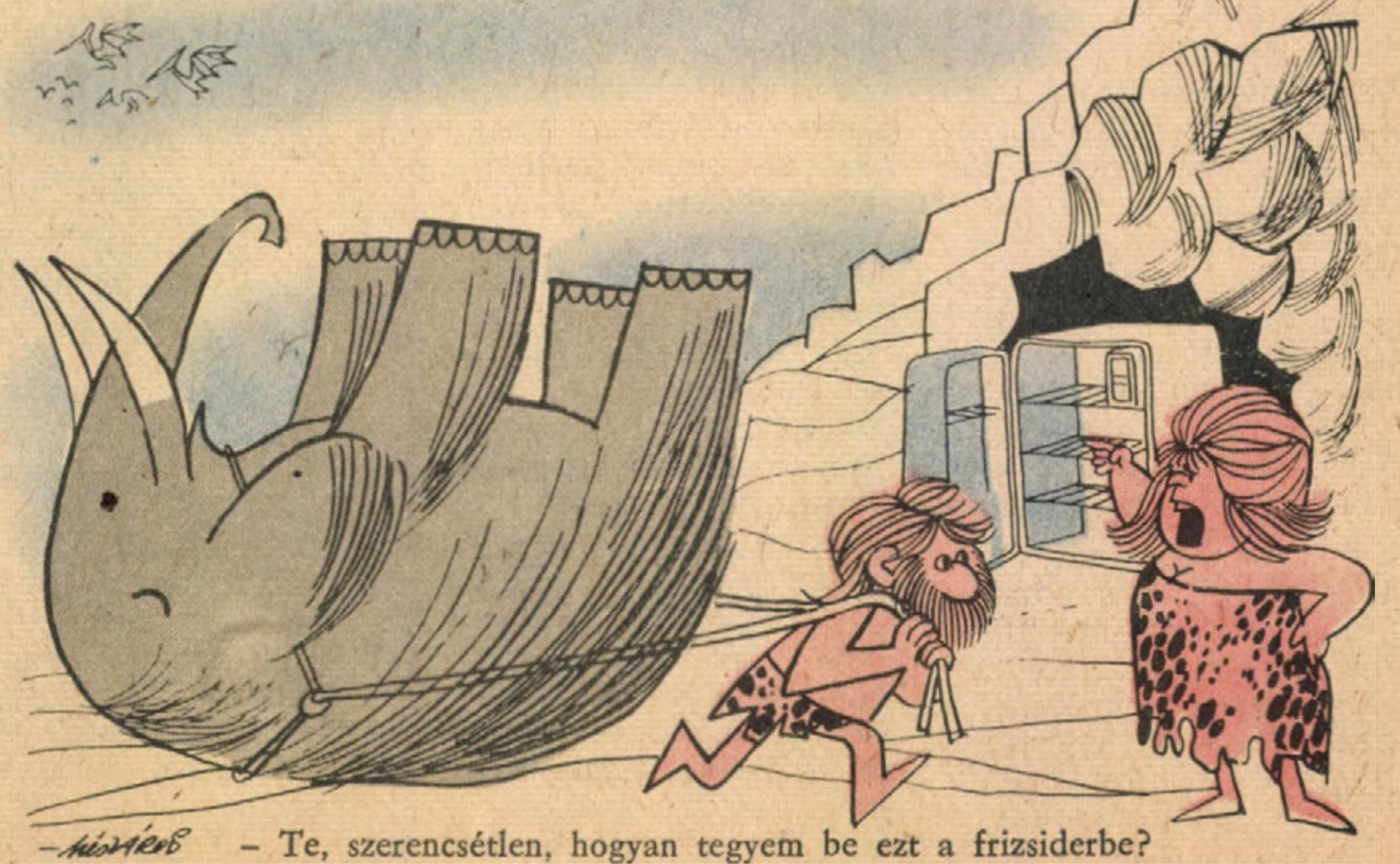

– Te, szerencsétlen, hogyan tegyem be ezt a frizsiderbe?

Felnőtt politechnika

Helyeslem a politechnikai oktatást. Már éppen panaszkodni akartam, hogy minket ebből is kihagynak. Mert szép, hogy az ifjúság politechnikázik, de mit csináljunk mi, negyven meg ötven éves szellemi dolgozók? Rólunk már mindenki lemondott? Mi maradjunk meg egyoldalú elpuhultságunkban?

Jó, jó, az élet adott föl már nekünk is egy-két politechnikai leckét: megtanultunk futóárkot ásni, romot eltakarítani, könyvmolyok váltak a ló-trancsírozás és a melasz-konyha szakértőivé, sápadt filiszterek ismerkedtek meg az olajmécseskészítés rejtelmeivel.

De ez régen volt. Sokan már nem is emlékeznek rá. Ki törődik velünk ma?

Aztán rájöttem, hogy ma is gondolnak ránk. De mennyire gondolnak!

Vettem a múltkor egy fejszét. Vasból van, és kilóra mérik. A rostély is vasból van, és azt is kilóra mérik. Már ez egy kissé meghökkentett, hogy a gyakorlott vevő bemegy a boltba, és kér két kiló rostélyt, meg másfél kiló fejszét. Már ebben van valami furfang. De a java ezután jön. A fejsze ugyanis nyél nélkül semmit sem ér. Nyeletlen fejszével nem lehet fát vágni. Tehát vesz hozzá az ember nyelet is. Külön. És csodálatosképpen, ezt nem kilóra, hanem darabszám.

Aztán jön a politechnika: az ember hazamegy, és megpróbálja a nyelet beilleszteni a fejszébe. Kezdődik az „apu, hogy megy be?” Az első kérdés az, hogy van-e bütyök vagy nincs bütyök? Ha ugyanis nincs bütyök, akkor megeshet, hogy az ember a kelleténél vékonyabbra faragja a nyelet, és akkor lötyög. Ha van bütyök, akkor a nyél vastag marad, és semmiféle zuholással nem akar a fejszével egy szerszámmá válni.

A végső eredmény mindkét esetben az, hogy az első makacs tuskó foglyulejti a fejsze vasfejét, az ember kezében marad a csupasz nyél. S lehet folytatni a politechnikát.

S még vannak puhányok, akik visszasírják a dekadens időket, amikor nyeles fejszét lehetett kapni a boltokban, beékelve és megvasalva, soha ki nem mozduló nyéllel. Semmi vesződség, semmi hiábavaló erőpazarlás. Csak megveszi az ember, és szinte magától vágja a fát. Mi lenne így belőlünk?

Hasonlóképpen jártam a rostéllyal is. Cserépkályhánkban ugyanis meggörbült, elégett, elporladt a régi rostély. Pontos mérettel mentem a szaküzletbe. Ott a szemembe nevettek:

— Kilót mondjon, uram, kilót!

S adtak három kiló rostélyt. A méret ugyan nem egyezett, de az eladó könnyedén összesodorintotta két ujját, és azt mondta:

— Itt lecsíp belőle egy szemet, meg emitt is egy szemet, és máris jó lesz.

Még cuppantott is hozzá.

Olyan derűs fölénnyel nézett rám, hogy csak otthon kezdtem gondolkodni ezen a lecsípésen.

Mivel lehet lecsípni az öntöttvasat?

Volt egy kisméretű vésőm, első áldozata a lecsípési politechnikának. A körömreszelőt, fanyesőollót, harapófogót és ráspolyt elméleti úton rekesztettem ki a további kísérletből. Mi maradt még? Maradt a három kiló használhatatlan rostély.

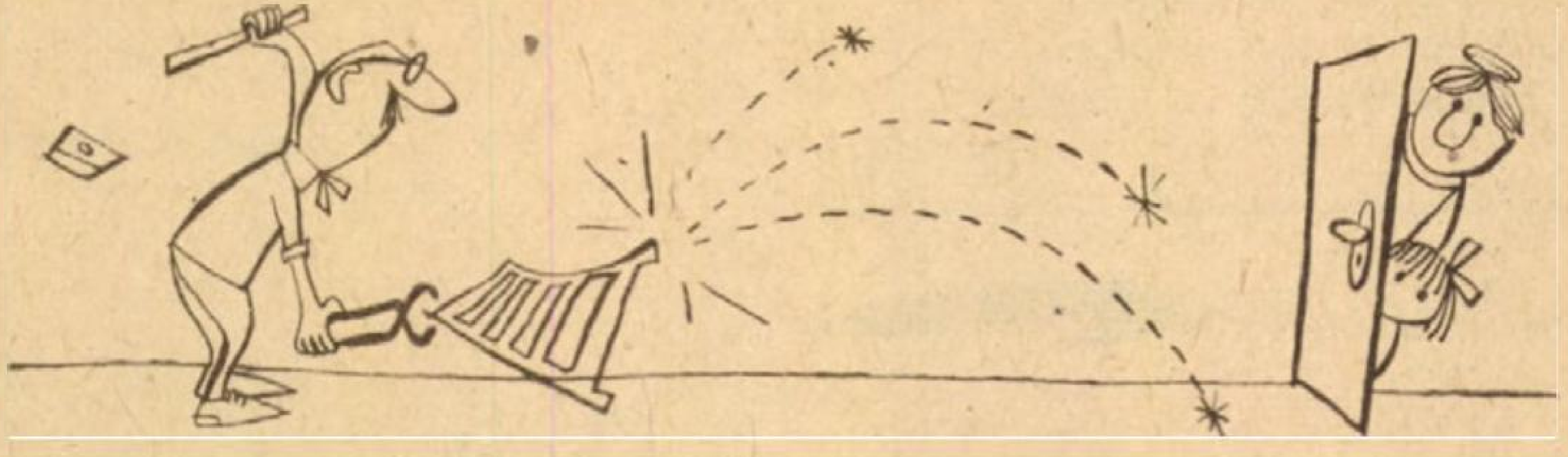

Tavaszra ásót kell vennem, lapátot, kiskapát. És persze nyelet hozzá. Kérek két hét fizetésnélküli szabadságot és legalább egy hármas lottó-nyereményt.

Mert szép, szép ez a felnőtt-politechnika, de nem lehetne valahogy felsőbb fokon kezdeni?

Sipos Gyula

FALUSI TÖRTÉNETEK

Modern tollfosztó

Szép lányok ülnek hosszú asztal körül, megtüzdelve mamákkal, nagymamákkal. Tüsszenteni tilos, ugyanis tollat fosztanak. A férfiak külön dikón üldögélnek, csak egy menyasszony mögött strázsál a vőlegénye. Egy környékszerte híres mesemondót béreltek ki estére, hogy szórakoztassa őket, s az öreg szorgalmasan ontja a csiklandós, magacsinálta meséket, történeteket. „Mint egy népi esztrád műsor” — írom a jegyzetembe. Ugyanis, egy-két mese után mindig énekelnek. Főként a mamák, nagymamák. Eleinte vontatottan, később nekibátorodva remegtetik vékony, meg-megbicsakló hangjukat. Egyszer-másszor népdal is kifut nótázó kedvükből, s ha tetszik a lányoknak, ők is beledúdolnak. De az öregek jobbára csak érzelgős, hajdanvolt ifjúságuk slágereit, unalmas műdalokat tudnak.

— Ezeket mi nem ismerjük — dünnyögte az egyik lány, lehetett tán tizennégy éves.

Látom, hogy a többiek is unottan tépdesik a tollat és fanyalognak.

— Hát mit tudtok ti? — villan fel a háziasszony, s körülpillant a tollpihedombok fölé hajoló lányokon.

Az iménti — egy Jonathán-alma arcú süldőlány, rázendít, s megrázza a vállát, úgy, hogy a két varkocsa beleremeg:

— „Melodie d'amour...”

A többi fiatal lány csatlakozik hozzá. Megrebbennek a tollkupacok. A mesemondó öreg összecsapja a tenyerét.

— Az anyátok szentjit, de jól adjátok!

Juhászlány

A cukrászda előtt, az akácfához kötve szamár áll. Bent a juhász feketézik. Bemegyek hozzá. Tanyán lakik, a tanya közelében birkalegelő, nem is akar beköltözni a faluba. A lánya nagyon szeretne, szívesebben járna ki innét a nyájhoz. Merthogy az is juhász. A nyáj egyik felét a lánya gondozza. Van négy kutyájuk is. Azok vigyáznak a juhokra és a lányra. Hát vigyázni kell rá? Mármint a lányára? Arra aztán nem! De a kutyák azért vigyáznak. „Ha nem vagyok ott” — mondja a juhász —, „nem lehet férfiembernek a közelébe menni, mert megfogják a kutyák!”

Másnap a nyirkos, saras úton elindulok gyalog, mert kocsival nem lehetett a rossz úton közlekedni. A juhász felajánlotta a szamarát, de nagyobb biztonságban éreztem magam a két lábamon.

Kifulladva, de végre megérkeztem a tanyára. A juhász felesége sajnálkozott:

— A lányom? Jaj, rosszkor tetszett jönni, ugyanis éppen fodrásznál van. Daueroltatja a frizuráját. Máskor majd legalább egy nappal előbb tessék bejelentkezni hozzá...

A csacsi, mint végszóra, öblös, csukló hangon iázni kezdett. Úgy kell nekem, miért nem az illem szerint jártam el!

Allergia

Két termelőszövetkezeti nyugdíjasnál szálltam meg. Főznek, takarítanak rám és boldogok, hogy nincsenek egyedül. Horváth néni délben gyöngéden megdorgálta az urát, mert kilöttyintette a levest. Az öreg megszeppenten hallgat, nagy bajusza bocsánatkérően billeg.

Később a konyhából kihallom:

— Édesaptya, eredj ki az udvarra, fogj csibét, apríts gyújtóst, menj el a tejért, aztán tömd meg a libát...

Sorolta volna tovább is, de éppen kiléptem, s abbahagyta. Horváth bácsi rámnézett, s látszott, nagy zavarban van. Visszamentem, és utánam jött.

— Nem is tudom, hogy most mit csináljak... — tűnődött borúsan. — Annyi parancsot ad egyszerre, hogy közben az elejét elfelejtem.

— Tudja, mit? — javasoltam — mindig azt hajtsa végre, amit utoljára mond.

A tanács használt, a nap folyamán egyszer sem korholta meg Horváth néni.

Estére néhány helyre elkísért a faluba. Hazafelé meghívtam a vendéglőbe egy fröccsre. Kissé szabadkozott, de azért jött.

Amikor hazatértünk, tüszszenteni kezdett. Először egyszer, kétszer, azután folyamatosan. Horváth néni szigorúan, összevont szemöldökkel nézett rá:

— Édesaptya! Te ittál!?

Horváth bácsi bűntudatosan bólintott.

— Honnét tudta? — kérdeztem később a kisöreget?

— Onnan, hogy tüsszentettem. A doktor ugyanis valami olyat mondott, hogy allergiás, vagy mi vagyok a borra. Ha nem itthon iszom, mindig tüsszentek.

Szemes Piroska

Akinek szívesen tapsolunk

Kallus László rajza

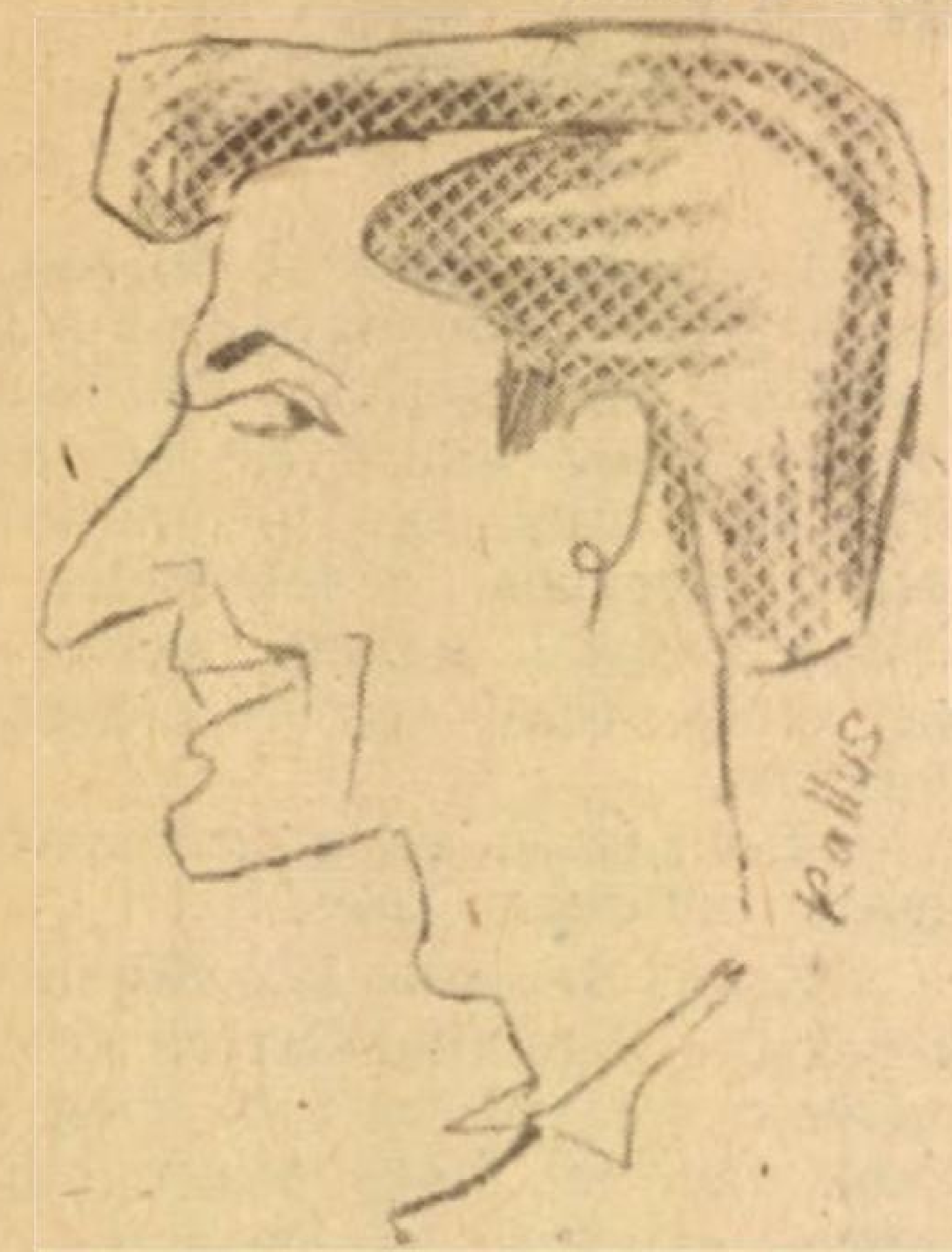

Keres Emil

Kultúrszomj

Sajdik Ferenc rajza

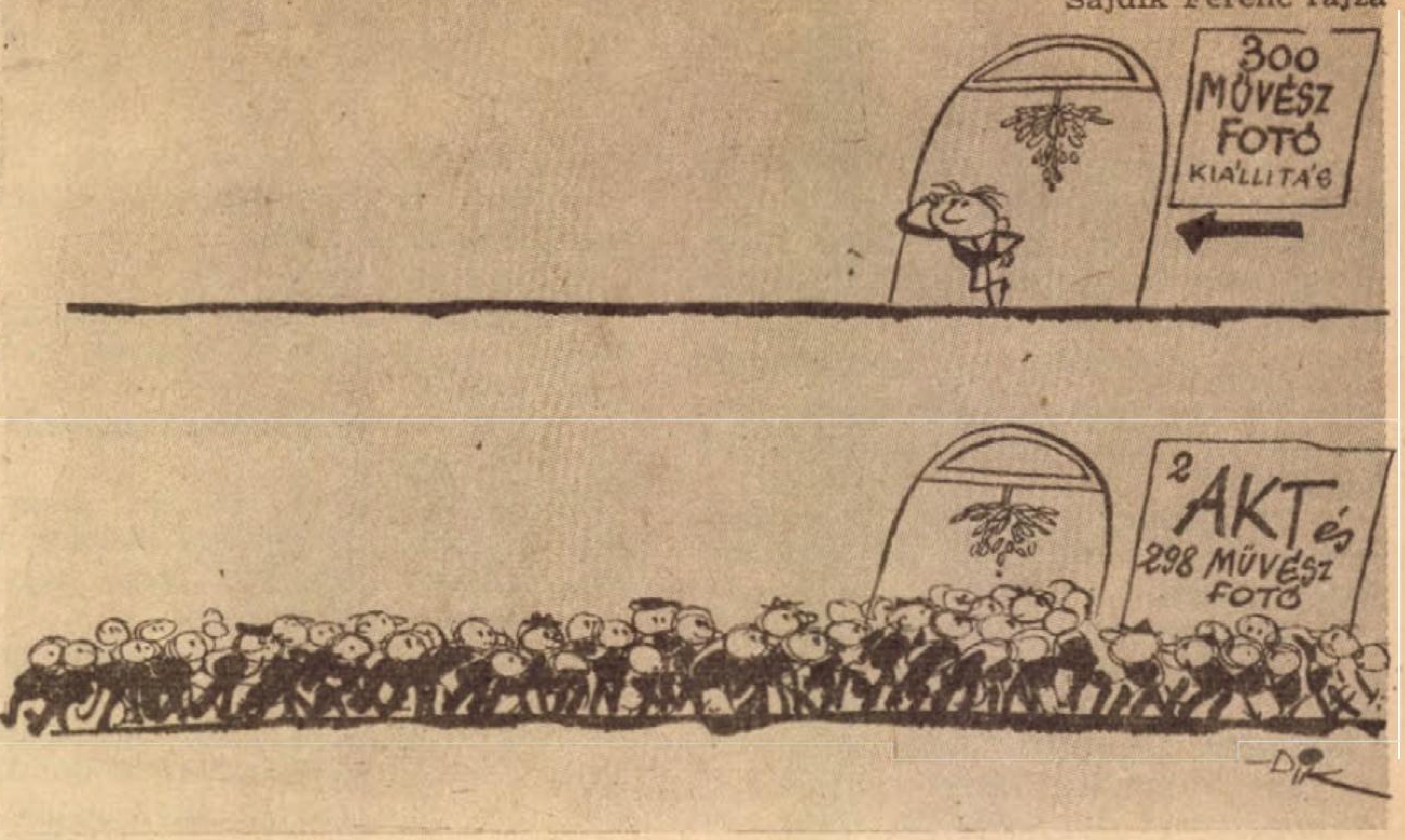

TALÁLKOZÓ

A meghívóban ez állt:

„Kedves Barátom! Folyó hó 15-én, délután 5 órakor, az 1950-ben feloszlatott Bábubu dolgozói baráti összejövetelt tartanak a vállalat volt· központjában, a második emeleti tanácsteremben. Szeretettel várunk. Seprőczi Elemér.”

No, ez igazán kedves — gondoltam magamban meghatottan —, tizenkét évvel ezelőtt dolgoztam a Bábubunál, több mint egy évtizeddel ezelőtt, és még mindig emlékeznek rám..., Seprőczi, Seprőczi, ki lehet az a Seprőczi?

A vállalat megszűnése után a kartársak szétszéledtek: kit erre, kit arra fújtak a szelek. Vajon mi lett velük? Mi lett a kis Abaiból, akivel annak idején együtt udvaroltunk Pirikének?... Istenem, Pirike!... Rég volt, szép volt, talán igaz sem volt... Múlnak, repülnek az évek, mint a falevelek..., No, nézd csak, egészen elérzékenyedtem...

Tizenötödikén, öt órakor, megjelentem a volt székházban, és amikor végigmentem az öreg folyosókon, megrohantak az emlékek... Szépek és csúnyák vegyesen... Fiatalságom néhány esztendejét töltöttem a Bábubunál, itt, ezek között az ódon falak között... Bekukkantottam a büfébe is, ahol annyi derűs órát töltöttem a kollégákkal... De hol van már az a régi kávéfőzőnő?... Kerek egy tucat esztendő telt el azóta, és nem is akármilyen évek...

Szívdobogva nyitottam be a tanácsterembe. Nagy üdvrivalgással fogadtak. A kis Abait rögtön megismertem, bár azóta pocakot eresztett és megkopaszodott. Ilonka a nyakamba borult, és elújságolta, hogy férjhez ment és négy gyerek anyja. Tóth katonatiszt lett, Katona vezérigazgató, és közben elvégezte az egyetemet, Veres tsz-főkönyvelő Kislőcén. Özvegy Pattantyúsné is férjhez ment, de azóta ismét elözvegyült.

— Rám nem emlékszel? — állt elém egy kétméteres óriás. — Én vagyok a Seprőczi, azelőtt Schulteisz...

Könnyes lett a szemem.

— Hát persze, hogy emlékszem... Mindig a te hátad mögött bújtam el a szemináriumokon... Mondd, megvan még a hátad?

Megvolt, sőt, azóta még szélesebb is lett, hála a népi demokráciának.

Egy-két kivétellel mindenki eljött a baráti találkozóra. Csak Kemenes hiányzott, aki ötvenhatban disszidált, és prémvadász lett Kanadában, és Verő, aki nem tudott eljönni, mert éppen külföldön járt tanulmányúton. És Lipták kartárs se jött el, a főnökünk. Nem is nagyon bántuk. Inkább örültünk. Sohasem szerettük Liptákot. Népszerűtlen alak volt. Most, hogy kimondtuk a nevét, hirtelen nagy csönd támadt, és a levegő megdermedt. Pedig tizenkét év telt el azóta... Reá emlékeztünk... Rossz emlékeink voltak.

— Kérem a kartársakat, foglalják el a helyüket! — kiáltotta Seprőczi az emelvényről.

Kuncogva leültünk, és kíváncsian vártuk, hogy mi lesz. Istenem, de sokszor ültünk itt értekezleteken...

— Kedves kartársak — mondta Seprőczi komoran —, azért jöttünk össze, hogy megbeszéljük volt főnökünk, Lipták kartárs munkáját. Kérem önöket, szóljanak hozzá, és bírálják meg bátran. Ne nézzék azt, hogy Lipták osztályvezető volt, mondják meg nyíltan, ami a szívükön fekszik.

Egyszerre hetven kéz emelkedett szólásra. Én is köztük voltam.

*

Éjfél után értem haza, dalolva, táncléptekkel.

— Mi az, ittál? — kérdezte gyanakodva a feleségem.

— Nem ittam — feleltem mámoros jókedvvel —, csak nagyon-nagyon bátor voltam...

A jövő hónapban ismét találkozunk. Akkor a volt üb-titkár kerül napirendre.

Mikes György

A Vérmezőn

Várnai György rajza

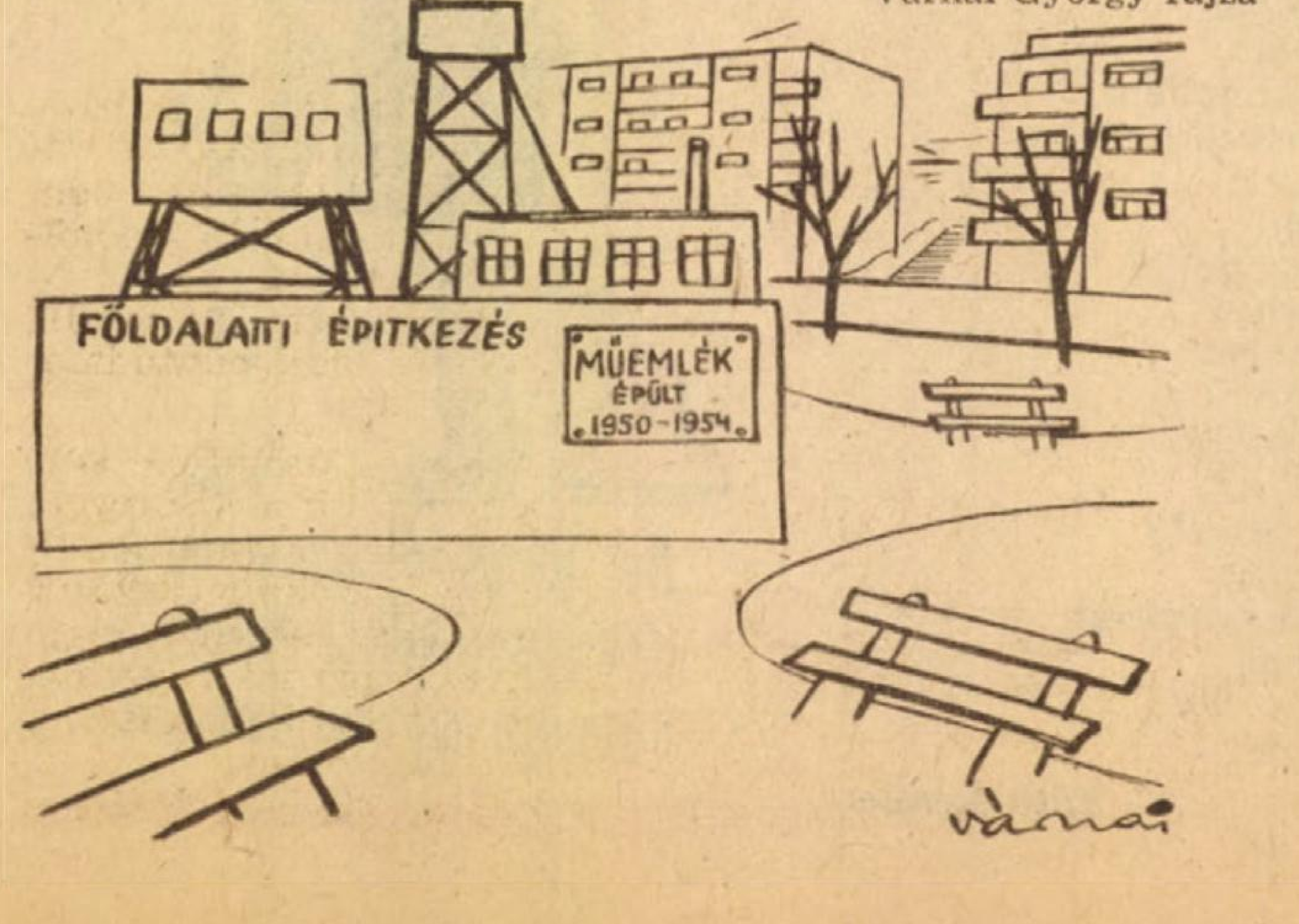

Felavatás

Kaján Tibor rajza

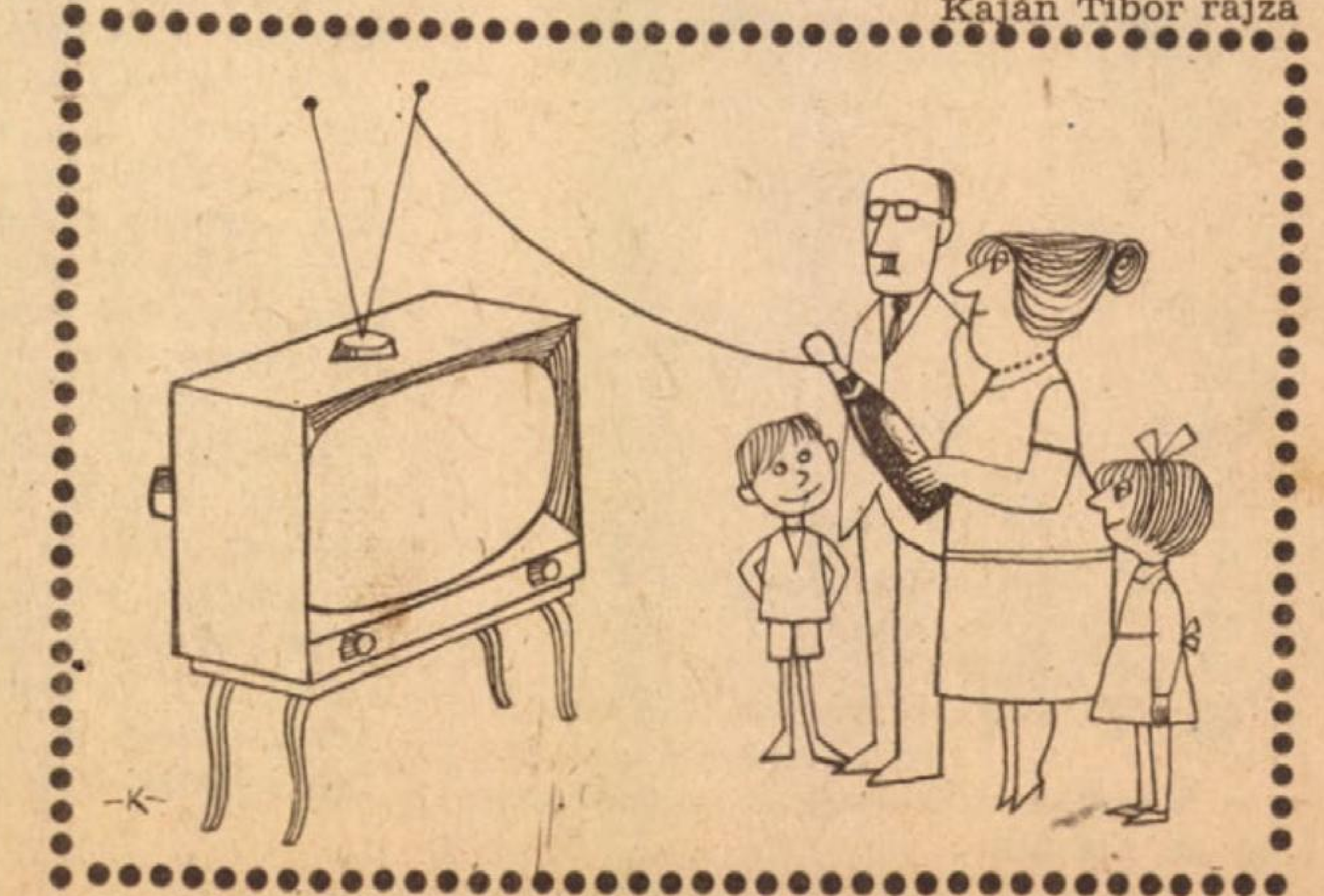

Feltűnési viszketegség

(Két férfi beszélget egy tejboltban)

— Bocsásson meg, hogy zavarom, de már jóideje figyelem magát, és határozottan az az érzésem, hogy kissé kényelmetlenül hever itt a sarokban, nem?

— A csudát! Csak egy kicsit ledőltem. Tudja, milyen kellemetlen reggel hat óra óta ebben a sajtszagban ácsorogni?

— El tudom képzelni. Még szerencse, hogy azért néha tud egy keveset pihenni a kövön.

— Hozzászoktam már, kérem. Úgy a nyolcadik yoghurt után megszólal bennem egy hang, aszonygyahogy: „Jenőkém, egyetlen öreg barátom, vigyázz magadra, mert baj lesz!” Akkor zutty! úgy eldőlök, mint egy krumpliszsák. A szemem se rebben.

— Dehát, miért issza betegre magát?

— Nincsen énnekem semmi bajom. Ha az ember tudja a mértéket, ihat, amennyi belefér. Miért, talán meglátszik rajtam, hogy már a negyedik liter tejnél tartok?

— Fene tudja... Mindenesetre olyan sárga a feje, mint egy marék liptói túró.

— Ez magának sárga? Ne vicceljen... A jómúltkor olyan sárga voltam, hogy a rendőr felírt a Körúton. Csak a legnagyobb nehézségek árán tudtam kimagyarázkodni.

— Képzelem, mennyire örültek magának otthon!

— A kutya se szólt hozzám. Egyből bevittek a Koltóiba.

— Node, miért csinálja mindezt?

— Nem fogja elhinni. Feltűnési viszketegségem van.

— Nem értem.

— Figyeljen ide. Ha jól szemügyre vesz, mi a véleménye, milyen ember vagyok én?

— Hát... hogyismondjamcsak... így első látásra...

— Ne kerteljen, kérem. Mondja csak ki bátran, hogy egy csúnya, kopasz, girhes, lúdtalpas férfi vagyok.

— Nono, nem egészen...

— De igen! Már bocsásson meg, ezt én jobban tudom. Egy 54 kilós tévedés vagyok, kérem, egy szürke aktakukac. Nem iszom, nem dohányzom, nem kártyázom, nem járok lóversenyre, nem futok a szoknyák után — nos, mit bizonyít mindez?

— ... hogy rendes ember...

— Na látja! Hát éppen ez a baj.

— Hogyhogy?

— Kérem szépen, engem az égvilágon senki nem vesz észre, reám senki nem figyel. Ma, amikor a legsilányabb huligánról is legalább kétszer írnak egy hónapban, ma, amikor a részeg családapáktól a züllött fiatalokig mindenkit nevelünk és megmentünk, akkor én itt állok a világban, mint egy verandán felejtett árvagyerek, jelentéktelen átlagember vagyok, kérem, akivel annyi baj sincs, mint egy húszéves cipőpertlivel.

— De hiszen ez szép, ezért bizonyára mindenki becsüli.

— Lehet, de én — köszönöm — nem kérek többé belőle! Ötvenhárom éves vagyok, mi van nekem még hátra? Csak egy: az, hogy végre engem is megismerjenek az emberek. Téma akarok lenni, kérem! Apróhirdetés, rádiódráma, nagyoperett — akármi. És ebből nem engedek! Felpofozni ugyan senkit sem merek, az éjszakázást se bírom, de azért nem csüggedek. Minden szabadidőmet ebben a tejboltban töltöm, marékszámra zabálom a túrót, és úgy vedelem a tejet, mint egy gyomorbajos kefekötő. S ha egyszer azt olvasom majd könnybelábadt szemmel, hogy Packa Jenő tisztviselő, egy tejes hajnalon, 10 üveg yoghurt után úgy homlokon csókolta társbérlőjét, hogy az három napig tótágast állt tőle örömében, akkor boldog leszek és megelégedett, nem küzdöttem hiába!

— Különös...

— Az. Na, jöjjön, megiszunk egy stamperli konyakot a presszóban! Egy kicsit másnapos vagyok...

Kaziinczy László

Dinamikus ember

Toncz Tibor rajza

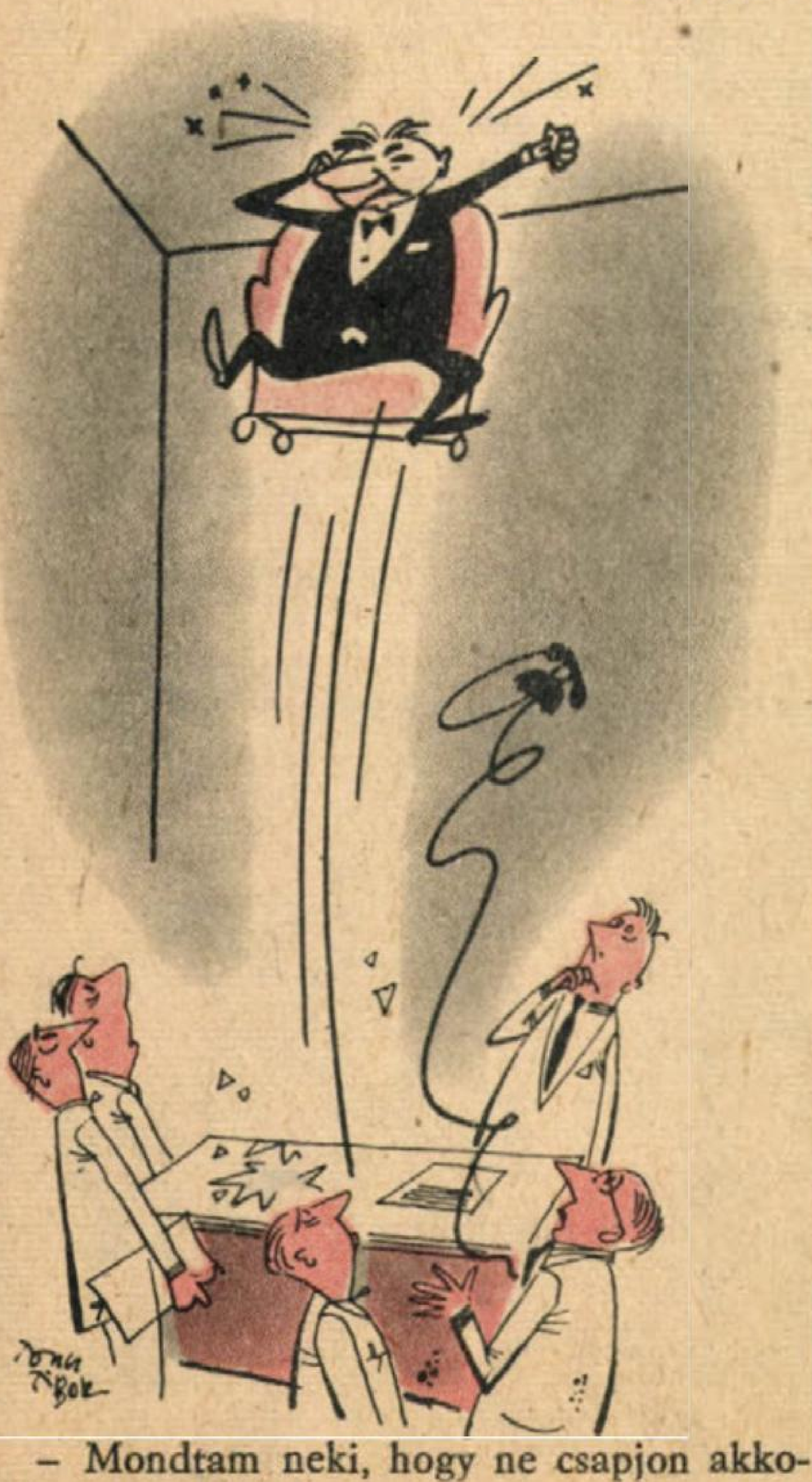

– Mondtam neki, hogy ne csapjon akkorát az asztalra! . . .

Csak módjával

(Korszerű női monológ)

— Az újnak az asszony is
Lelkes híve már ma,
De módjával! Utalok
A saját példámra.
Mosógépem, persze, van,
De teknőt is vettem,
S hozzá mosófazekat
Szintén kerítettem.
Gáztűzhellyel a konyhán
Szembenéz egy másik:
A takaréktűzhely a
Bal sarokban ásít.
Porszívóm is van, de jó
Nád-porolóm szintén.
Az óvatos úgy halad
Az új korral, mint én.
Tisztelem a technikát,
Hiszen van is rá ok.
Félkész ételt is veszek,
De disznót is vágok.
S tisztelem a hagyományt,
Ezért kell a teknő,
Széntűzhely és poroló...
Így gépesít egy nő!

K. Tóth Lenke

E heti hirdetésünk

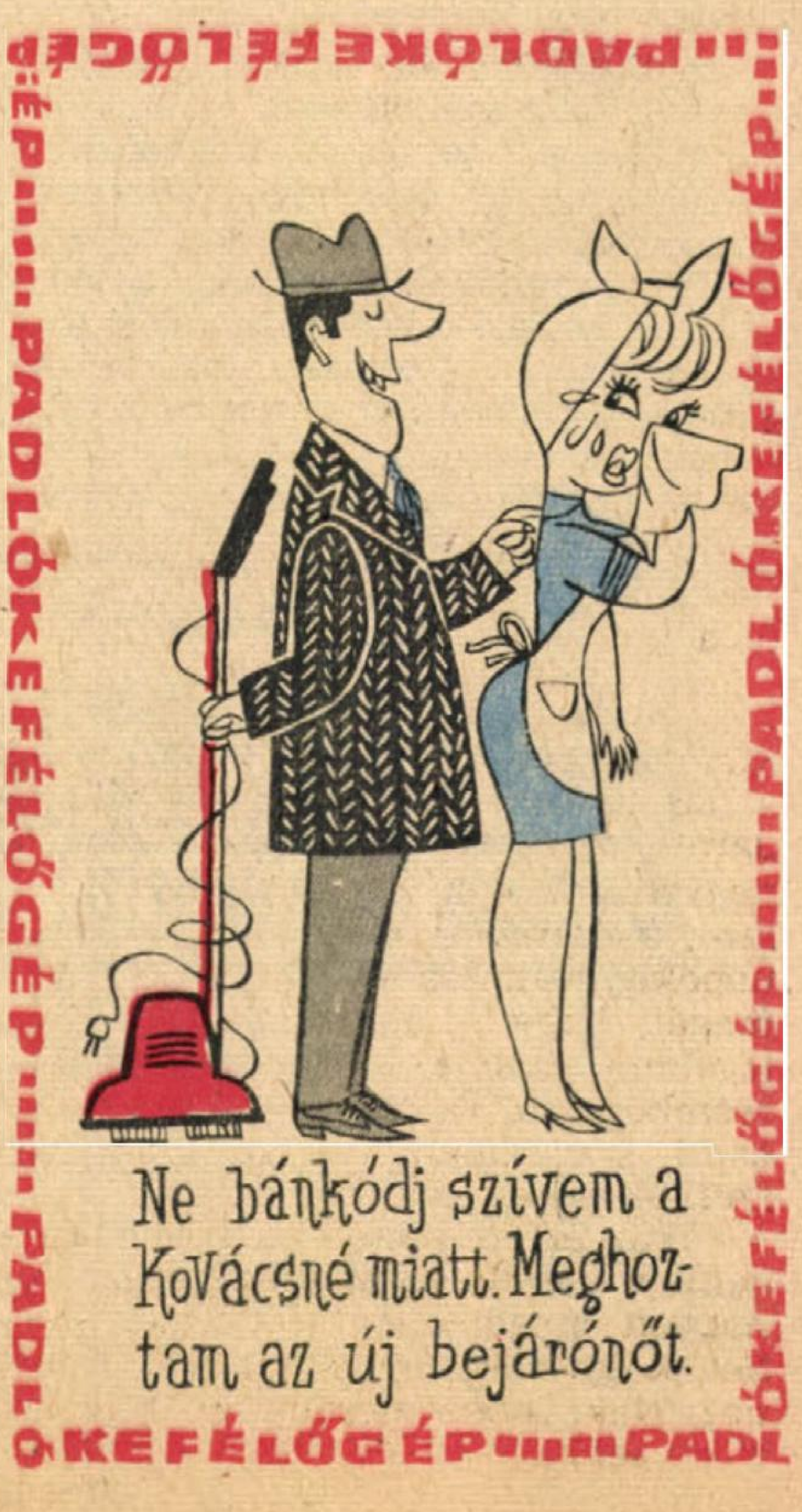

Ne bánkódj szívem a Kovácsné miatt. Meghoztam az új bejárónőt.

Körforgalom

Fülöp György rajza

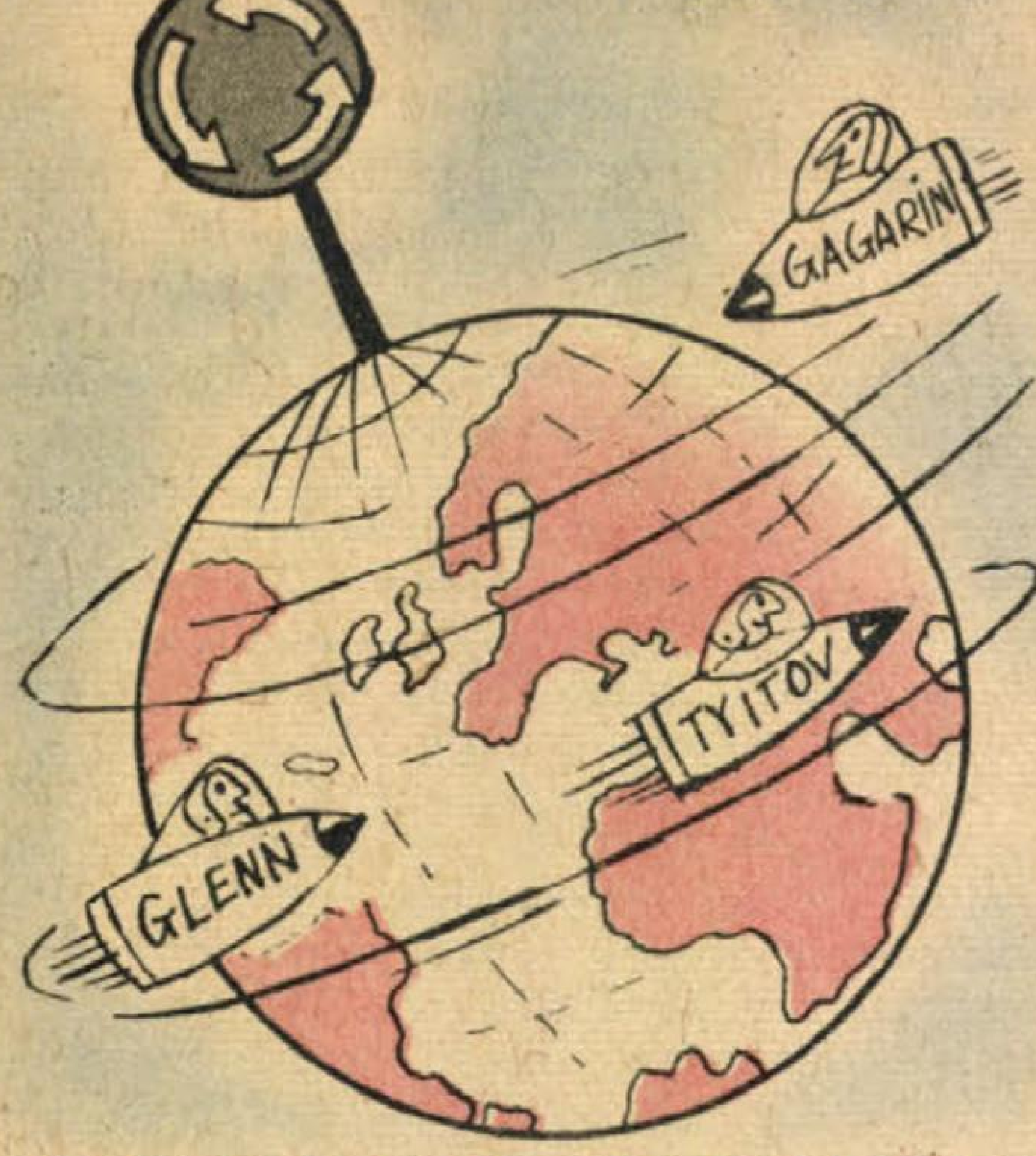

Növekszik az űrhajók száma

Kaján Tibor rajza

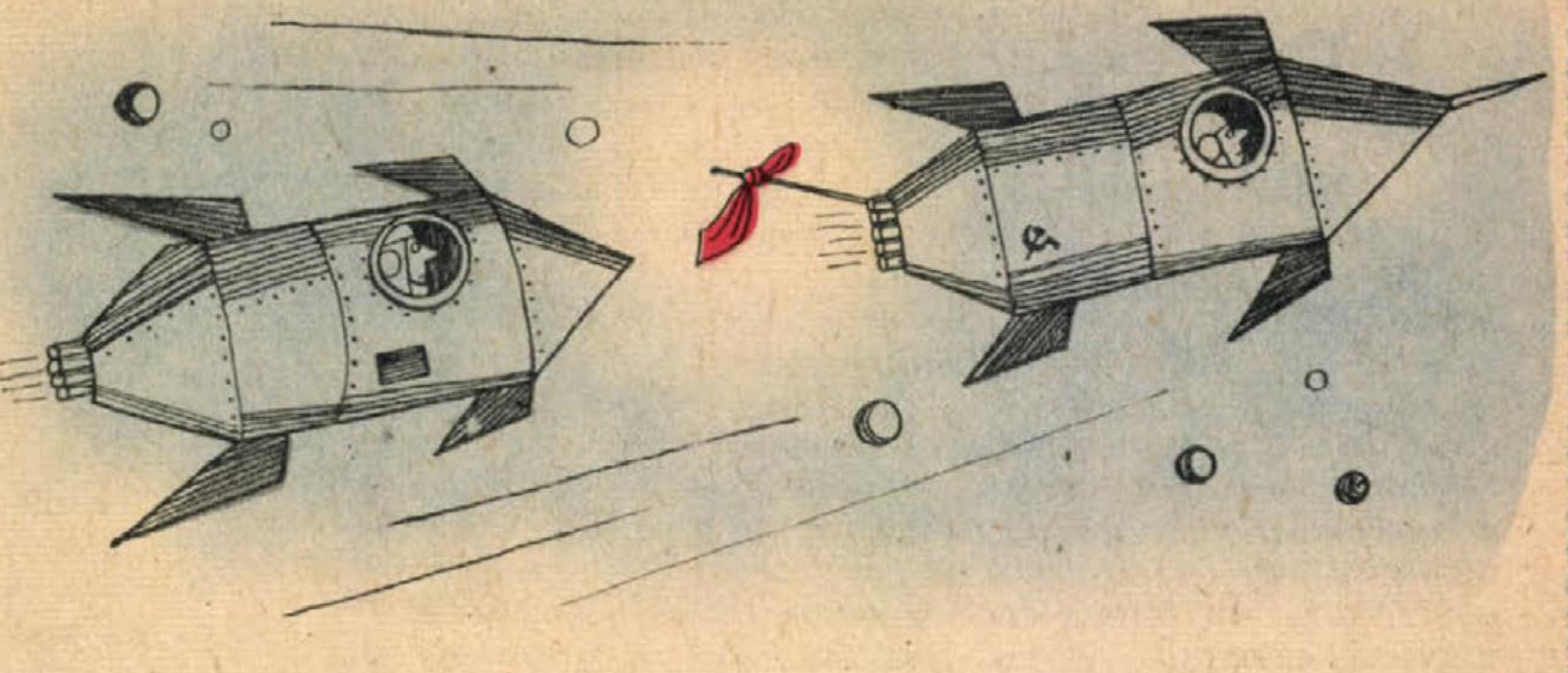

Előremesélő

Bár kenyerem javát már elfogyasztottam, vigaszul szolgálhat, hogy televízió-tulajdonosnak még egészen fiatal vagyok. A TV-nézők rajongó bakfis korát élem, amikor minden derűs apróságnak örülni tud az ember. Ilyen váratlan öröm volt számomra az a kedves mesélő bácsi, aki a színházi közvetítés utolsó szünetében ült ki elibénk az ernyőre, hogy a darab körülményeiről, kulisszatitkairól és általában mibenlétéről tájékoztasson, mint kritikus.

A mesélő bácsi kezdetben nagyon érdekes dolgokat mondott, de később alattomosan és észrevétlenül rátért a színdarab tartalmának elmesélésére. Széles mosollyal mesélte el, hogy miért kell elbuknia a főhősnek az utolsó felvonásban, és miért gyilkolják halomra a negatívumok a pozitívumokat. Miután pedig mindenki sorsát precízen elmondta a bölcsőtől a koporsóig, egy búcsú-mosollyal eltűnt. Neki köszönhetem, hogy a negyedik felvonásban már mint eleven hulla mászkált előttem a hősszerelmes, mert tudtam, hogy kinyiffantja őt a társadalmi szükségszerűség.

Ám, bármi furcsán hangzik, elsősorban mégsem magamat sajnáltam. Mert mi az én károm? Félórával előbb tudtam meg, hogy mi lesz a darab vége, és végigunatkoztam a negyedik felvonást. De a szerző, kérem, a szerencsétlen szerző, aki hónapokig, vagy talán évekig gyötörte magát, hogy a darabjában egy kis izgalmat csináljon, hogy a szálakat összebogozza, és akkor jön a mesélő bácsi, s vidáman kibogozza az egészet — előre...

Talán ezt a bűnét akarta levezekelni a mesélő bácsi, mikor nagyon-nagyon megdicsérte a darabot. Lehet, hogy neki így is tetszett. Miért ne? Neki nem mesélte el a végét előre senki.

(f—p)

ORVOSOK és BETEGEK

A Belvárosban orvos-beteg találkozókat rendeznek, amelyeken az orvosok és a betegek kölcsönösen elmondják véleményüket a betegellátásról és javaslatokat is tesznek annak további javítására. Én már — mit tagadjam? — rengeteg orvos-beteg találkozón vettem részt. Ezek olyan szűkebbkörű orvos-beteg találkozók voltak, pontosan két résztvevővel. A beteg mindig én voltam, az orvos személye állandóan változott. E találkozók érdekessége az volt, hogy az egyik fél azokon — az idő túlnyomó részében — ruhátlanul vett részt; még érdekesebb, hogy ez idő alatt mindig én voltam levetkőzve és az orvos volt felöltözve. A találkozók lefolyása sem volt érdektelen. Dignózissal kezdődtek, majd a szükséges gyógymód és az orvosságok felsorolása következett. A diagnózist természetesen én állítottam fel, mert, mondottam, ne haragudjon drága doktor úr, én csak tudom, hogy mi bajom van, hiszen én érzem a tüneteket, nem maga; az orvosságok felsorolását ugyancsak én eszközöltem, hiszen a sógoromnak, a nagybátyámnak, az unokaöcsémnek, és az ángyomnak is volt már ez a betegsége, ugyebár. Az orvos ezek után nem írt fel semmit, hanem elküldött röntgenre és még három másik vizsgálatra, pedig Süketfalvi kartárs a könyvelésből — tudják, hogy az milyen okos srác? — tegnap röntgen és három más vizsgálat nélkül megmondta, hogy mi a bajom.

Na jó, hát én elmegyek erre a belvárosi orvos-beteg találkozóra is, de valamivel későbben.

Csak azért, hogy egyszer az orvos is várjon énrám.

(g.)

Jó volt a részesedés

Erdei Sándor rajza

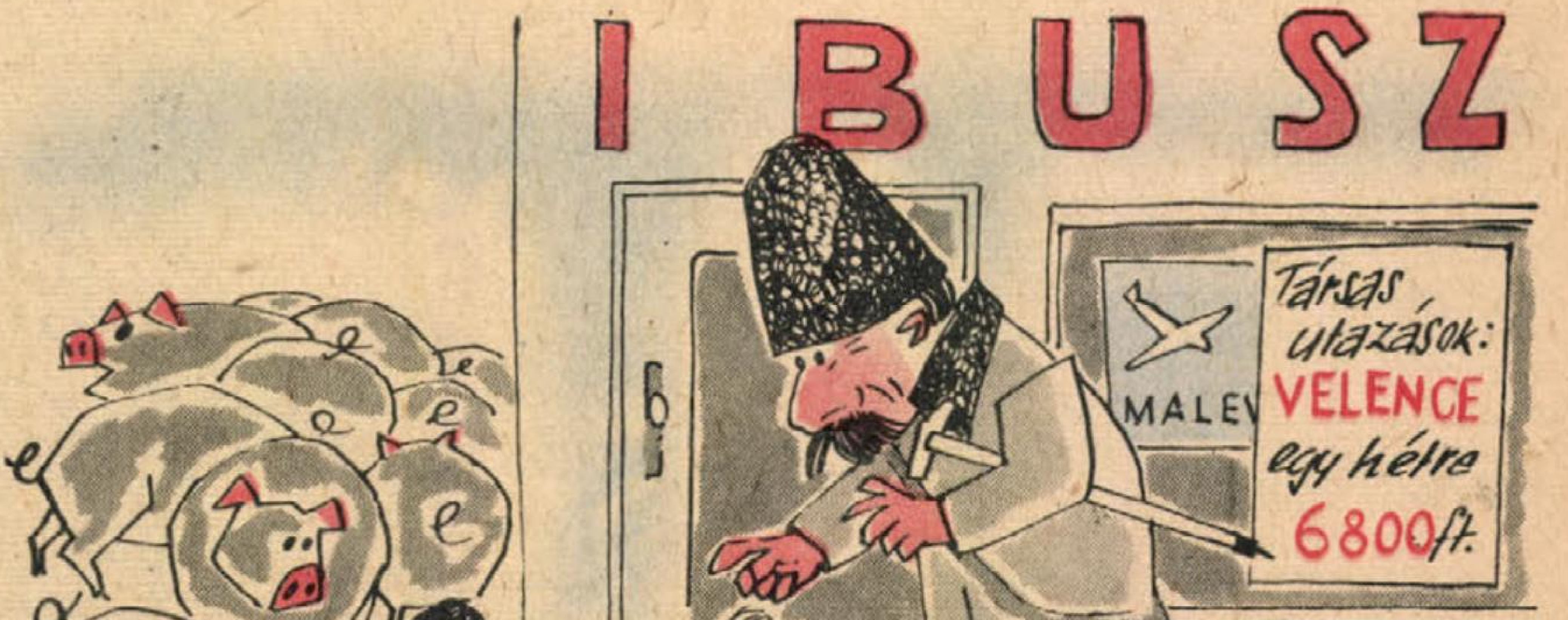

– Vigyázz, Bodri, el ne széledjenek! Csak beugrom feliratkozni.

Sok a jóból is megárt

állítja egy régi magyar közmondás — de a rosszból, úgy látszik, nem; legalábbis annak nem, aki okozza — mondottam, még eléggé sápadtan, kisszámú, de, elkeseredett hallgatóság előtt, közvetlenül az Autopress kávéfőzőm felrobbanása után keletkezett családi pánik csillapultával. Lehet, hogy az ijedtség hatása alatt más egyebet is mondtam, de ha ilyesmi fülébe jutna, ne vegye szívére a kávéfőzőgyártó szövetkezet; ezerszer elhangzott, nem okvetlenül teljesülő óhajok ezek, amelyeket könnyen feledtetnek a megrázkódtatást követő percek józanabb számvetései. Elvégre mi történt tulajdonképpen? Felrobbant egy kávéfőző. No és? Franciaországban és Algériában óránként robban valami. Hogy örülnének ott, ha csak kávéfőző robbanna! Ami meg a kárt illeti; szóra sem érdemes. Két forint értékű kávé kenődött a falra; a szobafestő egy százasért újrafesti a falrészt; a Patyolat harminchatér kitisztítja a ruhát —, de minek soroljam tovább, amikor a történtekben én is ludas vagyok. Ha érdeklődöm, mielőtt megveszem a plasztik-főzőt; rokonok, barátok, kollégák, ismerősök százai figyelmeztettek volna: — Ne nyúlj hozzá, robban! A Kossuth Lajos utcai Keravillnál előzőleg is elárulták volna, hogy a tömeges reklamációk miatt több száz készüléket visszaküldtek a szövetkezetnek, és a szomszéd tíz éves kisfia akkor is elmagyarázta volna: — Vékony a takaró lemez, persze, hogy kivágja! De mindez későn hangzott el —, mert én csak a robbanás után érdeklődtem a készülék iránt. Egyszerűen letettem a pultra 175,— forintot, és gyerünk.*

Még jó, hogy tudom mi az önkritika; nem lehet hübelebalázs módjára megvásárolni a portékát, előbb egy kis közvélemény kutatást! Aki ezt elmulasztja, viselje a következményeit.

Nem is helyes minden csekélység miatt kiborulni. Ez a selejt adó. Mindenki fizeti. Kivétel nélkül. Miért pukkadjak meg pont én?

K. I.

Nem gilt

Február 14-én délelőtt előrelátó, gondos terepszemlét tartottam a környékünkön, hogy vajon a Patyolat melyik részlege tart szünetet? Miután meggyőződtem róla, hogy a Mártírok útja 56. szám alatt levő Patyolat kirendeltség üzemel, összekötöttem mosásra váró bugyromat, és úgy tizennégy óra felé elcipeltem a fenti átvevőhelyre. Megérkezvén a batyuval, megrökönyödve tapasztaltam: lélek az ajtón se be, se ki: szállítás van! Ha pedig szállítás van, a kedves vevő sorakozzék egyenként vagy párosával az ajtó előtt, mert az így dukál. Igenám, de azon a napon csípős északi szél zúdult le a budai hegyek felől, és percek alatt megtanított minket kesztyűbe dudálni. Aki mosott ruháért jött, és meglátta, didergő sorsunkat, szépen eloldalgott, mondván: később majd visszajön. Mi viszont többen nem akartuk visszacipelni málháinkat, úgy döntöttünk: hogy várunk. Miközben dideregve vártunk idekinn, odabenn akkurátus tempóban megindult a szállítás. Ötletesen indult meg, annyi szent. Az üres zsákokat megtöltötték szennyessel, aztán elbarikádozták vele a bejáratot, nehogy valaki befurakodjék az üzletbe. Elvégre ott jól fűtenek. Kint pedig hideg van, és majd csak elvisz bennünket az ördög, ami csupa haszon. Így vártunk farkasszemet nézve húsz-huszonöt percecskét — már aki várt —, míg végre bebocsátást nyertünk. Amikor szélvédett helyre értem, elöntött a pulykaméreg az indokolatlan várakozásért. Kértem a panaszkönyvet, amit meg is kaptam. Sajnos, nem vagyok jártas a panaszkönyvek használatában, és miután az indigó nem volt a könyvben, anélkül írtam be észrevételemet. Utólag közölték velem, hogy indigó nélkül a panasz nem gilt. Írjam le még egyszer . . . Hát itt, most leírtam!

Úgy gondolom: ha a panasz indigó nélkül nem gilt, az se legyen gilt, hogy az embereket télvíz idején kint az utcán felsorakoztassák a jeges járdán!

H. K.
II. Mártírok útja 49.

Marie Antoinette feltámadása

Hatalmas plakát hirdeti a VI. és XIII. kerületi Fodrász Szövetkezet fodrászversenyét. A falragaszból megtudtuk, hogy . . . No, de beszéljen maga a plakát:

„A két kerület fodrászai revüe fésülést mutatnak be.”

Még a revüe fésülésről se hallottunk, hát még a revüe-ről.

De ez még semmi! Olvassuk csak tovább:

„Női részről Mária Antoinette és Meri Brand történelmi frizurákat fésülnek.”

Marie Antoinette-ről tudjuk, hogy lefejezték, de hogy feltámadt volna, és fodrásznő lett, erről csak most értesültünk. És ki az a Meri Brand? És mi az, hogy Meri? Ilyen keresztnév nincs! . . . A plakát befejező mondata így hangzik:

„Férfi részről a legújabb francia és angol fésülési formák lesznek bemutatva.”

A plakátot a „szakmafejlesztő bizottság” adta ki. Nem ártana, ha helyesírási bizottságot is létesítenének.

(p.)

Az érdekeltek hozzászólnak

A „Fagyűjtemény” című írásukkal kapcsolatban az alábbiakat kívánjuk közölni:

A Szent István téri iskolában egyetlen tanuló sem kapta azt a feladatot, hogy egyik gyakorlati foglalkozás óráról a másikra gyűjtsön tízféle fát. Itt éves gyűjtőmunkáról volt szó, melynek eredményét félévkor bemutatásra kérte a tanárnő.

Szükségesnek tartjuk kijelenteni, hogy a gyűjtemény hiánya miatt egyetlen tanulónk sem kapott elégtelent.

Főv. Ált. Isk.
V., Szt. István tér 13/14.
Kovács László ig.

„Most van a nap lemenőben” című bírálatuk a valóságnak megfelel. A jövőben nagyobb figyelmet fordítunk a megfelelő fényképek kiválasztására.

Magyar Hanglemezgyártó V.

Hóvégi töprengés

Schwott Lajos rajza

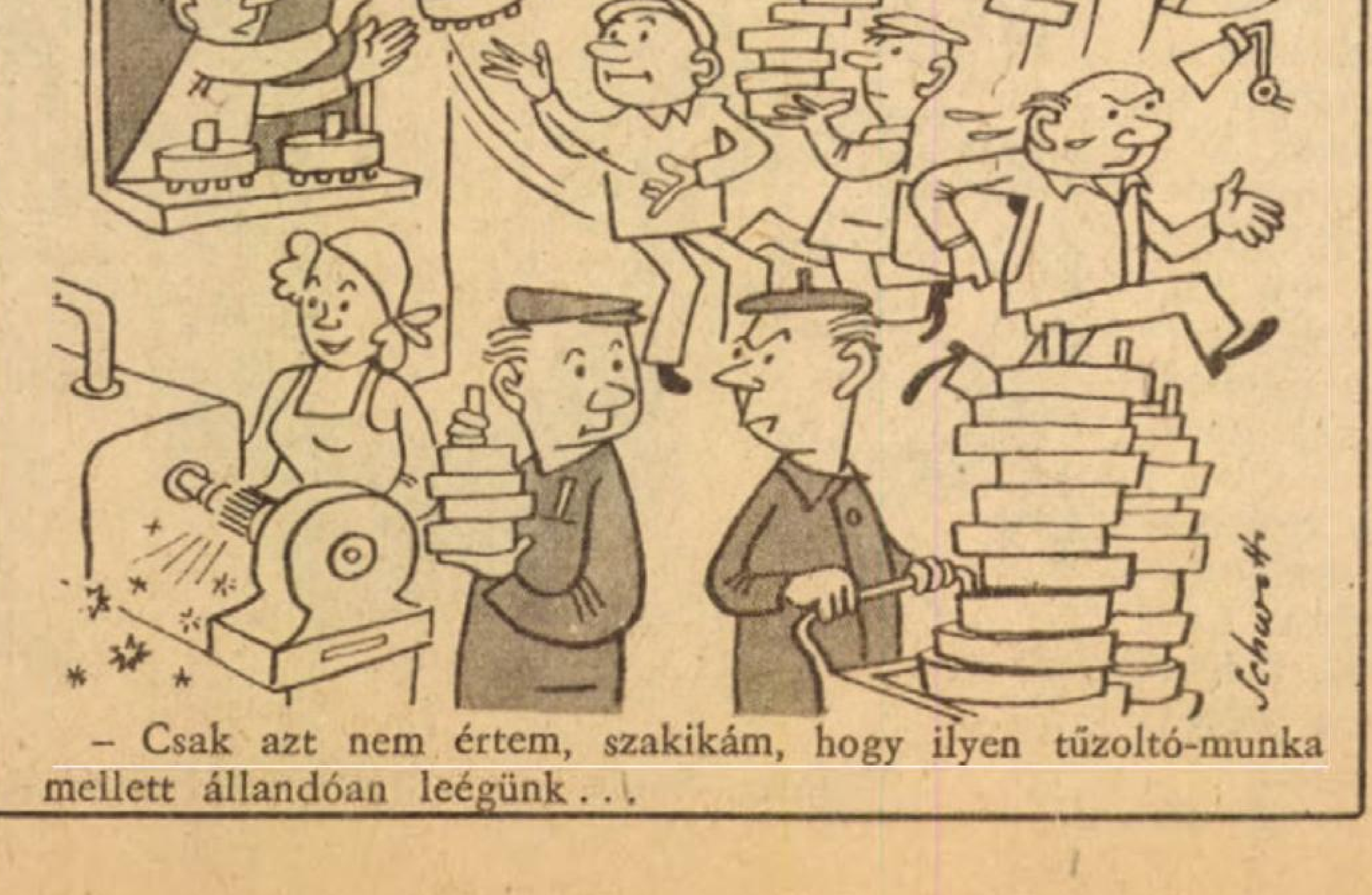

– Csak azt nem értem, szakikám, hogy ilyen tűzoltó-munka mellett állandóan leégünk . . .

Szakosított feledékenység

Nyugdíjas könyvtáros vagyok, érthető hát, hogy kedvenc időtöltésem a különböző kulturális rendezvényeken való részvétel. Előfizettem tehát a Budapesti Műsorkalauzra, hogy rendszeres tájékoztatást kapjak — nem pedig azért, mert túl sok a fölösleges pénzem!

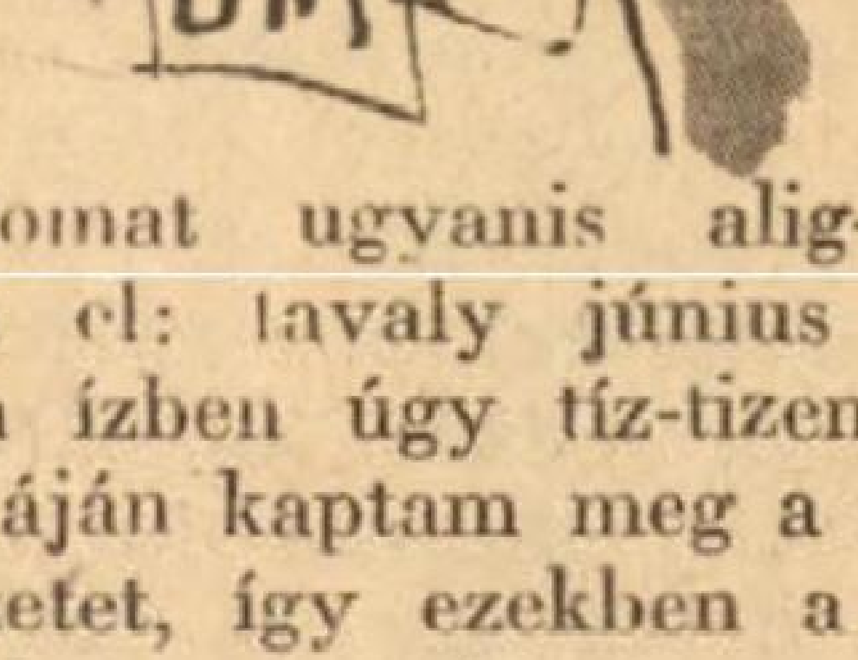

A célomat ugyanis alig-alig értem el: tavaly június óta három ízben úgy tíz-tizenötödike táján kaptam meg a műsorfüzetet, így ezekben a hónapokban természetesen elmulasztottam sok érdekes előadást. S még így, késve is, többszöri reklamálással, nekem kellett kiharcolnom az engem megillető példányt.

A kivizsgálás és orvoslás megkönnyítése érdekében megemlítem azt az érdekes tünetet, hogy ugyanebben a hónapban, a jövő évre szóló előfizetési díjat nem felejtették el beszedni . . .

dr. Solt Andorné
XII., Ugocsa u. 14.

Készülődés egy hosszabb nyári társasutazásra

Toncz Tibor rajza

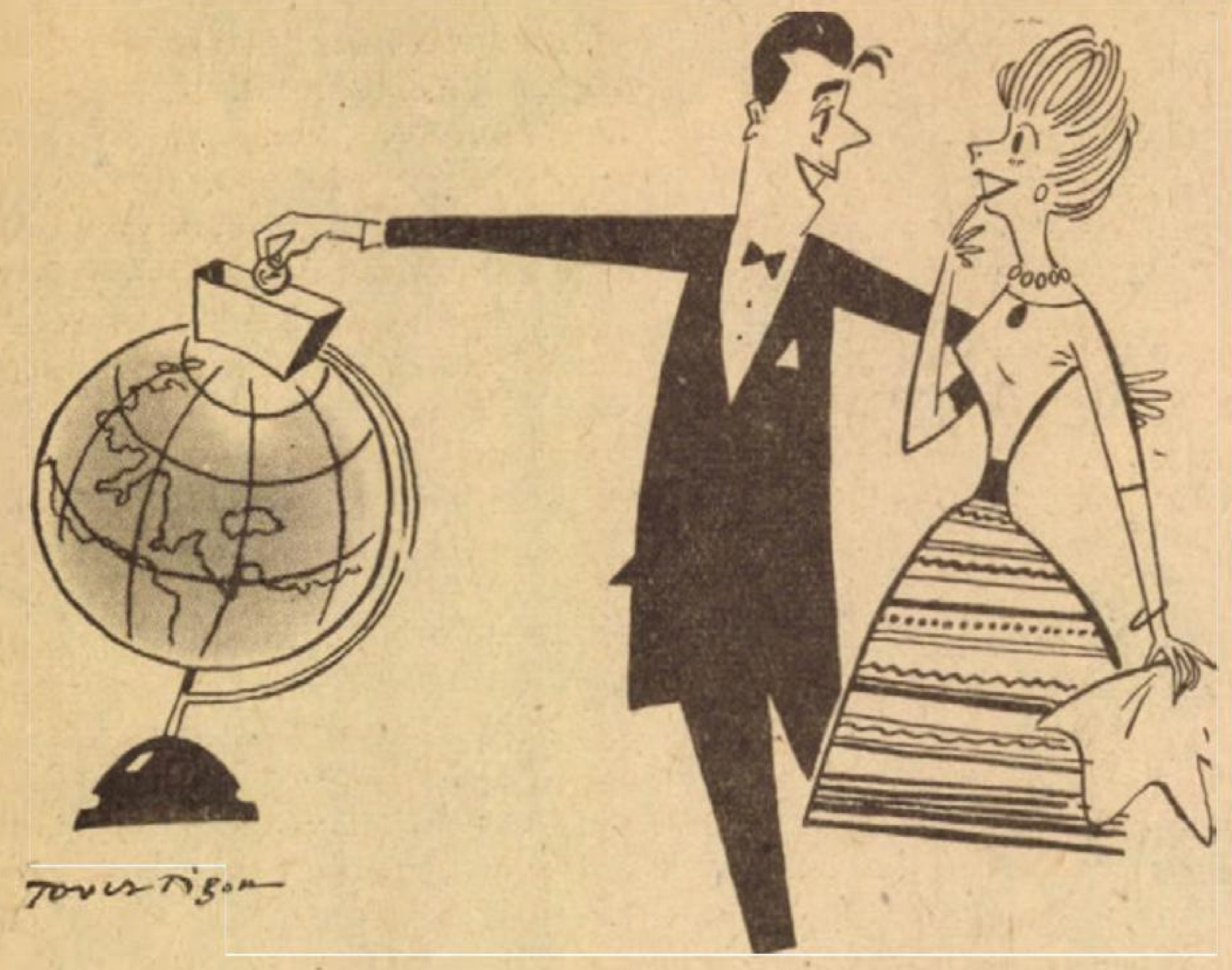

Önkritika

Vasvári Anna rajza

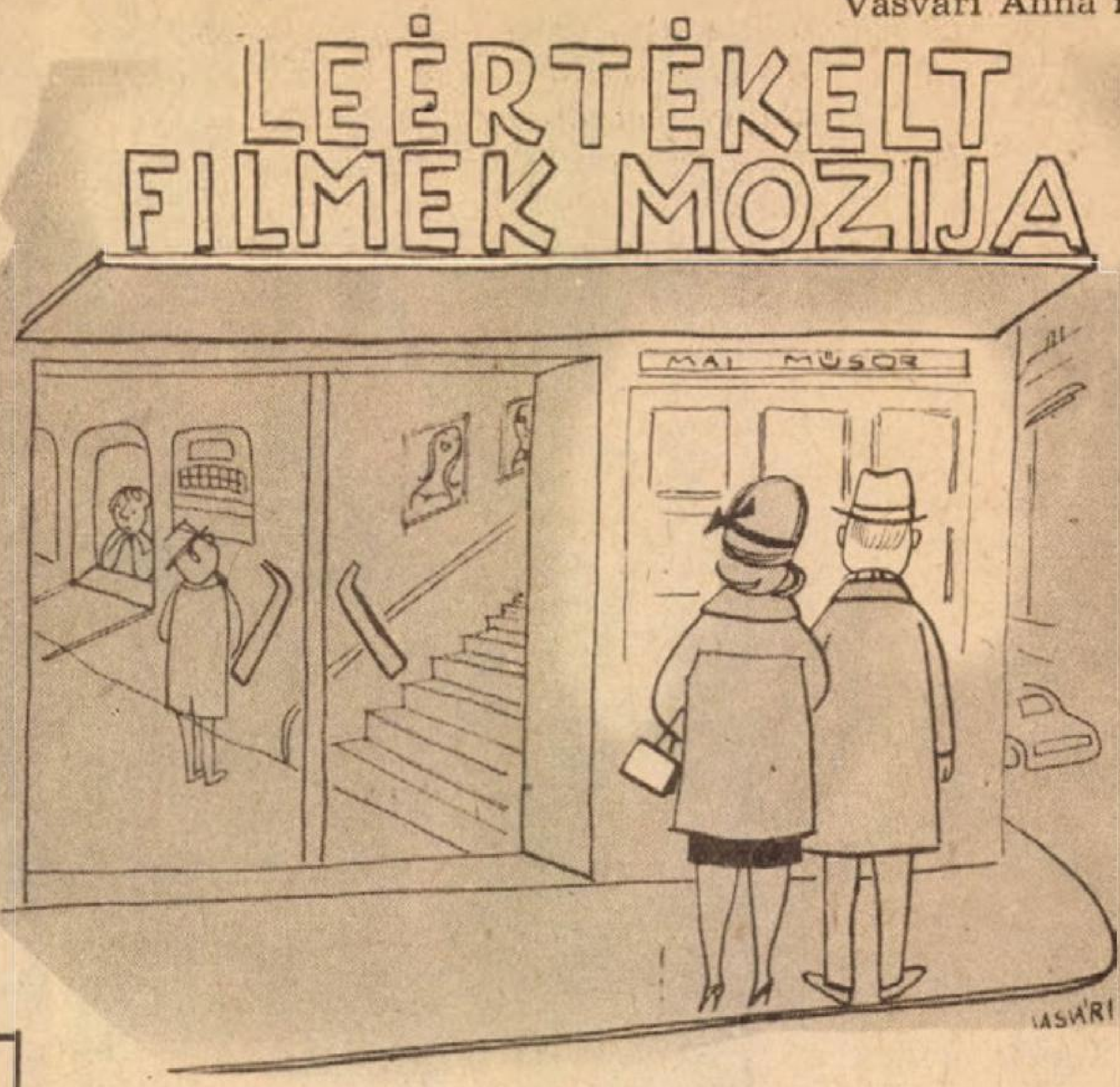

Ősrégi család

Orvosok, természettudósok vacsorázgattak a század elején, minden szerda este, egyik budapesti vendéglő különtermében. A szerdai társaságnak volt egy mágnás tagja is, képzett, művelt ember, de nyegle, pöffeszkedő természetű. Számos rossz szokása között egyik legelviselhetetlenebb az volt, hogy szeretett ráduplázni arra, amit a másik mondott, szerette fitogtatni széleskörű ismereteit. A báró úr mindent mindenkinél jobban tudott, az ő jelenlétében senkinek önálló véleménye, eredeti gondolata nem lehetett. Különösen, ha valaki valami általánosan ismert dolgot említett, őméltósága rögtön rápirított:

— Ezt már X vagy Y is mondta . . .

Pólya Jenő, a gyógyító kés művésze, akkor még a Szent István kórház sebészalorvosa, egyik szerda este, valami megjegyzésébe véletlenül beleszőtte a föld forgásáról szóló híres mondást: „eppur si muove...”, mégis mozog . . . A báró nyomban rácsapott:

— Ezt már Galilei is mondta . . .

A fiatal sebésznek torkán akadt a szó. Hát persze, hogy mondta . . . Senkinek nem óhajtotta bebeszélni, hogy az „eppur si muove”-t itt helyben, ő találta ki. Nevetséges fölényeskedés . . .

Közben a báró már átvette a szót. Kacskaringós fejtegetésekbe kezdett a származáselméletéről, s hogy kifelejtse a bizonyításból önmagát, emelt hangon jegyezte meg:

— Uram, én ezt saját tapasztalatomból is megerősíthetem, hiszen magam is igen-igen ősrégi családból származom . . .

Pólya finoman közbevágott:

— Ezt már Darwin is mondta . . .

Békés István anekdotáskönyvéből

Előrelátó

Schwott Lajos rajza

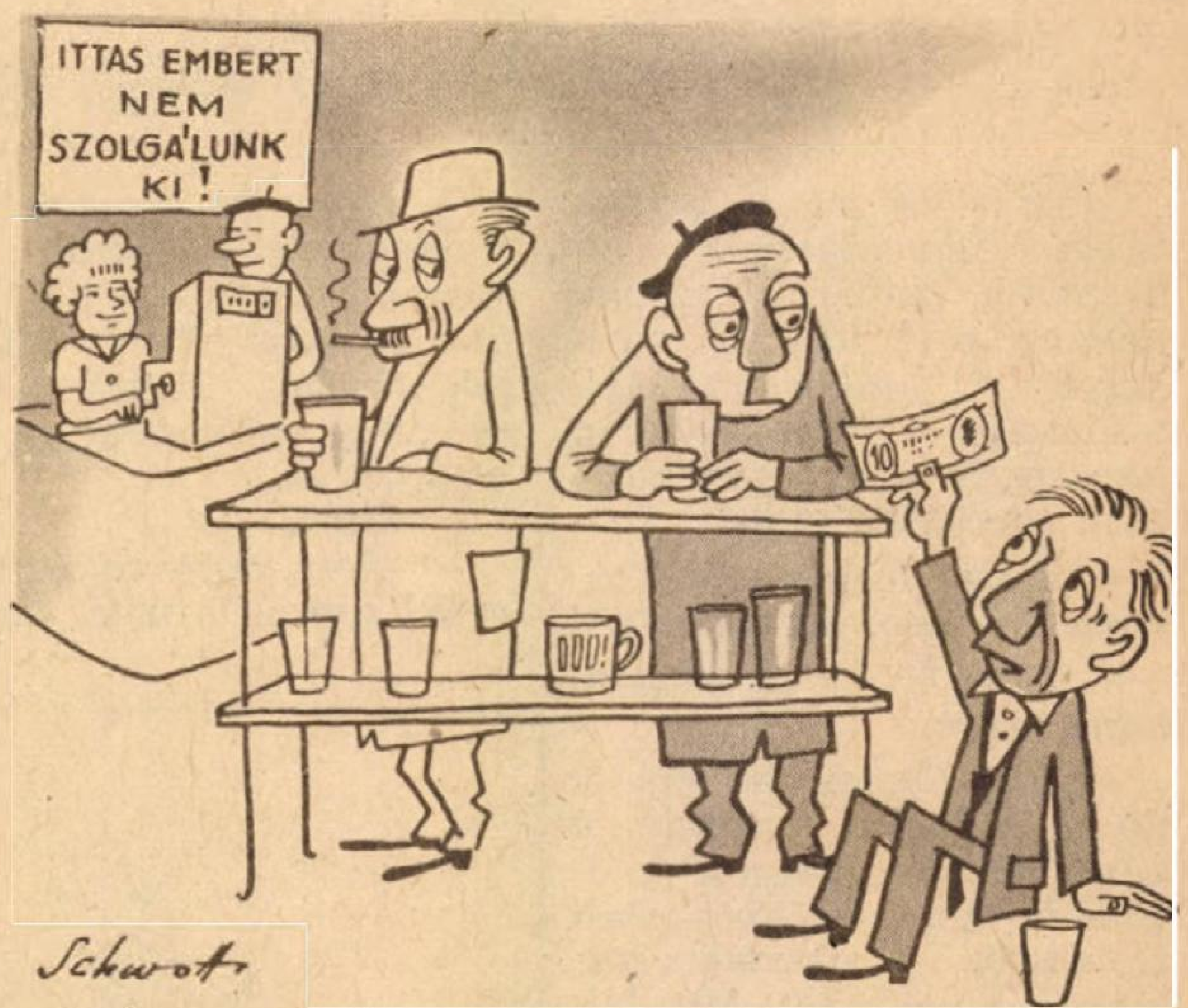
ITTAS EMBERT NEM SZOLGÁLUNK KI!
10
Schwott

– Hozzon nekem két fröccsöt, de siessen, mert nemsokára már magát sem szolgálják ki! . . .

Nem kell csüggedni

Török János rajza

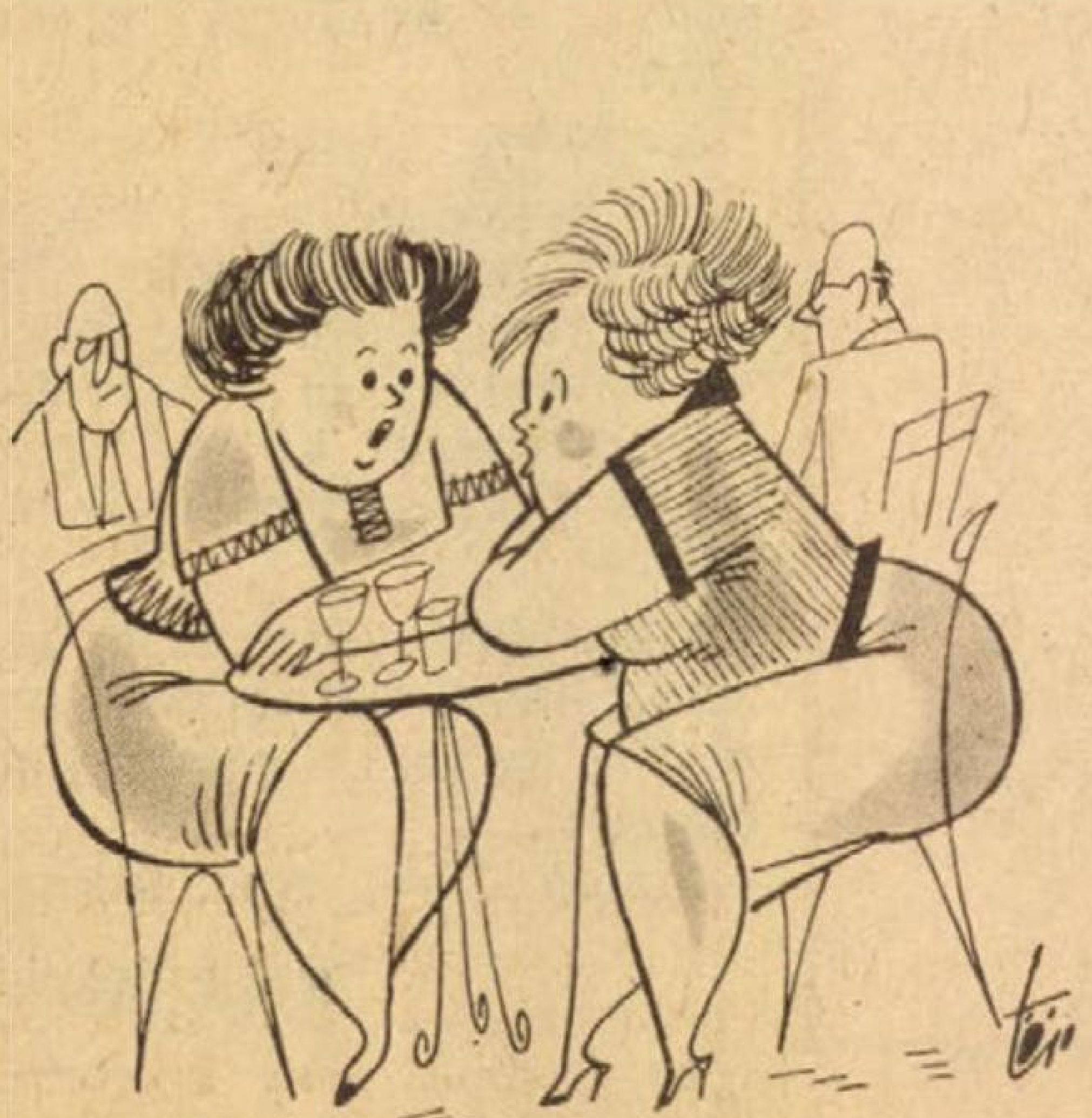

– Hogy még mindig milyen isteni alakja van ennek a Marlene Dietrichnek!

Tipikus pestiek

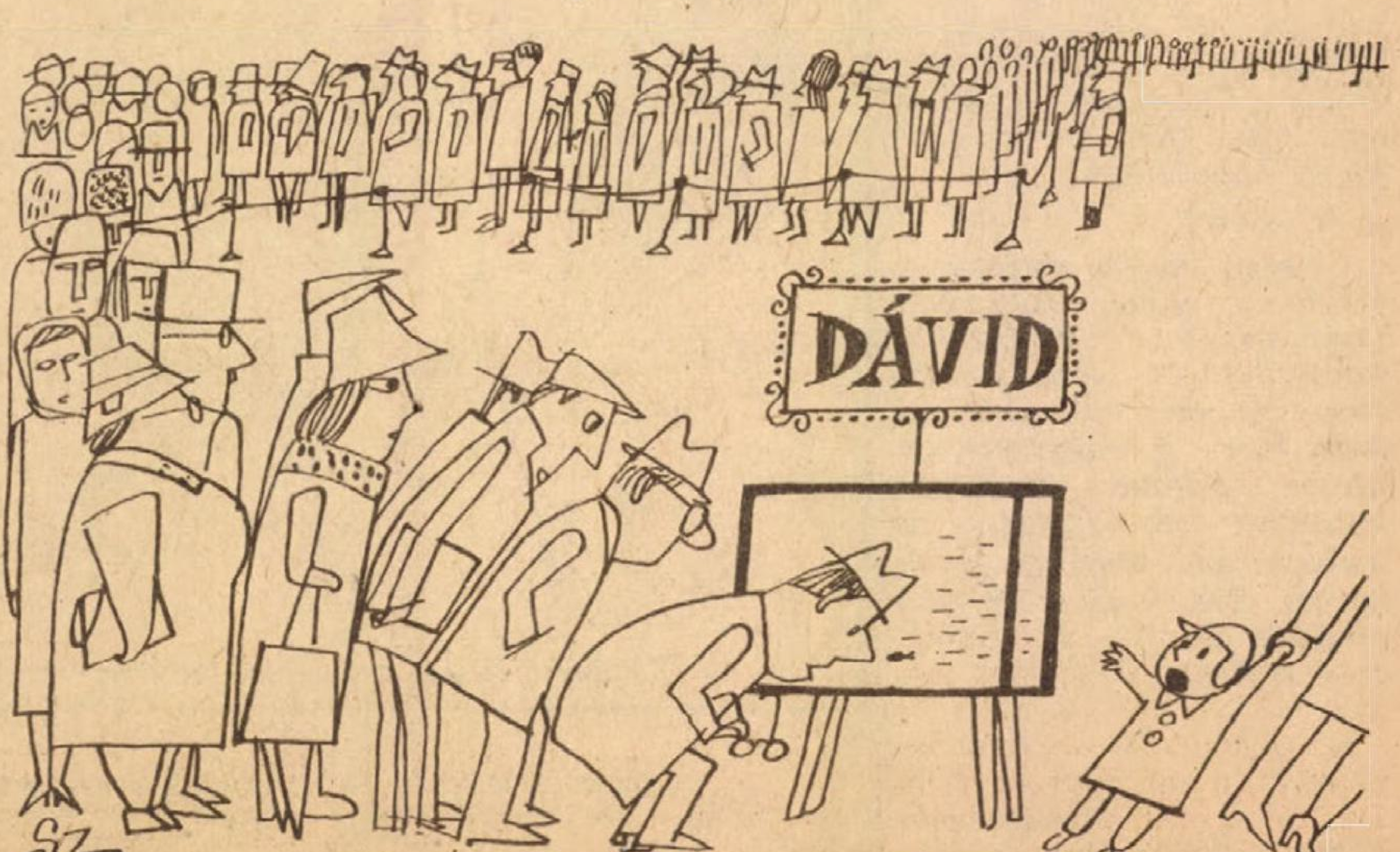

A világ legkisebb bálnája megtekinthető . . .

Babonás társaság

Szegő Gizi rajza

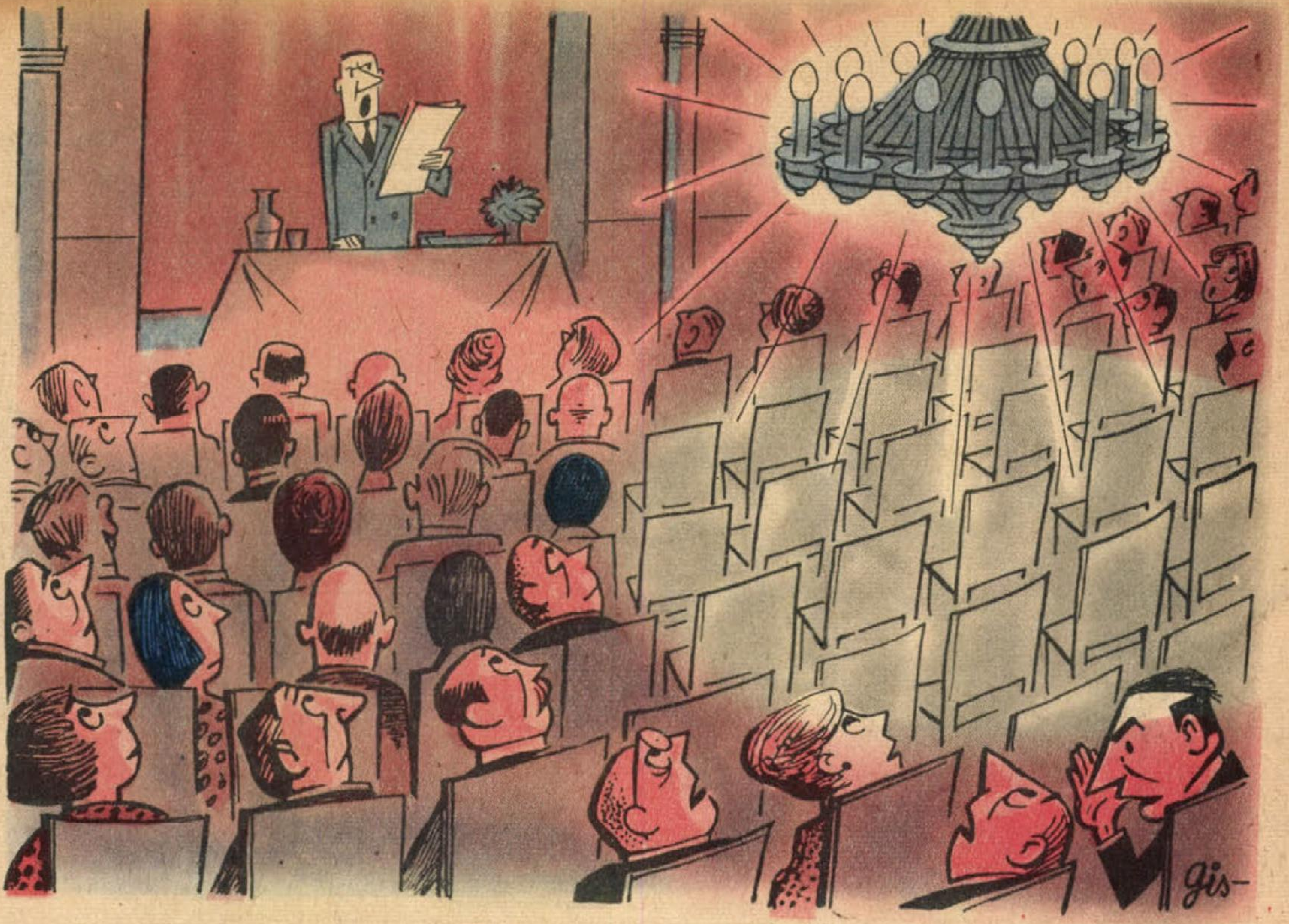

– Tudja, amikor a munka megszervezése terén elért eredményeinkről beszél az igazgatónk, senki sem mer a csillár alá ülni . . .

Az erősen elfoglalt ember

Mocsári Frici méltóságteljes nyugalommal ült asztalom mellé. A duplát néhány perc múlva megkapta és miközben méltóságteljes nyugalommal kavargatta a kávéját, hosszan elgondolkodott.

— Nem megyek el! — jegyezte meg határozottan.

— Hová? — kérdeztem udvariasan.

— Idehallgass! — emelte fel a hangját, miután a kávét frissen lehajtotta. — Elvállaltam a Sóhivatali Dolgozók Sportszakosztályának elnökségét. Ma délután három órakor közgyűlés lesz, de én erre a közgyűlésre nem megyek el.

— Miért?

— Mert vezetőségi tagja vagyok a XIII. kerületi bolhaidomító szakkörnek, amely félnégykor szakmai bemutatót tart. De itt sem fogok megjelenni.

— Miért?

— Mert tagja vagyok a Csengeri utcai Álmatlan Özvegyeket Vigasztaló Egyesületnek, amely három órakor választmányi ülést tart. A választmányi ülésre ízléses meghívót kaptam, személyesen is megígértem, hogy el fogok menni. Ennek ellenére sem megyek el.

— Miért?

— Mert beszerveztek a Vastaghang dalárda kamarakórusába és félnégykor szólampróbára kellene jelentkezni. Kezet adtam rá, hogy ott leszek, de nem megyek el.

— Miért?

— Mert tagja vagyok két érdekképviseletnek, három egyesületnek, négy szülői munkaközösségnek, a magyar—afgán kulturális bizottságnak. Két olvasómozgalomban ígértem meg részvételemet, patronálom a lányom napközi otthonát. Tanulok oroszul, angolul, németül. Négy órakor kezdődik egy alapfokú eszperanto tanfolyam, amelyre jelentkeztem. De oda se megyek el.

— Miért?

— Mert nem tudok elmenni. Húsz helyre egyszerre elmenni képtelenség. De holnapra is várnak legalább tizenöt helyen.

Kifulladtan engedte le a hangját. Még mindig kevergettem a kávémat. Megcsóváltam a fejemet.

— Pedig úgy örültem, amikor az ajtóban megláttalak. Meg mertem volna esküdni arra, hogy te vagy az egyetlen ember, aki segíteni tudna rajtunk. Délután négy órakor szükségünk lenne egy jó előadóra, aki másfél órás előadásban beszámolna az erfurti virágkiállításról.

— Mikor lesz az előadás? — kérdezte komolyan.

— Négy órakor.

— Rendben van! Nyugodtan számíthattok rám.

Azzal felugrott. Az asztal márványlapjára perdített háromötvenet és méltóságteljes fejbiccentés után elrohant.

Az ablakon keresztül láttam, hogy bevágódik egy taxiba és teljes sebességgel elhajtat.

Azóta hírét sem láttam.

Rossi Károly

Edzésen

Pusztai Pál rajza

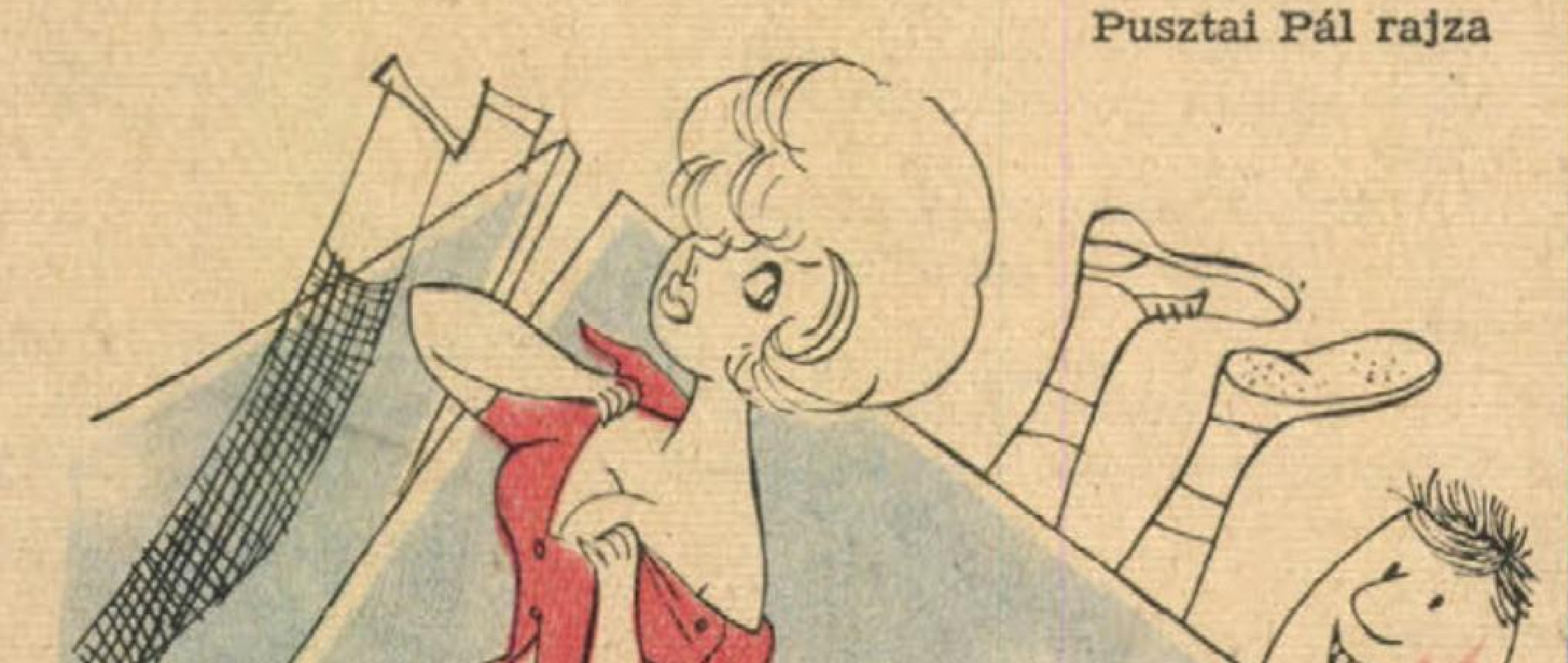

— Na látja, Pirike, tud maga tenyerest ütni!

LUDAS MATYI — SZATIRIKUS HETILAP
Főszerkesztő: Tabi László. — Szerkesztő: Földes György. — Művészeti szerkesztő: Toncz Tibor.
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat. — Felelős kiadó: Csollány Ferenc. — Szerkesztőseg: Budapest, VIII., Gyulai Pál utca 14. — Tel.: 335—718. — Kiadóhivatal: VIII., Blaha Lujza tér 3. Tel.: 343—100, 142—220.— 62.0810 —Kossuth Nyomda, Budapest, V., Alkotmány u. 3.
Felelős vezető: Lengyel Lajos igazgató. — Terjeszti a Pcsta Központi Hírlap Iroda 180—850.